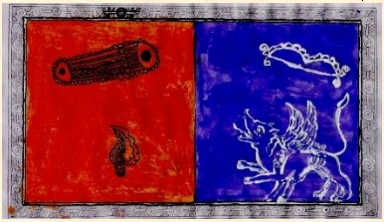
ISSN 2229-547X VIDEHA

વ઼િદેહ્: ૩૫૫ મ શ્રંક્ ૦૧ શ્રક્ટૂવર્ ૨૦૨૨ (વ઼ર્ષ્ ૧૫ માસ્ ૧૭૮ શ્રંક્ ૩૫૫)

(વ઼િદેહ્ www.videha.co.in)

વ઼િદેહ્ મૈથિળી સાહિત્ય઼ શ્રાન્દોળન્: માનુષીમિહ્ સંસ્કૃતામ્

વ઼િદેહ્- પ્રથમ્ મૈથિળી પાક્ષિક્ ઈ-પત્રિકા

સમ્પાદક્: ગળેન્દ્ર ડાકુર્

ઐ પોથીક સર્વાધિકાર સુરક્ષિત શ્રછિ। કાૅપીરાઇટ (©) ધાર્કક્ લિખિત શ્રનુમ્તિક વિના પોથીક્ કોનો શ્રંશક્ છાયા પ્રતિ એવં રિકાડિંગ્ સહિત ઇલેક્ટ્રાનિક શ્રથવા યાંત્રિક, કોનો માધ્યમસં, શ્રથવા જ્ઞાનક્ સંગ્રહમ્ વા પુનર્પ્રયોગક્ પ્રણાલી દ્વારા કોનો રૂપ્મે પુનરુત્પાદન્ શ્રથવા સંચારન્-પ્રસારમ્ નૈ કએલ જા સકૈત્ શ્રછિ।

(c) ૨૦૦૦- ૨૦૨૨। સર્વાધિકાર સુરક્ષિત। ભાલસરિક્ ગાછ જે સન્ ૨૦૦૦ સં યાહૂસિટીજ્પર છલ http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , http://www.geocities.com/ggajendra શ્રાદિ લિંક્પર શ્રા શ્રછનો ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪ ક પોસ્ટ્ http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html કેર રૂપ્મે ઇન્ટરનેટ્પર મૈથિલીક્ પ્રાચીનત્મ્ ઉપસ્થિતક્ રૂપ્મે વિદ્યમાન્ શ્રછિ (કિછુ દિન્ લેલ http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html લિંક્પર, સ્રોત્ wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ ભાલસરિક્ ગાછ-પ્રથમ્ મૈથિલી બ્લાગ્ / મૈથિલી બ્લાગક્ એગ્રીગેટર)।

ઈ મૈથિલીક્ પહિલ્ ઇંટર્નેટ્ પત્રિકા થિક્ જકર નામ્ વાદ્મે ૧ જન્વરી ૨૦૦૮ સં 'વિદેહ' પડ્લૈ। ઇંટરનેટ્પર મૈથિલીક્ પ્રથમ્ ઉપસ્થિતિક્ યાત્રા વિદેહ્-પ્રથમ્ મૈથિલી પાક્ષિક્ ઈ પત્રિકા ધરિ પહુંચલ શ્રછિ, જે http://www.videha.co.in/ પર ઈ પ્રકાશિત્ હોઇત્ શ્રછિ। શ્રાવ્ "ભાલસરિક્ ગાછ" જાલવૃત્ત્ 'વિદેહ' ઈ-પત્રિકાક્ પ્રવક્તાક્ સંગ્

મૈથિળી ભાષાક્ ળાઠગ્રિત્તાક્ એગ્રીગેટ્રક્ ૧ૂમ્ભે પ્રયુક્ત્ ભs ૧૯ઙ્ શ્રછિ।

ई પત્રિકાક્ માસ્ओ दू टा श्रंक् निक્ઈત્ श्रछि ળે માસક્ ०१ श्रा १५ તિથિकें www.videha.co.in પ ई પ્રकाशित् कएઠ् ળાइत् श्रछि।

Videha e-Journal: Issue No. 355 at www.videha.co.in

સમાનાર્ત પરમ્પરાક્ વિદ્યાપ્તિ-ચિત્ર વિદેહ્ સમ્માનસં સમ્માનિત્ श्री પનकઈ્ माऊडઠ् દ્વારા મૈથિઠી માષા ળગળન્ની સીતાયા: માષા श्रासीत्। હનુમન્ત: उक्तवान्-માનુષીમિહ્ સંસ્કૃતિામ્।
श्रक्ष्यर्, ધમ્મા (श्राધ્ય ધામ્હ) તિહુશ્રન્ ધ્યેત્તાહિ કાશિ તસુ કિત્તિવઠ્ઠિ પસરેइ। श्रक्ष्यर्ધમ્મારમ્ ળउ मञ्યો वन्धि न देइ॥ (कीर्तिठता प्रथम: પઠ્ઠવ: પહિઠ્ દોહા॥) માને श्राધ્યરૂપી ધામ્હ નિર્માણ્ કs श्रोइપ(ગદ્ય-પદ્ય रूपी) ગ્રંથ્ ળં નૈ वान्हઠ् ળાય્ તં ए त्रिभुवनरूपी क्षेत्रमे श्रोक कीर्तिरूपी ઠત્તી केना પસ્રત્।

શ્રનુક્રમ્

૩. ૩. સમ્તા કુમાની- મિથિઠા ૯૪૪ર્

૩. ૪. ડા ળિયૌાર્ઉ ૧૬માન્ ળાક્ષ્ી- ૨ ટા શ્રાળાદ્ ગળ૭્

૪. સંસ્ક્ાિત્ ૫૫૬્

૪. ૧. ડા. દીપિકા- યમ્પૂસાહિત્યૌ઼ચ્શો વ઼િઠાસઃ (દ્વિ઼તીયૌોચ્છ્વ઼ાસઃ)

१. १. ગળેન્દ્1 ડાકુર્ નૂતન્ શ્રંક્

સમ્પાદ્કીય્

ગળેન્દ્1 ડાકુર્

१

સાહિત્ય્ શ્રકાદેમી, દિ૭ઠીક્ મૈથિઠી ભિટ્રેી એસોસિયેશન્

પૂર્મ્ 1ૂપસં ગુપ્ત્ પ્રક્રિયાક્ તહત્ સાહિત્ય્ શ્રકાદેમી મૈથિઠીક્ દૂટા એસોસિયેશન્ (સાહિત્ય્ શ્રકાદેમીક્ શવ્દાવ્ઠીમે તથાક્થિત્ મૈથિઠી ભિટ્રેી એસોસિયેશન્) કેં શ્રપન્ ભિસ્ટસં હટા દેઠક્ શ્રા તીન્ ટા ગએ ભિટ્રેી એસોશિયેશન્ શ્રા ળોડ઼િ દેઠક્ા સુપ્પાય્૭ ળાઇત્ મૈથિઠી સાહિત્ય્ક્ મૂ૭ ધા1ાક્ ' 1ામ્ ળામ્ સત્' ક પ્રા1મ્ભક્ 1ૂપ્મે એક્ા દેપ્પ૭ ળા 1હ૭ શ્રછિ। પુર્નકા ભિસ્ટ: -

1. The Secretary, All India Maithili Sahitya Samiti, Tirbhukti, 1/1B, Sir P.C. Banerjee Road, Allahabad-211 002;

2. The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, C/o Dr. Ganapati Mishra, Lalbag, Darbhanga-846 004;

3. The Secretary, Chetna Samity, Vidyapati Bhawan, Vidyapati Marg, Patna-800 001;

4. The Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, 6 B, Kailash Saha Lane, Kolkata-

700 007;

5. The Secretary, Vidyapati Seva Sansthan, Mthila Bhavan Parishar, Darbhanga-846 004;

6. The Secretary, Centre for the Study of Indian Traditions, Tantrabati Geeta Bhavan; Ranti House, Ranti, Madhubani-847 211

ऐ मे सं क्रम् १ श्रा ६ के ́एसोसियेश्नक् मान्य़ता 1ｄ्ｄ् कs देθ् गेθ् श्रा नीयांक् क्रमांक् ५, ६ श्रा ७ कें ળોड़ि देθ् गेθ्। श्रामद् ३-२=१. नोक्सान्- "सुप्पाय़θ् ળाइत् मैथिθी साहित्य़क् मूθ् याıाक् ' ıाम् नाम् सत्' क प्राıश्म्"।

(1) The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, Professors' Colony, Digahi West Opp. of Primary School, Darbhanga-846 004, (Bihar)

2) The Secretary, Chetna Samiti, Vidhya Pati Bhavan, Vidyapati Marg, Patna-800 001 (Bihar)

3) The Secretary, Mthila Sanskritik Parishad, 6B, Kailash Saha Lane, Kolkata-700 007, (West Bengal)

4) The Secretary, Vidhya Pati Sewa Sansthan, Mthila Bhavan Parishar, Darbhanga-846 004, (Bihar)

5) The Secretary, Anand, Samajik Sanskritik Sahityik Manch, Rajkumarganj (Mrzapur

Chowk), Darbhanga-846 004, (Bihar)

6) The General Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, Roseberi 5032, Sahara Garden City, Adityapur-2 Jamshedpur-831 014, (Jharkhand)

7) The General Secretary, Akhil Bharatiya Mithila Sangh, G-6, Hans Bhavan, Wing 2 I.T.O., Bahadurshah Zafar Marg, New Delhi-110 002, (Delhi)

શ્રાવ્ કને ઐ સંસ્થા સઋકેં વ્યાનસં દેપ્પૂ, પહિઠસં શ્રન્તિમ્ મૈથિઠી પ1ામર્શદાત્રી સમિતિક્ શ્રવ્યક્ષસં ળુડ઼ઠ્ ઽ સંસ્થા સમ્ કિછુશ્રો હુશ્રય્ ઠિટ્રી શ્રસોસિયેશન્ તં નહિયે ટા શ્રછિ। વાંગઠામે શ્રપ્નો યનિ દુઽયેટા ઠિટેોી શ્રસોસિયેશન્ છૈ મુદા એકટા પદ્પ કવળા ઠઠ્ સમ્ સાહિત્ય શ્રકાદેમી મૈથિઠી પ1ામર્શદાત્રી સમિતિક્ પૂર્વ શ્રવ્યક્ષ્ એક્ એક્ ટા શ્રપન્ સંસ્થા ઘોસિવૈત્ ગેઠા।

ઽ સઋટા કુકર્મ્ હર્મ શ્રંગ્રેળી પોથી A Parallel History of Maithili Literature મે શ્રભિઠેપ્પિત્ કએઠ્ ળા 1હઠ્ શ્રછિ।

૨

વર્મ્ પ્રક્રમ્ માષ્ય-મૂમિકા

દિઠ્ઠીમે મૈઠો1ંગક્ એકટા સેમીનાર્મે સ્વ. મોહન્ મા1દ્વાળ્ મૂઠ્ યા1ાક્ વ્યાક1ણાયાર્યકં સમ્વોધિત્ કs કહ્ને 1હ્થિ- ' મૈથિઠીમે એકટા વ્યાક્રમ્ કિએ નૈ શ્રછિ? કી હમ્ સમ્ ઐ ળોક્રક્ નૈ છી ળે હમ્રા સઋકેં મૈથિઠીમે શ્રપ્પન્ એકટા વ્યાક્રમ્ મેટએ?'

મુદા મૂઠ્ યા1ા હિન્દી શ્રા સંસ્કૃ1િતક્ વ્યાકર્ણમે યિપ્પી ઠગા કs શ્રા ઽ સંશોધિત્ કs ળે- હિન્દીમે ' હમ્' ' વહુવ્યન્' હોઽએ મુદા મૈથિઠીમે

' एकव़्यन्' - श्रपन् कर्तव़्यक् ङतिश्री मानैत् श्रछि। मुदा समानान्तर् धाराक् गोविन्दाचार्य़जी ऐ तहिक् श्रेंटुश्रा व़्याकरणक् विद्वान् सुच्चा व़्याकरणक् निर्माण् केलन्हि, से पाणिनि जकां हिन्दर् धुनक् प्रवृत्तिक् काटन् सम्भव़् भेल् श्रछि।
जेना संस्कृतिमे दक्षिण् भारतक् ' नीर' श्रा उत्तर भारतक् ' जल' दुनू पानि लेल प्रयुक्त होइए श्रा सम्भाषण् संस्कृतिमे जे श्रहां दक्षिण् भारतीय़केँ ' श्रहम् नीरं पीवामि' सिखेवै श्रा उत्तर भारतीय़केँ ' श्रहम् जलं पीवामि' तं नीक् मास्टर कहेवै श्राकि नै. . ?
गोविन्दाचार्य़- पं. वाल गोविन्द ' श्रार्य़' प्रसिद्ध् गोविन्द् य़ाद्व़क् व़र्ण् प्रकरण् भाष्य-भूमिका (मैथिली व़्याकरण्) सेहो मास्टर साहेव् सन् लेल् गुणकारी हेतन्हि।

२

श्री जगदीश् प्रसाद् मण्डल् जीक् उपन्य़ास् पंगुकेँ साहित्य़ श्रकादेमी मूल पुरस्कार २०२१ सं सम्मानित् कएल गेल। विदेह् ई-पत्रिकामे ८ खण्डमे ई उपन्य़ास् २०१८ मे ई-प्रकाशित् भेल श्रा श्रे ई संकलित् भेल विदेह्-सदेह् २१ मे । श्राव् ई पोथी विदेह् पेटार्मे सेहो उपलव्ध् श्रछि।

𑓑. 𑓒. 𑒁𑓀𑒏𑓂 𑓓𑓕𑓔 𑒣𑒩𑓂 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲
𑒛𑒰 𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟𑓂 𑒗𑒰
𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑓂 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒲,
𑒁𑒞𑓂𑒨𑓀𑒞𑓂 𑒫𑒱𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑓂 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒫𑒖𑒢𑓂 𑒒𑒙𑓂𑒨𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑓂 𑒮𑒤𑒪𑒞𑒰 𑒁𑒞𑓂𑒨𑓀𑒞𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒏𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑓂 𑒄 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫𑓂 𑒂𑒍𑒩𑓂 𑒁𑒡𑒱𑒏𑓂 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑓂 𑒮𑓀𑒑𑓂 𑒮𑒰𑒗𑒰 𑒯𑒹𑒥𑒰𑒏𑓂 𑒔𑒰𑒯𑒲।
𑒯𑒰𑒩𑓂𑒠𑒱𑒏𑓂 𑒬𑒳𑒦𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰𑒏𑓂 𑒮𑓀𑒑𑓂,
𑒮𑒰𑒠𑒩𑓂

𑒯𑒹𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒠𑒰𑒮𑓂 (𑒋𑒧𑓂. 𑒥𑒲. 𑒋. , 𑒋𑒢𑓂. 𑒋𑒧𑓂. 𑒂𑒃. 𑒋𑒧𑓂. 𑒋𑒮𑓂. , 𑒧𑒳𑒧𑓂𑒥𑒃)
𑒢𑒲𑒏𑓂 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒬𑒲𑒭𑓂 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩𑒏𑓂 𑒕𑒼𑒙𑓂-𑒕𑒼𑒙𑓂 𑒥𑒯𑒩𑒧𑒹 𑒑𑒖𑒪𑓂 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒢𑒲𑒏𑓂 𑒁𑒕𑒱।

२. ગદ્ય ખણ્ડ

२. १. નિર્મઠા કર્ણ્- શ્રગ્નિ શિખ્યા (ભાગ્- ૭)

𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝𑓂 (𑓑𑓙𑓖𑓐-), 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 - 𑒋𑒧𑓂 𑒋, 𑒢𑒻𑒯𑒩𑓂- 𑒐𑒩𑒰𑒖𑓂𑒣𑒳𑒩𑓂 𑒠𑒩𑒦𑒓𑓂𑒑𑒰, 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒩𑓂- 𑒑𑒼𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒩𑒲 (𑒥𑒪𑒯𑒰) , 𑒫𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑓂 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑓂 - 𑒩𑒰𑓀𑒔𑒲, 𑒗𑒰𑒩𑒐𑒝𑓂𑒛𑓂, 𑒗𑒰𑒩𑒐𑓀𑒛𑓂 𑒮𑒩𑓂𑒏𑒰𑒩𑓂 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒥𑒰𑒪𑓂 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮𑓂 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏𑓂 𑒮𑒳𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑓂 𑒧𑒹𑓀 𑒥𑒰𑒪𑓂 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮𑓂 𑒣𑒩𑒱𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰 𑒣𑒠𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒣𑒠𑓂 𑒮𑓀𑓄 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒢𑒱𑒫𑓂𑒩𑒱𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒪𑒹𑒐𑒢𑓂।

𑒁𑒑𑓂𑒢𑒱 𑒬𑒱𑒭𑓂𑒨𑒰 (𑒦𑒰𑒑𑓂 - 𑓗)

𑒧𑒴𑒪𑓂 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲- 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒲𑒨𑓂 𑒖𑒱𑒞𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑓂 𑒏𑒩𑓂𑒝𑓂/ 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠𑓂- 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝𑓂

𑒔𑒏𑓂𑒩𑒫𑒩𑓂𑒞𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒩𑒰𑒙𑓂 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑓂𑒫𑒰 𑒁𑒣𑒢𑓂 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒰𑒮𑒢𑓂 𑒣𑒩𑓂 𑒂𑒩𑒴𑒜𑓃 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒩𑓂 𑒮𑒦𑓂 𑒮𑒦𑒰𑒮𑒠𑓂 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒣𑒢𑓂-𑒁𑒣𑒢𑓂 𑒂𑒮𑒢𑓂 𑒣𑒩𑓂 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒧𑒰𑒢𑓂 𑒕𑒪𑓂। 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑓂𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒧𑒳𑒐𑓂 𑒣𑒩𑓂 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒪𑒏𑒲𑒩𑓂 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙𑓂 𑒠𑓂𑒩𑒱𑒭𑓂𑒙𑒱𑒑𑒼𑒔𑒩𑓂 𑒯𑒼𑒃𑒞𑓂 𑒕𑒪𑓂। 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲𑒏𑓂 𑒧𑒳𑒐𑓂 𑒣𑒩𑓂 𑒑𑓀𑒦𑒲𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞𑓂 𑒕𑒪𑓂। 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒮𑒦𑓂 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒹 𑒣𑒩𑒰𑒖𑒱𑒞𑓂 𑒏𑓄 𑒔𑒏𑓂𑒩𑒫𑒩𑓂𑒞𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒩𑒰𑒙𑒏𑓂 𑒣𑒠𑓂 𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝𑓂 𑒏𑓄 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒏𑒐𑒢𑒼-𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒏𑒹𑒍 𑒠𑒰𑒢𑒫𑓂-𑒩𑒰𑒖𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒩𑒼𑒡𑒏𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒞𑓂𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒏𑓂, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒳𑒞𑓂𑒞𑒩𑓂 𑒧𑒹𑓀 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹𑒡𑓂 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒯𑒼𑒃𑒞𑓂 𑒕𑒪𑓂 𑒂 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒖𑒨𑓂 𑒏𑒩𑒻𑒞𑓂 𑒍𑒯𑒱 𑒠𑒰𑒢𑒫𑓂-𑒩𑒰𑒖𑓂 𑒏𑒹 𑒣𑒩𑒰𑒖𑒱𑒞𑓂 𑒏𑒋𑒪𑓂 𑒖𑒰𑒃𑒞𑓂 𑒕𑒪𑓂।

𑒁𑒯𑒱 𑒥𑒹𑒩𑓂 𑒩𑒰𑒖𑒠𑒴𑒞𑓂 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏𑓂 𑒖𑒹 𑒠𑒰𑒢𑒫𑓂 𑒩𑒰𑒖𑓂 𑒏𑒹𑒬𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒹 𑒔𑒳𑒢𑒾𑒞𑒲 𑒠𑓄 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒹𑒬𑒱 𑒁𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩-𑒬𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒮𑓀𑓄 𑒮𑒳𑒮𑒖𑓂𑒖𑒱𑒞𑓂 𑒦𑒨𑓂 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡𑓂 𑒏𑒩𑓂𑒫𑒰𑒏𑓂 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒹 𑒮𑒳𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒏𑓂 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒣𑒩𑓂 𑒣𑒠𑒰𑒩𑓂𑒣𑒝𑓂 𑒏𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡𑓂◌𑒰𑒦𑓂𑒨𑒰𑒮𑓂 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱 𑒁𑒣𑒢𑓂 𑒮𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑𑓂। 𑒄 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑓂𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒏𑓂𑒩𑒼𑒡𑓂 𑒦𑒹𑒪𑓂𑒢𑒱 𑒂 𑒞𑒳𑒩𑓂𑒞𑒹 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡𑓂𑒏𑓂 𑒏𑒩𑓂𑒫𑒰𑒏𑓂 𑒪𑒹𑒪𑓂 𑒞𑒞𑓂𑒣𑒩𑓂 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯𑓂 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒐𑒢𑓂 𑒠𑒰𑒢𑒫𑓂 𑒑𑒝𑓂 𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒨𑒰𑒫𑒲 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒮𑓀𑓄 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒮𑒦𑓂 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒱𑒞𑓂 𑒏𑒩𑒾𑒪𑒏𑓂, 𑒞𑒐𑒢𑓂 𑒍 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒱𑒞𑓂 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒧𑒰𑒨𑒰𑒫𑒲 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒮𑓀𑓄 𑒫𑒱𑒖𑒱𑒞𑓂 𑒯𑒼𑒨𑓂𑒫𑒰𑒏𑓂 𑒪𑒹𑒪𑓂 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼𑓀 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏𑓂 𑒠𑒱𑒫𑓂𑒨𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒏𑓂 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰 𑒯𑒼𑒨𑒞𑓂, 𑒖𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒪𑒑𑓂 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑓂। 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒞𑓄 𑒁𑒣𑒢𑓂 𑒥𑒰𑒯𑒳𑒥𑒪𑓂 𑒂 𑒁𑒣𑒩𑒱𑒧𑒱𑒞𑓂 𑒮𑒻𑒢𑓂𑒨 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑𑓂 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡𑓂 𑒏𑒾𑒬𑒪𑓂 𑒮𑓀𑓄 𑒁𑒐𑒢𑒱 𑒡𑒩𑒱 𑒮𑒦𑓂 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡𑓂 𑒖𑒱𑒞𑓂𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰𑒏𑓂 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒏𑒰𑒩𑒝𑓂 𑒨𑒻𑒯𑓂 𑒕𑒪𑓂। 𑒋𑒏𑓂𑒩𑒰

𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒹 𑒥𑒹𑒩𑓂-𑒥𑒹𑒩𑓂 𑒠𑒱𑒫𑓂 𑒑𑒝𑓂 𑒣𑒩𑓂 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒱𑒞𑓂 𑒦𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒰𑒩𑓂 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑓂। 𑒍 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒰𑒨𑒰𑒫𑒲 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒪𑒱𑒏𑓂 𑒯𑒼𑒧𑒨𑓂 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂।
𑒍𑒢𑒰 𑒞𑓄 𑒠𑒹𑒫𑒑𑒳𑒩𑒳 𑒥𑓂𑒩𑒱𑒯𑒮𑓂𑒣𑒞𑒱 𑒮𑓀𑓄 𑒍 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢𑓂 𑒬𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒏𑓂 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞𑓂 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞𑓂 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒻𑒟𑓂। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒞𑓂𑒫𑒰 𑒮𑓄 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒞𑒳𑒭𑓂𑒙𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑒻𑒢𑓂, 𑒏𑒱𑒋𑒏𑓂 𑒞𑓄 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒠𑒰𑒢𑒫𑓂 𑒮𑓄 𑒣𑒩𑒰𑒖𑒱𑒞𑓂 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑓂 𑒩𑒯𑒱𑒟। 𑒠𑒰𑒢𑒫𑓂 𑒩𑒰𑒖𑓂 𑒏𑒹𑒬𑒱 𑒮𑓄 𑒠𑒹𑒫𑒑𑒝𑓂 𑒮𑒯𑒱𑒞𑓂 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒩𑒰𑒖𑒱𑒞𑓂 𑒦𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪𑓂 𑒕𑒪𑒻𑒟𑓂 । 𑒤𑒪𑓂 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒳𑒣𑓂 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏𑓂 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒍𑒏𑒩𑓂 𑒁𑒡𑒲𑒢𑓂 𑒦𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪𑓂 𑒕𑒪𑓂। 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒂𑒥𑓂 𑒍𑒏𑒩𑓂 𑒏𑒚𑒣𑒳𑒞𑓂𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑓂 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒁𑒯𑒱 𑒠𑒰𑒢𑒫𑓂 𑒩𑒰𑒖𑓂 𑒣𑒩𑓂 𑒫𑒱𑒖𑒨𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞𑓂 𑒏𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒋𑒞𑒹𑒏𑓂 𑒂𑒮𑒰𑒢𑓂 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑓂।
𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒑𑒝𑓂 𑒮𑓀𑓄 𑒫𑒱𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞𑓂 𑒮𑒪𑒰𑒯𑓂 𑒏𑓄 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒁𑒣𑒢𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒣𑒩𑓂 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨-𑒦𑒰𑒩𑓂 𑒮𑒾𑓀𑒣𑓂 𑒠𑒹𑒪𑓂𑒢𑒱 𑒂 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒯𑒱𑒧𑒫𑒰𑒢𑓂 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒞𑓂 𑒏𑒹𑒩𑓂 𑒠𑒱𑒬𑒰 𑒧𑒹𑓀 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢𑓂 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒏𑒹 𑒞𑒣𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒫𑒰 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑓂 𑒏𑒹𑒪𑓂𑒢𑒱, 𑒏𑒰𑒩𑒝𑓂 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒧𑒰𑒢𑓂 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒮𑓄 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒰 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒦𑓂 𑒠𑒱𑒫𑓂𑒨𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒏𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞𑒱 𑒦𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒪𑓂𑒢𑒱, 𑒖𑒹𑒏𑒩𑓂 𑒮𑒯𑒰𑒨𑒞𑒰 𑒮𑓄 𑒍 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒪𑒼𑒏𑓂 𑒣𑒩𑓂 𑒫𑒱𑒖𑒨𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞𑓂 𑒏𑒨𑓂 𑒮𑒏𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒪𑒼𑒏𑓂-𑒫𑒱𑒖𑒨𑓂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑓂 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑓂, 𑒍 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒦𑒴-𑒧𑒢𑓂𑒛𑒪𑒏𑓂 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒏𑒝𑓂𑒙𑒏𑓂 𑒬𑒰𑒮𑒏𑓂 𑒥𑒢𑓂𑓄 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂।

𑒮𑒦𑓂 𑒩𑒰𑒖𑓂 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒏𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑓂 𑒏𑓄 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑓂𑒫𑒰 𑒯𑒱𑒧𑒰𑒪𑒨𑓂 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒞𑒏𑓂 𑒬𑓂𑒩𑒲-𑒬𑒼𑒦𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞𑓂 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒪𑓂 𑒖𑒰𑒃𑒞𑓂 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒑𑓂 𑒧𑒹𑓀 𑒍 𑒯𑒱𑒧𑒰𑒪𑒨𑓂 𑒮𑓀𑓄 𑒢𑒱𑓁 𑒮𑓂𑒩𑒱𑒞𑓂 𑒁𑒟𑒰𑒯𑓂 𑒖𑒪𑓂 𑒮𑓄 𑒣𑒩𑒱𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑓂 𑒑𑓀𑒦𑒲𑒩𑓂 𑒫𑒹𑒑𑓂 𑒮𑓄 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂 𑒯𑒼𑒃𑒞𑓂 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒧𑒢𑒼𑒯𑒰𑒩𑒱𑒝𑒲 𑒌𑒩𑒰𑒫𑒞𑒲 𑒢𑒠𑒲 𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒢𑒱। 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒹𑓀 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒰𑒢𑒹𑒏𑓂 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒂 𑒑𑓀𑒡𑒩𑓂𑒫 𑒖𑒪𑓂-𑒏𑓂𑒩𑒲𑒛𑓃𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒪𑓂। 𑒠𑒴𑒮𑒩𑓂 𑒏𑒰𑒞𑓂 𑒞𑒣𑒮𑓂𑒫𑒲 𑒮𑒥𑓂𑒯𑒏𑓂 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒧𑓂 𑒥𑒢𑒪𑓂 𑒕𑒪𑓂। 𑒏𑒰𑒬𑓂 𑒣𑒳𑒭𑓂𑒣𑓂 𑒂 𑒁𑒢𑒹𑒏𑓂 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪𑓂 𑒫𑓂𑒩𑒱𑒏𑓂𑒭𑓂 𑒮𑓀𑓄 𑒍 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒧𑓂 𑒮𑒳𑒬𑒼𑒦𑒱𑒞𑓂 𑒕𑒪𑓂। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒹 𑒧𑒼𑒢𑓂 𑒍 𑒠𑓂𑒩𑒱𑒬𑓂𑒨 𑒧𑒼𑒯𑒱𑒞𑓂 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒪𑓂। 𑒍 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑓂 𑒣𑒩𑓂 𑒢𑒯𑒱

ડહર્ણાહ્, સુન્દર દ્રિશ્યાવ્ઠી દેખૈત્ શ્રો શ્રાગૂ વઢ઼િ ગેળાહ્ ।
શ્રાવ્ યવ્‌ળ-પીત્ વ઼ર્મ્ સંs યુક્ત્ હિમ્વાન્ પર્વત્ સ્રોમી હુનક્ નેત્રક્ પનિધિ મેં શ્રાવયુ઼ ળાગળ્ છઠ્ । શ્રો સ્થાન્ શ્રનેક્ નદીક્ પ્રવ઼ાહ્ સંs યુક્ત્ છઠ્ । નદીક્ કઠકઠ્ નિનાદ્ સંs ગુંળિત્ છઠ્ શ્રો સ્થાન્ ।
શ્વેત્ વાદળક્ મુકુટ્ યાનમ્ કએને શ્વેત્ વર્શ્ સs શ્રાચ્છ઼ાદિત્ શ્રો પર્વ઼ત્ નમ્ મેં ઙન્દ્રધ્નુષ્ સન્ શ્રનેકોં વ઼ર્મ્ કે વિછેને છઠ્ । પર્વ઼તક્ ઘાટી મેં સૂર્ય઼ દેવ઼્ નુકા-છિપી ખેઠૈત્ છઠાહ્ । કત્હુ શ્રનેકોં વિ઼દ્યાર્થ ક્રીડ઼ા મગ્ન છઠાહ્ તs કત્હુ કિન્નાક્ ગાન્ હોઙત્ છઠ્ । કત્હુ-કત્હુ ગંધર્વ઼ શ્રા શ્રપ્સનાક્ સંગીત્-નિત્ય઼ હોઙત્ છઠ્ । શ્રોહિ મનોનમ્ દ્રિશ્ય઼ કે દેખૈત્ પુનૂ઼ર્ણ઼ા શ્રાગૂ વઢ઼ૈત્ નહળાહ્ ।
શ્રયક્કે એક્ સ્થાન્ પર નાળા સિંહ્ કે શ્રઠ-શ્રૂઠ્ ખાઙત્ દેખ્ઠૈથ્ । શ્રોત્હિ નિર્મય઼ મુદ્રા મેં શ્રનેકોં ગાય઼-વક્રી કે યરૈત્ દેખ્ઠૈથ્ શ્રો । શ્રોહિ ડામ્ દૂ-તીન્ ગોટ્ વિ઼પ્ર વ઼ટુ કે મૂળિ કોનિય઼ાવ઼ૈત્ શ્રો દેખ્ઠૈથ્ ।
નાળા કે વુ઼દ્ના મેં શ્રાવિ ગેળિને શ્રહિ ળગહ્ પર શ્રવ઼સ્સે કોનો મહર્ષિકશ્રાશ્નમ્ હોય઼ત્ । એક્ વિ઼પ્ર વ઼ટુ સs પુછ્ના પર હુન્કા ળ઼ાત્ મેળિને એતહ્ મહર્ષિ ભ્રિગુ કેં શ્રાશ્નમ્ શ્રછિ । નાળા શ્રોત્હિ ડહર્વ઼ાક્ નિશ્ચય઼ કેઠૈથ્ । શ્રાશ્નમ્ પ્રાંત્ મેં મહર્ષિ ભ્રિગુ નાળા કે શ્રત્ય઼ન્ત્ પ્રસન્નાતા પૂર્વ઼ક્ સ્વ઼ાગત્ કેળિને તત્પશ્ચાત્ હુનક્ એતહ્ શ્રવ઼્વાક્ ૩દ્દેશ્ય઼ પુછ્ઠથિ ।
નાળાક્ પવિ઼ત્ર ૩દ્દેશ્ય઼ ળાનિ પ્રસન્ન્ મs હુન્કા નિકટ્ મેં શ્રવ઼સ્થિત્ એક્ ગુશ્રા કે શ્રવ઼ળોકન્ કરૌળિથિ । શ્રો ગુશ્રા માળતી ળતા સંs શ્રાચ્છ઼ાદિત્ છઠ્ ।
શ્રન્દર માશ્રિક્, મૂંગા, સુવ઼ર્મ્, યાંદી ઙત્ય઼ાદિક્ મંડાર છઠ્ । મશ્રિ કે કાંતિ સંs શ્રો વિ઼વ઼ર પ્રકાશ્ યુક્ત્ છઠ્ । ળઙિહ મેં એક્ નમ્મીક્ પુષ્કનિમ્મી દેખાશ્રોળ્ ળે નિર્મળ્ ળળ્ શ્રા કમળ્ દળ્ સંs પનિપૂર્મ્ છઠ્ । નાળા પુનૂ઼ર્ણ઼ા મહર્ષિ ભ્રિગુ કે શ્રાળ્ઞા સs શ્રોત્હિ તપસ્યા કર્વ઼ાક્ નિશ્ચય઼ કેઠૈથ્ ।
શ્રો શ્રપન્ શ્રાહાર કે પનિત્ય઼ાગ્ કs દેળિને । એક્ ટાંગ્ પર ઠાઢ઼ મs મગ્વ઼ાન્ વિ઼ષ્મુ કે ધ્ય઼ાન્ ળગાશ્રોળ્ શ્રા તપશ્ચર્ય઼ા મેં ળીન્ મs ગેળાહ્ । વહુત્ દિન્

યનિ શ્રો શ્રોહિ મુદ્રા મેં તપશ્ચર્યા કનૈત્ 1હθાહ્। તપશ્ચર્યા કે શ્રંતિમ્ ય1મ્ મેં સ્વર્ગ્ સs શ્રાયθ્ શ્રપ્સ1ા સવ્હક્ દ્વા1ા વિઘ્ન ૩પસ્થિત્ કએθ્ ગેθ્। સામાન્ય મનુષ્ય તs શ્રોહિ મેં 1મિ કs શ્રપન્ ૩દ્દેશ્ય સs મટ્કિ ળૈઙ્ત્થિ, મુદા પુ1ૂર્વા ળે એપ્નિ યનિ વ્રહ્મયા1ી છθાહ્, હુન્કા પંકનિકો શ્રસંનહિ પθંનિ। શ્રપ્સ1ા સવ્હક્ વિમિન્ન્ પ્રકાંકેં શ્રશ્ઠીθ્ યેષ્ટા દેખ્ કs શ્રો શ્રન્દેખ્ી કનૈત્ 1હθાહ્। ગંધર્વ શ્રા શ્રપ્સ1ાક્ મૈથુન્ ક્રિયા કે દેખ્નિ શ્રાંખ્નિ વંદ્ કs ઠૈથ્, મધુંગીત્ કે શ્રાવાળ્ પંકનિકો ધ્યાન્ નહિ દૈથ્। ળખ્નિ હુન્કા સવ્હક્ દ્વા1ા કએθ્ ગેθ્ સમ્ પ્રયાસ્ વિશ્ઠθ્ મs ગેθ્નિ, તખન્ સમ્ ગંધર્વ શ્રા શ્રપ્સ1ા હાનિ-થાકિ કs સમીપસ્થ્ મગવાન્ વિષ્ણુક્ મૂર્તિ કે પૂળા શ્રર્યન્ કય્ શ્રોતs સ વાપસ્ સ્વર્ગθોક્ પ્રસ્થાન્ કેθ્થિ।

1ાળાક્ શ1ીંશ્રાવ્ માત્ર શ્રસ્થિ કે ઢાંયા 1હિ ગેθ્ છθ્, તખ્નો હુન્કા શ્રપન્ શ1ી1ક્ સુધિ નહિ છθૈન્હ। હુનક્ કઠિન્ તપસ્યા સંs મગવાન્ વિષ્ણુ પ્રસન્ન્ મs ગેθાહ્, શ્રા શ્રપન્ યતુર્મુળ્ વિગ્રહ્ મેં 1ાળા કે સમક્ષ્ પ્રકટ્ મs ગેθાહ્।

"વત્સ! શ્રપન્ શ્રાંખ્નિ ખ્ોθુ, હમ્ શ્રહાં સs શ્રત્યંત્ પ્રસન્ન્ થિક્હું" - ઈ શ્રાવાળ્ સુનિ શ્રનાયાસ્ હુનક્ નેત્ર કમθ્ શ્રુળિ ગેθ્। ગદ્ગદ્ વાણી મેં મગવાન્ વિષ્ણુ કે સ્તુતિ કઙ θાગθાહ્ શ્રો। મગવાન્ વિષ્ણુ કહθખ્નિન્હ -

" હમ્ શ્રહાંક્ મનો1થ્ વુદ્દિ 1હθ્ છી, શ્રહાં કે કિછૂ વાળિ કs વત્વૈ કે શ્રાવશ્યકતા નહિ। શ્રહાંક્ મનો1થ્ પૂર્ણ્ હોયત્। શ્રહાં ત્રિθોકક્ ઐશ્વર્ય પ્રાપ્ત્ ક1વ્। સમ્ દૈત્ય કે ળીતs કે સામર્થ્ય શ્રહાં મેં હોયત્। શ્રહાં સંપૂર્ણ્ મૂમંડθ્ કે શ્રયિપ્તિ વનવ્। શ્રહાંક્ ળીવન્ મેં સમ્ કિછુ શ્રθગ્ શ્રાશ્ચર્યળનક્ હોયત્, ળે સામાન્ય પુ1ુષ્ મેં નહિ મેθ્ હેતૈ। શ્રહાંક્ શ્રર્દ્ધાંગિની કેશ્રો સામાન્ય 1મણી નહિ હોયત્, વ1ન્ શ્રપ્સ1ા મેં શ્રેષ્ઠ્ શ્રપ્સ1ા શ્રહાંક્ વ1મ્ સ્વેચ્છયા ક1ત્" |

મગવાન્ વિષ્ણુક્ ગંમીંવાણી કિછુ દે1ી તક્ ગુંળૈત્ 1હθ્। શ્રૈંહુનક્ શ્રી

વિ઼ગ્રહ્ સહિત્ વ઼ામ્મી વિ઼ઙુમ્ ભય઼્ ગેઠ્ । ગાળા પહ્ઠહું સઙ વેસ્ વઠિષ્ઠ્ સૌંદર્ય઼ વ઼ાન્ ભવ્ય઼તાક્ પ્રતિમૂર્તિ ભs ગેઠાહ્ ।

ક્રમશઃ

શ્રપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com પ઼પડાઉ।

૨. ૨. ડા. વિપિન્ કુમાર્ ઞા- મહાક્વિ઼ ભાસ્ પ્રણીત્ કર્ણભારમ્ મૈથિઠી શ્રનુવ઼ાદ્ (ભાગ્-૩)

મહાક્વિ઼ ભાસ્ પ્રણીત્ કર્ણભારમ્ મૈથિઠી શ્રનુવ઼ાદ્

(વ્રિતીય઼્ પ્રભાગ્)

ડા. વિપિન્ કુમાર્હા

(સંસ્થાપક્ શ્રા સમ્પાદક્- ળાહ્નવ઼ી સંસ્ક્ગિત્ ઈ-શ઼ોધપત્રિકા)

(એહિ સં પૂર્વ઼ મહાક્વિ઼ માસ્ કે ભિપ્યઙ્ કર્મામાનમ્ ળે કર્મક્ મનોવ્ય઼થા પ ભિપ્યઙ્ ગેઙ્ પ્રાચીન્તમ્ એકાંકી શ્રછિ, સંસ્ક્ગિત્ મેં ભિપ્યઙ્ એહિ ગ્રન્થ્ ક શ્રોહિ સ્થઙ્ વિ઼શેષ્ તક્ શ્રધ્ય઼ય઼ન્ કય઼ઙ્ ળતય઼ મહાર્થી કર્મ્ શ્રપન્ સાર્થી સં નિવ઼ેદન્ કરૈત્ છથિ ળતય઼ શ્રર્જુન્ છથિ શ્રોત્હિ હર્મથ્ કે ઙય઼ યઙૂ એતાવ઼ત્ ધનિક્ મૈથિઠી ગૂપાન્તર્પઢ્ને નહી શ્રહાં સવ્ શ્રાઈ શ્રોહિ સં શ્રાગૂ)

કર્મ: -- શ્રહોતુપ્ઙ,

કર્મ્: શ્રને ! ઈ કોના,

શ્રન્ય઼ોન્ય઼શસ્ત્નવિ઼નિપાતનિક્રિત્તગાત્ર-

ય઼ૌધાશ્વ઼વ઼ાનમર્થેષુ મહાહ્વ઼ેષુ ।

ક્રુદ્ધ્ાન્તકપ્રતિમવિ઼ક્રમિમો મમાપિ

વ઼ૈધુર્ય઼માપ્નતિ ચેત્સિ ય઼ુદ્ધ્કાઙે ॥ ૬॥

ય઼ુદ્ધ્સ્થઙ્ મેં દુનૂ પક્ષ્ સં શસ્ત્ન પ્રહાર્મેઙા પર્ળેકર્દ્વ઼ાના શ્રનેં ક ય઼ોદ્ધ્ા , ઘોડા, નથ્, શ્રૌર્હાથી ક શરીનક્ s ખામ્ડ્-ખામ્ડ્ કય઼ દેઙ્ ળાઇત્ શ્રછિ। ળેકર્શ્રતુઙ્નીય઼ પનાક્રમક્ તુઙ્ના ક્રોધિત્ ય઼મનાળક્ પનાક્રમ્ સ કય઼ઙ્ ળા

સકૈત્ શ્રછિ એહિ તર્હેં હર્મન્ મેં શ્રાય્ યુદ્ય્કાઠ્ શ્રાવિ ગેઠા પર્ઈ કાઽતા
કિય઼ાક્ શ્રાવિ ૧હ઼ઠ્ શ્રછિ?
મોઃ ! કષ્ટમ્ ।
શ્રોહ્ ! શ્રત્ય઼ન્ત્ કષ્ટક્ ગપ્પ્।
પૂર્વ઼ં કુન્ત્ય઼ાં સમુત્પન્નો ૧ાયેય્ ઙતિ વિ઼શ્રુતઃ ।
યુધિષ્ઠિ૧ાદય઼સ્તે મે ય઼વીય઼ાંસસ્તુ પામ્ડવ઼ાઃ ॥ ૭॥
પ્રથમતઃ કુન્તી સં ૩ત્પન્ન્ મય્ હમ્ ૧ાયા ક વેટા ક ૧ૂપ્ મં પ્રથિત્ મેઠ્હું।
એહિ તર્હેં યુયષ્ઠિ઼ર્ શ્રાદિ પાંચો પામ્ડુપુત્ર હર્મ છોટ્ માઈ હેતાહ્ ।

શ્રયં સ કાઠઃ ક્રમઠવ્યશોભનો
ગુમપ્રકર્ષો દિવ઼સોઽય઼માગતઃ ।
નિ૧ર્થમસ્ત્૧ં ચ મય઼ા હિ શિક્ષિતં
પુનશ્ચ્ માતુર્વ઼ચ્નેન્ વ઼ાિતઃ ॥ ૮॥
ઈ શ્રો સમય્ શ્રછ્ ળર્ક પ્રતીક્ષા હમ્ વહત્ દન્ સં કય્ ૧હ઼ઠ્ છઠ્હું। ગુમ્
કે પ્રકર્ષ્ કે દેખ્વ઼ય્ વઠા શ્રો સમય્ શ્રાળુ ૩પસ્થિત્ મય્ ગેઠ્ શ્રછિ। કિન્તુ
હર્મ શ્રસ્ત્૧ શિક્ષા એહિ સમય્ વ્ય઼ર્થ્ સિદ્ધ્ મય્ ૧હ઼ઠ્ શ્રછિ। શ્રૌ કી કહૂ
હર્મ માય્ સેહો મના કેને છથિ।
મો મદ્૧૧ાળ્ ! શ્રૂય઼તાં મમાસ્ત્૧સ્ય વિ઼ત્તાન્તઃ ।
હે મદ્૧૧ાળ્ હર્મ શ્રસ્ત્૧ વિ઼ત્તાન્ત્ સુનઠ્ ળા૩।
શઠ્યઃ -- મમાપ્ય઼સ્તિ કૌતૂહઠ્મેન્ વિ઼ત્તાન્તં શ્રોતુમ્ ।
શઠ્ય઼- કહૂ હમ્રો કુતૂહઠતા શ્રછિ સુન્વાક્
કર્મઃ -- પૂર્વ઼મેવ્ ચાહં ળામદગ્નય઼સ્ય સકાશં ગતવ઼ાનસ્મિ ।
કર્મ- પહિને હમ્ ળામદગ્નય્ કે નિકટ્ ગેઠ્ ૧હી
શઠ્યઃ -- તતસ્તતઃ ।
શઠ્ય઼- શ્રોકર વાદ્
કર્મઃ -- તતઃ,

कर्ण्: श्रोक॑वाद्

વ઼િદ્યુ૭૭તાકપિ૭તુ૯ગળટાક૭ાપમ્

૩દ્ય઼ત્પ્૧માવ઼૭િય઼ન્ પર્શુ઼ં દયાનમ્ ।

क्षत्रान्तकं मुनिव઼ં ભ્રિગુવ઼ંશ્કેતુ

ગત્વ઼ા પ્રણમ્ય઼ નિક્ટે નિભ્રિતઃ સ્થિતોઽસ્મિ ॥ ૮॥

વિળ્૭ી ક ૭તા ક સમાન્ ળિનક્ ળટા છિડિય઼ાય઼૭ છ૭્, ૩દીય઼માન્ સૂર્ય઼ ક શ્રાભા સ ઘેરા૭ય઼ મુનિશ્રેષ્ઠ ભ્રિગુવ઼ંશશ્રેષ્ઠધ્વ઼ળાક્ સમાન્ ક્ષત્રિય઼ કે નાશ્ કેનિહા઼ર પરશુરામ્ કે નિકટ્ ળા કઽ પ્રણામ્ કય઼ ચુપ્યાપ્ ઠાઢ઼ ભય઼ ગેલ૭ુંં।

શ૭ય઼ઃ -- તતસ્તતઃ ।

શ૭ય઼- શ્રોક॑વાદ્

કર્ણઃ -- તતસ્તેન્ ળામદગ્ન્ય઼ેન્ મમાશીર્વ઼ચનં દત્ત્વ઼ા પ્રિષ્ટોઽસ્મિ,

કો ભવ઼ાન્ કિમર્થમિહાગત્ ઇતિ ।

કર્ણ્- શ્રોક॑વાદ્ પરશુરામ્ હમ્રા શ્રાશીર્વ઼ાદ્ દય઼ પુછ૭થિ કે છિય઼ઽ કિય઼ાક્ શ્રય઼૭ લ઼તય઼?

શ૭ય઼ઃ -- તતસ્તતઃ ।

શ૭ય઼- શ્રોક॑વાદ્

કર્ણઃ -- ભગવ઼ન્ ! શ્રપ્પિ૭ાન્ય઼સ્ત્રામ્યુપશિક્ષિતુમિચ્છ઼ામીત્યુક્તવ઼ાનસ્મિ ।

કર્ણ્- ગુરુવ઼ર! સમસ્ત્ શિક્ષાગ્રહણ્ કર્વ઼ાક્ હેતુ શ્રાય઼૭ છી ઈ કહિ ચુપ્ ભય઼ ગેલ૭ુંં।

શ૭ય઼ઃ -- તતસ્તતઃ ।

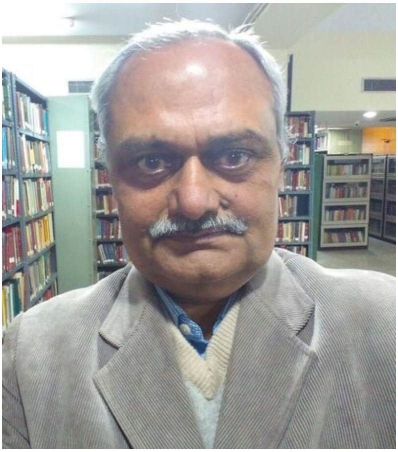
શ૭ય઼- શ્રોક॑વાદ્

કર્ણઃ -- તત્ ૩ક્તોઽહં ભગવ઼તા, વ્રાહ્મણેભ્યૂપ્દેશ્ કરિષ્ય઼ામિ, ન ક્ષત્રિય઼ાણામિતિ ।

કર્ણ્- શ્રો કહ્૭થિ હમ્ વ્રાહ્મણે ટા ક શિક્ષા દૈત્ છી ક્ષત્રિય઼ કે નૈં

શઠ્ય: -- શ્રસ્તિ ખ્લઙ્ગ ભગવત: ક્ષત્રિયવંશ્યૈ: પૂર્વવૈરમ્ । તતસ્તત: ।
શઠ્ય- હાં નિષિ કે ક્ષત્રિય્ સંગ્ પહિનેં સં શત્રુતા છન્હિ।

કર્મ: -- તતો નાહં ક્ષત્રિય્ ઇત્યસ્ત્રોપ્દેશ્ ગ્રહીતુમારબ્ધ: ।
કર્મ- હમ્ નહિ ઈ કહિ શિક્ષા પ્રારમ્ભ્ કયઠ્।
શઠ્ય: -- તતસ્તત: ।
શઠ્ય- શ્રોક઼્વાદ્
નિર્ણ. . .
ઐ રચનાપર શ્રપન મંતવ્ય
editorial.staff.videha@gmail.com પર પઠાઉ
૨. રૂ. રવીન્દ્ર નારાયણ મિશ્ર- માતૃભૂમિ (૩પન્યાસ) - ૧૨મ ખેપ

રવીન્દ્ર નારાયણ મિશ્ર

માતૃભૂમિ (૩પન્યાસ) - ૧૨મ ખેપ

૧૨

" શ્રાચાર્ય! ઠગૈત્ શ્રછિ હમ્સભ્ ઠખ્નપુરક્ સીમામે પ્રવેશ્ કએ રહઠ્ છી ।"
" સે શ્રહાં કેના વૂઝિ રહઠ્ છી?"
" કહૂ, ઇહો કોનો કહ્વાક્ ગપ્પ્ મેઠૈક્? ઊહિ માટિ-પાનિમે ઊન્મ ભેઠ્હું, ઊતએ નેનામે દોસ્તસ્મક્ સંગે ખેઠ્હું, ઊકરપોખ્રિમે ઙ્ગૂડ્શીતઠ્

દિન્ કએ માટિ-પાનિ-કાદોસં જુડ઼ાઇત્ રહઠું તાહિ ગામ્કેં કોના નહિ ચિન્હવૈક્ ? વાયુમણ્ડળમે આમક્ મળળ્રક્ સુગંધ્ પસ્રિ રહઠ્ અછિ । નિશ્ચય્ હમ્સબ્ ગોપી આમક્ ગાછક્ ઠગીચ્મે ડાઢ્ છી।"

" અહુંક્ જવાવ્ નહિ અછિ । અપન્ જન્મભૂમિક્ માટિ-પાનિસં અહાંક્ સિનેહ્ પ્રશંસ્નીય્ અછિ ।"

જયન્તાકેં મોન્ પડ઼ૈત્ છઠિન તેનાક્ સમય્ા કતેક્ નિશ્છઠ્ હોઇત્ અછિ તેનાક્ મોન્ । કેના કતેકો દિન્ શીઠા હુન્કા અપ્ના સંગે અપન્ ઘર ઠેને જાઇત્ છઠિન । કતેકો કાઠ્યવિ ઓ સબ્ ગોટ્સ્ ખેઠાઇત્ રહૈત્ છઠાહ્ । કૈક્ દિન્ જખન્ પાઠશાલામે મોજનક્ કોનો ઓરિઆઓન્ નહિ હોઇક્ તં ઓ અપન્ પિતાક્ માર્શત્ સબ્ કિછુ પઠઓને વિના નહિ માનૈત્ છઠિ । કતેકો વેર ઓક્રા મના કએઠ્ ગેઠૈક્ જે ઈ પાઠશાલાક્ નિયમક્ વિરુદ્ધ્ થિક્ા મુદા ઓક્રા ઠેઠ્ ધનિસન્ । સમ્યક્ સંગે હુન્કા ઠેક્નિક્ આપ્સી સિનેહ્ ગહીર હોઇત્ ગેઠ્ । આઇ કતેકો વર્ષક્ વાદ્ જખન્ ઓ અપન્ ગામક્ સીમાન્પર પહુંચ્ઠાહ્ અછિ તં સબસં પહિને હુન્કા શીઠા મોન્ પડ઼િ રહઠ્ છઠિ ।

" આચાર્ય! જં અપ્ને અન્યથા નહિ ઠી તં એક્ટા ગપ્પ્ કહી।"

" અવશ્ય કહૂ । મોનક્ વાત્ હમ્રા નહિ કહવ્ તં કહ્વૈ કક્રા । એહી ઠેઠ્ તં હમ્ અહાંક્ સંગે એતએ ધનિ અએઠહું।"

" એહિ કઠમસં સટ્ઠે શીઠાક્ ઘર છૈક્ । કી ઓક્રાસ્ ભેંટ્ ભએ સકૈત્ અછિ?"

" કે શીઠા?"

" હમર તેનાક્ સંગી । હમ્સબ્ સંગે-સંગ્ મઙ્ડા ધેને રહી ।

" હમ્ પ્રયાસ્ કરૈત્ છી । તાવે એહિ ગાછક્ છાહ્રિમે વિશ્રામ્ કએઠ્ જાએ ।"

ગોપી આમક્ ગાછક્ છાહ્રિમે જયન્ત્ આ હુન્કર સંગે આએઠ્ શિષ્યઠોક્નિ સુસ્તાઇત્ છઠાહ્ । આચાર્ય એક્ટા શિષ્યક્ સંગે શીઠાક્ પતા ઠગેવાક્ હેતુ

શ્રાગૂ વઢ઼ઠાહ્ ।
શ્રીઠાક્ પિતા ઙઠાકાક્ માનઠ્ વૈદ્ છઠાહ્ । હુન્કર્ ઘરોક્ સ્થિતિ સુભ્ય઼સ્ત્ છઠ્ । વૈદ્ળીક્ એકમાત્ર સંતાન્ શ્રીઠા છઠ્િપ્પિન્ । માત્રિહીન્ સંતાનક્ માતા-પિતા દુનૂક્ કાળ્ શ્રોએહ્ કએ 1હઠ્ છઠાહ્। શ્રો ક્રમશ: વઢૈત્ ગેઠીહ્ । શ્રાવ્ હુન્કર્ વિશ્રાહ્ કર્વાક્ વએસ્ મએ ગેઠ્ છઠ્િના વૈદ્ળી વહુત્ મનશ્રોઠ્િપ્પિન્ । મુદા શ્રીઠા નહિ માન્થિ । વૈદ્ળીકે કિછુ સમાધાન્ નહિ મેટ્ઠનિ તં શ્રોહો ચુપ્ મએ ગેઠાહ્ । કઙએ કી સકૈત્ છઠાહ્? એકમાત્ર સંતાનક્ મોહક્ શ્રાગૂ ઠોક્-ઠાળ્ પાછૂ છુટિ ગેઠ્ । " ળક્રા ળે કહ્વાક્ છૈક્ સે કહશ્રો, હમ્ શ્રપન્ સંતાનક્ ળાન્ તં નહિ ઠએ સકૈત્ છી?" -શ્રો મોને-મોન્ સોચ્થિ। હુન્કા ઙ વાત્ વૂદઠ્ 1હ્નિ ળે શ્રીઠાક્ ળય઼ન્તાક્ સંગ્ દોસ્તી છૈક્ । મુદા સે એતેક્ શ્રંતરંગ્ શ્રછિ તકર્ શ્રંદાળ્ હુન્કા કોના હોઙત્નિ ? " ઙ વાત્ સમ્ તં દ્રાંપ્ઠે-તોપ્ઠે 1હએ સએહ્ નીક્।" - સે શ્રો સોચ્થિ । તેં એકર્ ચર્ચો કત્હુ નહિ કર્થિ । હુન્કા મોન્મે હોનિ ળે સમ્ય઼ક્ સંગે શ્રીઠા સ્વય઼ં એક્રા વિસ્રિ ળેતીહ્ શ્રા તખ્ન્ હુન્કર્ વિશ્રાહ્ સુય઼ોગ્ય઼ વરક્ સંગે કએઠ્ ળાએત્ । મુદા સે સમય઼ કહિશ્રો નહિ શ્રાએઠ્ । શ્રીઠા ગુમ્મે 1હિ ગેઠીહ્ ।
શ્રાઙ એતેક્ દિનક્ વાદ્ ગામક્ સીમાન્પર્ શ્રવિત્હિ ળય઼ન્તાકેં સમસં પહિને શ્રોક્રે ધ્ય઼ાન્ શ્રએઠ્િને । શ્રાચાર્ય઼ળી હુન્કર્ વાત્ માનિ ગામ્મે શ્રીઠાક્ પુછારી કર્વાક્ હેતુ શ્રાગૂ મેઠે 1હ્થિ કિ એક્ટા વ્રિદ્ધ્ય઼કેં દેખિ પુછૈત્ છથિ-
" કી શ્રપ્ને શ્રીઠાકેં ળનૈત્ છિશ્રનિ?"
" શ્રપ્ને કે છી શ્રા શ્રીઠાસં શ્રપ્નોકે કી પ્રય઼ોળન્ શ્રછિ?"
" માન્ય઼વ઼ર! હમ્ છી ળાનકીધામક્ શ્રારદાકુંળક્ શ્રાચાર્ય઼ । શ્રપન્ પ્રિય઼ શિષ્ય઼ ળય઼ન્તાક્ શિક્ષા સંપન્ન્ મએ ગેઠાક્ વાદ્ હુન્કા સંગે હુન્કા શ્રન્વિશ્રવૈત્ એહિઙામ્ ધરિ શ્રાવિ ગેઠ્હુ઼ં ।"
" ઙ તં વહુત્ નીક્ વાત્ મેઠ્ । શ્રાચાર્ય઼ક્ શ્રપન્ શિષ્ય઼ક્ પ્રતિ એહન્ સિનેહ્ તક્નેસ્ મેટત્ ।"
" વાત્ સે નહિ શ્રછિ । શ્રસ્ઠમે હુન્કા સંગે એક્ટા દુર્ઘટ્ના મએ ગેઠ્િને ળાહિ કાર્ણસં હમ્રા હુન્કા સંગે એહિ ગામ્ ધરિ શ્રાવએ પડ઼ઠ્।"

" 𑒯𑒧𑓂𑒩𑒰 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰 𑒦𑒋 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱 । 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒞𑓂 𑒤𑒩𑒱𑒕𑒰 𑒏𑒋 𑒏𑒯𑒴। "
𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒖𑒲 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒰 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒞𑓂 𑒏𑒯𑒪𑓂𑒐𑒱𑒢𑓂 । 𑒄 𑒯𑒼 𑒏𑒯𑒪𑓂𑒐𑒱𑒢𑓂 𑒖𑒹 𑒑𑒰𑒧𑒏𑓂 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒢𑓂𑒧𑒹 𑒁𑒥𑒱𑒞𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒮𑒦𑒮𑓀 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒬𑒲𑒪𑒰𑒏𑓂 𑒔𑒩𑓂𑒔𑓂 𑒏𑒹𑒪𑓂𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒍 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒰𑒮𑓂 𑒦𑒹𑓀𑒙𑓂 𑒏𑒩𑓂𑒥𑒰𑒏𑓂 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒫𑓂𑒨𑒑𑓂𑒩 𑒕𑒟𑒱 । 𑒮𑒹 𑒥𑒰𑒞𑓂 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒍 𑒥𑒖𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒟𑒱-
" 𑒯𑒧𑓂 𑒕𑒲 𑒬𑒲𑒪𑒰𑒏𑓂 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑓂 । 𑒯𑒧𑓂 𑒥𑒻𑒠𑒏𑓂 𑒏𑒰𑒖𑓂 𑒏𑒩𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒲 । 𑒑𑒰𑒧𑒹𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒪𑓂𑒧𑒮𑓀 𑒮𑒙𑓂𑒪 𑒯𑒧𑒩 𑒎𑒭𑒡𑒰𑒪𑒨𑓂 𑒁𑒕𑒱 ।"
" 𑒞𑒐𑒢𑓂 𑒞𑓀 𑒯𑒧𑓂 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒮𑒯𑒲 𑒖𑒑𑒯𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑓀𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪𑓂 𑒕𑒲 ।"
" 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒬𑒲𑒪𑒰𑒮𑓀 𑒦𑒹𑓀𑒙𑓂 𑒞𑓀 𑒁𑒐𑒢𑓂 𑒮𑓀𑒦𑒫𑓂 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱।"
" 𑒮𑒹 𑒏𑒲? "
" 𑒄 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒠𑒳𑒐𑒠𑓂 𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒰𑓀𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱 । 𑒏𑒐𑒢𑒯𑒳𑓀 𑒔𑒻𑒢𑒮𑓀 𑒥𑒞𑒱𑒂𑒋𑒥𑓂 । 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒏𑒹𑓀 𑒂𑒬𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞𑓂 𑒏𑒩𑒴 । 𑒁𑒣𑒢𑒼𑒮𑒦𑓂 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒟𑒰𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪𑓂 𑒕𑒲। 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹𑒏𑒰𑒪𑓂 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒩𑒰𑒧𑓂 𑒏𑒋 𑒪𑒱𑒁 । 𑒤𑒹𑒩 𑒑𑒣𑓂𑒣𑓂-𑒮𑒣𑓂𑒣𑓂 𑒯𑒹𑒞𑒻𑒏𑓂 ।"
" 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒯𑒹𑒞𑒰𑒯𑓂।"
" 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑒰𑒞𑓂 𑒢𑒯𑒱, 𑒯𑒧𑒯𑒳 𑒍𑒞𑓂𑒯𑒱 𑒔𑒪𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒲 । 𑒮𑒦𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒂𑒃 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧𑓂 𑒔𑒪𑒴 ।"
𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒥𑒻𑒠𑓂 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏𑓂 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒑𑒼𑒣𑒲 𑒂𑒧𑒏𑓂 𑒑𑒰𑒕𑒞𑒩 𑒮𑒳𑒮𑓂𑒞𑒰𑒃𑒞𑓂 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒪𑒑𑓂 𑒣𑒯𑒳𑓀𑒔𑓂𑒪𑒰𑒯𑓂 ।
" 𑒯𑒧𑓂 𑒕𑒲 𑒥𑒻𑒠𑓂 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑓂।"
" 𑒍! 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧𑓂 𑒏𑒩𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒲 । 𑒬𑒲𑒪𑒰𑒏𑓂 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒯𑒴 । 𑒍 𑒢𑒲𑒏𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒢𑒹? "
𑒥𑒻𑒠𑓂 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒑𑒳𑒧𑓂𑒧𑓂 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯𑓂 । 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒩 𑒑𑒳𑒧𑓂𑒧𑒲𑒮𑓀 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒱𑒞𑓂 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞𑓂 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂 ।
" 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒮𑒦𑓂 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧𑓂 𑒔𑒪𑒴 । 𑒤𑒹𑒩 𑒂𑒍𑒩 𑒑𑒣𑓂𑒣𑓂-𑒮𑒣𑓂𑒣𑓂 𑒯𑒹𑒞𑒻𑒏𑓂।"
" 𑒖𑒰𑒫𑒹 𑒯𑒧𑓂 𑒬𑒲𑒪𑒰𑒏𑓂 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒥𑓂 𑒞𑒰𑒫𑒹 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒥𑓂।" -𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒥𑒖𑒪𑒰𑒯𑓂 ।
𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒖𑒲𑒏𑒹𑓀 𑒄 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒂𑒬𑓂𑒔𑒩𑓂𑒨 𑒯𑒼𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒑𑒰𑒧𑓂 𑒁𑒋𑒪𑒰𑒏𑓂 𑒥𑒰𑒠𑓂 𑒍 𑒁𑒣𑒢𑓂 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒫𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯𑓂 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏𑓂 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒋 𑒬𑒲𑒪𑒰𑒏𑓂 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑓂 𑒕𑒟𑒱

। ળ્યન્ હુન્કા નહિ ૧૯ઠ્ ગેઠ્નિ તં પુછિએ ઠેઠ્પ્યિન્-

" હઞ્ગ હિસાવે સઞસં પહિને શ્રપન્ ઘ ર્યઠ્ । શ્રોતએ શ્રપ્નેક્ પરિવ઼ા૧ક્ ઠોક્ પ્રતીક્ષા કએ ૧૯ઠ્ હેતાહ્ ।"

" તતેક્ ઞાગ્યવ઼ાન્ હઞ્ નહિ છી શ્રાયાર્યવ઼! હર્ઞ માતા-પિતા વહુત્ પહિને હઞ્ગ છોડ઼િ ગેઠાહ્ । સુનૈત્ છી ળે ઞ્રિત્યુસં કિછુદિન્ પૂર્વ઼ હર્ઞ પિતા વાળઠ્ ૧હ્થિ -

" ઈ વાઠક્ પ૧ઞ્ ય઼શસ્વ઼ી શ્રો પ્રકાણ્ડ્ વિદ્વ઼ાન્ હેતાહ્ ।" સે કહિ શ્રો એહિ નશ્વ઼ર શરીર્કેં ત્યા઼ગ્ કએ દેઠ્થિ। હુન્ક શ્રાકસ્મિક્ ઞ્રિત્યુસં હર્ઞ ઞાએ વહુત્ દુખી મેઠીહ્ । શ્રો શ્રન્ન્-ળઠ્ ત્યા઼ગિ દેઠીહ્ શ્રા કત્વો કેશ્રો ઞનશ્રોઠક્ નહિ ઞાન્ઠીહ્ । તીન્ઞાસ્ યરિ વિના શ્રન્ન્-ળઠ્કેં ૧હ્ઠીહ્ । ઈ વાત્ ઙઠાકામે પસ્રિ ગેઠ્ । ઠોકક્ કર્ણાન્ ઠાગિ ગેઠ્ । સઞ્ એત્વે કહએ-

" એહિ સય્ય઼મે એહન્ ઠોક્ મેટવ્ ઞોસ્કિઠ્ ।"

કત્વો કેશ્રો શ્રાગ્રહ્ કેઠક્ શ્રો ટસ્ સં ઞસ્ નહિ મેઠીહ્ શ્રા કાર્તિક્ શુક્ઠ વ્રયો઼દ્શીક્ પ્રાણ્ ત્યા઼ગિ દેઠીહ્। એહિ તરહેં થોડ઼વે દિનક્ મીતર હઞ્ શ્રપન્ ઞાતા-પિતાક્ છત્ર-છાયા઼સં દૂર ઞએ ગેઠ્ ૧હી । "

" ઈ તં વડ઼ શ્રનર્થ મેઠ્ ।" -શ્રાયાર્ય઼ળી વળ઼ઠાહ્ ।

ળય઼ન્તાક્ શ્રાંખ્રિ નો૧સં ઞરિ ગેઠ્ । શ્રો કિછુ વળ઼વાક્ સ્થિતિમે નહિ ૧હ્થિ ।

" ળય્યન્ ઈ હાઠ્ છઠ્ તં ગાઞ્ કી કએ શ્રએઠ્હું? શ્રોત્હિ ઞને શ્રાશ્રમેમે છઠ્હું । કાઠીકાન્ત્ સે શ્રોતેક્ શ્રાગ્રહ્ કેઠાહ્। શ્રોત્હિ ૧હિ શ્રપન્ શ્રય્ય઼ય઼ન્-શ્રય્યા઼પ્નક્ કાળમે ઠાગઠ્ ૧હિત્હું।" -શ્રાયાર્ય઼ળી પુછઠ્પ્યિન્ ।

હુન્ક વાત્ સુનિ કએ ળય઼ન્તાક્ છાતી શ્રાટિ ગેઠ્નિ । શ્રો ઙોહ્ પાડ઼િ કએ કાનએ ઠગઠાહ્ । શ્રાયાર્ય઼ળી વહુત્ શ્રસમંળસમે પડ઼િ ગેઠાહ્ । શ્રશ્ચોય્ હોવએ ઠગઠનિ ળે વેકારે શ્રોહિ વાતસ્ઞક્ યર્યા કેઠ્હું । " ળય઼ન્ત્ સ્વ઼ય઼ં વિ઼દ્વ઼ાન્ છથિ। શ્રપન્ નીક્-વેળાએક્ વાતમે સોયિ સકૈત્ છથિ । ઞુદા શ્રાવ્ કી કએઠ્ ળાએ?" - શ્રો સોચ્થિ ।

વૈદ્ ઞધુકાન્ત્ એતેક્ કાઠ્યરિ યુપ્યાપ્ સઞ્ટા દેખૈત્-સુનૈત્ ૧હ્થિ। હુન્કા શ્રાશ્રો નહિ ૧૯ઠ્ મેઠ્નિ ।

" 𑒁𑒯𑒰𑓀 𑒯𑒧𑓂𑒩𑒹 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧𑓂 𑒔𑒪𑒴। 𑒍𑒞𑓂𑒯𑒱 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑓂 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒯𑒼𑒋𑒞𑓂।"

" 𑒯𑒧𑓂 𑒏𑒞𑓂𑒯𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒥𑓂। 𑒯𑒧𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒼𑒗𑒹 𑒣𑒰𑒚𑒬𑒰𑒪𑒰𑒣𑒩𑓂 𑒪𑒋 𑒔𑒪𑒴। 𑒍𑒞𑓂𑒯𑒱 𑒯𑒧𑓂𑒩𑒰 𑒬𑒰𑓀𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒞𑓂।"

" 𑒚𑒲𑒏𑓂 𑒕𑒻𑒏𑓂। 𑒯𑒧𑓂𑒮𑒦𑓂 𑒍𑒞𑓂𑒯𑒱 𑒔𑒪𑒲।" -𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒖𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰𑒯𑓂।

𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒣𑒰𑒚𑓂𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒪𑒑𑓂 𑒣𑒯𑒳𑓀𑒔𑒱𑒞𑓂𑒯𑒱 𑒧𑒰𑒙𑒱𑒣𑒩𑓂𑒠𑒝𑓂𑒛𑒫𑒞𑓂 𑒦𑒋 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧𑓂 𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒁𑒣𑒢𑓂 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒖𑒏𑓂 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒞𑒱𑒏𑓂 𑒖𑒲𑒩𑓂𑒝𑒼𑒠𑓂𑒡𑒰𑒩𑓂𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏𑓂 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒍 𑒏𑒯𑒱𑒂𑒮𑓀 𑒮𑒼𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲𑒡𑒰𑒧𑓂𑒧𑒹 𑒬𑒰𑒩𑒠𑒰𑒏𑒳𑓀𑒖𑓂𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝𑓂 𑒏𑒩𑒻𑒞𑓂 𑒠𑒱𑒢𑓂-𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒍 𑒋𑒞𑓂𑒥𑒹 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪𑓂 𑒩𑒯𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒰𑒏𑓂 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑓂 𑒋𑒯𑒲𑒚𑒰𑒧𑓂 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒠𑒰𑒢𑓂 𑒏𑒩𑒻𑒞𑓂 𑒖𑒲𑒫𑒢𑓂 𑒥𑒱𑒞𑒍𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑𑓂 𑒋𑒯𑒢𑓂 𑒦𑒹𑒪𑓂 𑒖𑒹 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒰𑒏𑓂 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏𑓂 𑒠𑒹𑒯𑒰𑓀𑒞𑒏𑓂 𑒥𑒰𑒠𑓂 𑒣𑒰𑒚𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏𑓂 𑒑𑒞𑒱𑒫𑒱𑒡𑒱𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒩𑒰𑒧𑓂 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪𑓂। 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨𑓂 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒞𑒹𑓀 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒋 𑒮𑒏𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒣𑒰𑒚𑓂𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒬𑒱𑒭𑓂𑒨𑒮𑒦𑓂 𑒨𑒟𑒰𑒮𑒰𑒡𑓂𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑓂 𑒏𑒹𑒥𑒼 𑒏𑒹𑒪𑓂𑒢𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒔𑒪𑒪𑓂 𑒢𑒯𑒱। 𑒁𑓀𑒞𑒞𑒼𑒑𑒞𑓂𑒫𑒰, 𑒣𑒰𑒚𑓂𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒥𑓀𑒠𑓂 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑓂। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒨𑒞𑓂𑒩-𑒞𑒞𑓂𑒩 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯𑓂। 𑒂𑒃 𑒮𑒰𑒪𑒼𑓀 𑒥𑒰𑒠𑓂 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧𑓂 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒁𑒣𑒢𑓂 𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂 𑒮𑓀𑒑𑓂 𑒂𑒋𑒪𑓂 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒹𑒯𑒢𑓂 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹। 𑒂𑓀𑒐𑒱 𑒮𑒰𑒭𑓂𑒚𑒹 𑒧𑒳𑒢𑒪𑓂 𑒕𑒢𑒱। 𑒔𑒰𑒩𑒴𑒏𑒰𑒞𑓂 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩𑒹-𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩𑓂 𑒣𑒮𑓂𑒩𑒪𑓂 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞𑓂 𑒕𑒢𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒮𑓀 𑒏𑒲? 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒩𑓂 𑒁𑓀𑒞𑒩𑓂𑒧𑒢𑒏𑓂 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒐𑒩𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒰 𑒋𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧𑓂 𑒂𑒥𑒱 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒑𑒾𑒩𑓂𑒫𑒏𑓂 𑒥𑒼𑒡𑓂 𑒦𑒋 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒕𑒪𑓂𑒢𑒱।

" 𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒖𑒲 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒰 𑒏𑒩𑒥𑓂। 𑒯𑒧𑓂 𑒞𑓀 𑒁𑒣𑓂𑒢𑒹𑒏𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒏𑒭𑓂𑒙 𑒠𑒋 𑒠𑒹𑒪𑓂𑒯𑒳𑓀। 𑒁𑒣𑓂𑒢𑒹𑒏𑓂 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞𑓂 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒥𑓂 𑒅𑒪𑓂𑒙𑒹 𑒁𑒯𑒲𑓀 𑒯𑒧𑒩𑓂 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒏𑒩𑒋𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪𑓂 𑒕𑒲।"

" 𑒋𑒯𑒱 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒁𑒯𑒰𑓀 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒴। 𑒥𑒻𑒠𑓂𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑓂 𑒂𑓀𑒐𑒱𑒏𑓂 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱 𑒫𑒰𑒣𑒮𑓂 𑒦𑒋 𑒮𑒏𑒻𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒧𑓂𑒩𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒮𑓀 𑒮𑒦𑒮𑓀 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒞𑒏𑒩𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑓂 𑒏𑒋𑒪𑓂 𑒖𑒰𑒋। 𑒬𑒹𑒭𑓂 𑒏𑒰𑒖𑓂 𑒯𑒼𑒃𑒞𑓂 𑒩𑒯𑒞𑓂।"

𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒰𑒯𑓂।

" 𑒮𑒯𑒲 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒕𑒟𑒱 𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒖𑒲। 𑒯𑒧𑓂 𑒧𑒰𑒮𑓂 𑒠𑒱𑒢𑒏𑓂 𑒦𑒲𑒞𑓂𑒩𑒹 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑓂 𑒢𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱 𑒂𑒢𑒱 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒥𑓂।" -𑒥𑒻𑒠𑓂 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒥𑒖𑒪𑒰𑒯𑓂।

𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑓂 𑒔𑒳𑒣𑓂 𑒩𑒯𑒱 𑒧𑒾𑒢𑓂 𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑓂𑒩𑒱𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒪𑓂𑒐𑒱𑒢𑓂। 𑒠𑒼𑒮𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑓂 𑒦𑒼𑒩𑒹𑒮𑓀 𑒥𑒻𑒠𑓂𑒖𑒲 𑒯𑒳𑒢𑓂𑒏𑒩𑓂

ઽ૭ાળ્ પ્રાંર્ભ્ કેઙ્નિ।
શ્રપન્ મંતવ્ય editorial.staff.videha@gmail.com
પંપઙાઉા

૨. ૪. પ્રેમશંકર્ દ્દા "પવ઼ન્" - ૭ોક્ શ્રાસ્થાકેં કેંદ્ર નવ઼ાદા કેં માં હય઼હટ્ટ્ દેવ઼ી ભગવતી સ્થાન્

પ્રેમશંકર્ દ્દા "પવ઼ન્"

૭ોક્ શ્રાસ્થાકેં કેંદ્ર નવ઼ાદા કેં માં હય઼હટ્ટ્ દેવ઼ી ભગવતી સ્થાન્

મિથિ૭ાંચ૭્ કેં શ્રનેક્ પવિ઼ત્ર સ્થાન્ મે સં એક્ નવ઼ાદા કેં માં હય઼હટ્ટ્ દેવ઼ી ભગવ઼તી સ્થાન્, જે એક્ટા પ્રસિદ્ધ્ શક્તિપીઠ્ કે રૂપ્ મે જાન૭્ જાઇત્ શ્રછિ। નવ઼ાદા ભગવ઼તી સ્થાન્ દરભંગા જિ૭ાકેં વેનીપુર્ પ્રખંડ્ સં ૭ગભગ્ પાંચ્ કિ૭ોમીટર્ ઉત્તર-પશ્ચિમ્ મે નવ઼ાદા ગાંવ઼્ મે શ્રવ઼સ્થિત્ શ્રછિ। માં હય઼હટ્ટ્ દેવ઼ી દુર્ગા સ્થાન્ 52 સિદ્ધ્ પીઠ્ મે શામિ૭્ એક્ટા શ્રાસ્થા કેં કેંદ્ર શ્રછિ। એહિ

દુર્ગા સ્થાન્ સં ળુડ઼ઌ્ શ્રનેક્ માન્ય઼તા શ્રછિ ળાહિમે સં એક્ શ્રછિ, શિવ્ પ્રિય્ સતી સં ળુડઌ્ માન્ય઼તા। એહિ શક્તિપીઠ્ કેં વ઼ર્ણન્ દેવ઼ી ભાગવ઼ત્ પુ૧ાણ્ શ્રા ભત્સ્ય઼ પુ૧ાણ્ મે સેહો મેંટૈત્ શ્રછિ। ળાહિમે વ઼ર્ણન્ શ્રછિ ળે સતી કેં વ઼ામ્ સ્કન્ધ્ એત્હિ ખસઌ્ છઌ્હિ઼। કહઌ્ ળાઇત્ શ્રછિ ળે ળખન્ સતી પિતાકેં વ્ય઼વ઼હાર સં ક્ષુબ્ધ્ ભએ ગેઠીહ્ શ્રા પિતાક્ દ્વ઼ા૧ા શ્રાહૂત્ ય઼ળ્ઞક્ હવ઼ન્ કુંડ્ મે શ્રપન્ શ્રાહૂતિ દએ દેઌ્હિ઼। તખન્ મહાદેવ્ સતીક્ શ્રધળ઼૨ૂ શવ્ કેં કાન્હ પર ઌએ શ્રર્દ્ધ-વ઼િક્ષિપ્તાવ઼સ્થા મે દૌડ઼ઌાહ્ શ્રોહિ કાઌ્ ભગવ઼તીક્ વામા કાન્ નવ઼ાદાક્ શ્રહિ સ્થાન્ પર ખસઌ્, ળતય઼ શ્રાઇ દુર્ગાળીક્ ભવ્ય઼ મંદિર શ્રછિ। ળકર પ્રમાણ્ શ્રપ્નો મેંટૈત્ શ્રછિ ળે સિંહાસ્નક્ વ઼િદ્ય઼માન્ ૨ૂપ્ કાનક્ શ્રાકાર્કેં શ્રછિ।

એહન્ માન્ય઼તા શ્રછિ ળે ઌ઼ગભગ્ 600 વ઼ર્ષ્ પહિને ૧ાળા હય઼હટ્ટ્ કેં દ્વ઼ા૧ા એતય઼ ળગદમ્બાક્ મૂર્તિ સ્થાપિત્ મેઌ્ છઌ્હિ઼। મુદા શ્રાવ્ દુર્ગા દેવ઼િક્ શ્રો મૂર્તિ એતય઼ નહિ શ્રછિ. કા૧ાણ્ વહે૧ી પ્રખંડક્ હાવ઼ીડીહ્ ગામક્ એકટા સાધક્ પ્રતિ દિન્ સાધ્ના-શ્રા૧ાધ્ના ઌેઌ્ એહિઠામ્ શ્રવૈત્ છઌાહ્। વાદ્ મે ળખન્ શ્રો વ઼ૃદ્ધ્ ભએ ગેઌાહ્ શ્રા એતય઼ શ્રાવ઼વા મે સેહો શ્રસમર્થ્ હોમય઼ ઌ઼ગઌાહ્ ત' એક્ દિન્ સ્વ઼પ્ન દેખઌ્હિ઼ખિન્ ળે માં ળગદમ્બા સ્વ઼ંય઼ હુન્કા કહૈત્ છથિન્ ળે શ્રાવ્ તોહર શ્રવ઼સ્થા એતેક્ યઌિ એહિઠામ્ શ્રાવ઼વ઼ા૧ઌ નહિ છૌક્ શ્રા દુર્વઌ્ કાય઼ાક્ કા૧ાણ્ શ્રી સેહો એહિ ઌાય઼ક્ નહિ છૌ તાહિ તો૧ા શ્રાવ્ એતય઼ શ્રએવાક્ ળરુ૧ત્ નહિ તોં શ્રાવ્ ઘર્હિં સં હમર પૂળા શ્રા૧ાધ્ના કા૧હ્ મુદા સાધક્ એહિ વાત્ કેં માનક્ ઌેઌ્ તૈય઼ાર નહિ મેઌ્હિ઼ખિન્ ળે વિના મૈય઼ા કેં મૂર્ત્ ૨ૂપ્કેં પૂળા શ્રર્ચના કેને શ્રો ૧હ્તાહ્। કહાવત્ છૈ ભક્ત્ કેં શ્રાગૂ ભગ્વ઼ાન્ સેહો ઝુકિ ળાઇત્ છથિન્. તખન્ મૈય઼ા કહઌ્હિ઼ખિન્ ળે શ્રાવ્ તો૧ા શ્રવ઼વાક્ ળરુ૧ત્ નહિ. તોં હમ્રા શ્રપ્ના સંગ્ નેને યઌહ્. ભક્ત્ ભગવ઼તીક્ પ્રેર્ણા સં સિંઘાસન્ સં મૂર્તિ ૩ઠાકએ હાવ઼ીડીહ્ ઌએ ગેઌાહ્, ળતય઼ શ્રપ્નો શ્રોહિ મૂર્તિક્ પૂળા કય઼ઌ્ ળાઇત્ શ્રછિ। શ્રોહિ ઠામ્ સં ૩ઠાય઼ઌ્ ગેઌ્ ભગ્વ઼તી કેં પ્રતિમા શ્રા શ્રન્ય઼ સવ્ વ઼સ્તુ ગુપ્તકાઌીન્ શ્રછિ। શ્રહિ સિદ્ધ્િપીઠ્ મે માત્ર સિંઘાસન્ શેષ્ ૧હી ગેઌ્

શ્રછિ ળિન્ક`પૂળા વ઼ર્તમાન્ મે હોઙત્ શ્રછિ। એહિ મંદિ`મે ળગદમ્બાક્ નિ1ાકા`
1ૂપક્ પૂળા હોઙત્ શ્રછિ। તેહ઼ઁમ્ શતાવ્દી મે એહિ મંદિ`કેં વહુત્ પ્રસિદ્‌ધ્િ
છહ઼, ળાહિસં નવ઼ાદા દુર્ગા સ્થાનક્ પ્રાચીન્તાક્ શ્રાક્ઠન્ કય઼હ઼ ળા સકૈત્
શ્રછિ।

કોના પહુંચવ્ નવ઼ાદા ભગવ઼તી સ્થાન્

નવ઼ાદા ભગવ઼તી સ્થાન્ દ1ભંગા ળિહ઼ાકેં વેનીપુ`પ્રખંડ્ સં માત્ર ઠગભગ્ પાંચ્
કિઠોમીટ`ઉત્ત-પશ્ચિમ્ મે નવ઼ાદા ગામ્ મે પ્રાચીન્ કાહ઼ સં શ્રવ઼સ્થિત્ છનિ।
વેનીપુ`પ્રખંડ્ સં સીધે સડ઼ક્ નવ઼ાદા દુગા સ્થાન્ તક્ ગેહ઼ શ્રછિ એહિ ઠામ્
સં શ્રાટો પક્ર શ્રા પહુંચ્ ળાઉ નવ઼ાદા ભગવ઼તી સ્થાન્। દ1ભંગા સં સેહો સીધે
કૈવ્ વુક્ કએ એહિઠામ્ ળા સકૈત્ છી।

નવ઼ાદા ભગવ઼તી સ્થાન્ કેં ધાર્મિક્ શ્રા ઐતિહાસિક્ મહત્વ઼

શ્રોના ત' એહિ દુર્ગા મંદિ1ક્ પ્રાંગમ્ મે વાહોં માસ્ પૂળાક્ ઠેહ઼ શ્રાસ્થાવ઼ાન્
ઠોકક્ ભીડ઼ ઠાગહ઼ 1હૈત્ શ્રછિ, ખુદા શ્રાદીય઼ નવ઼1ાત્રા મે એહિઠામ્ ભક્ત્
દૂ`દૂ`સં શ્રવૈત્ છથિ શ્રા મૈય઼ા કેં પૂળા શ્રર્ચના ક1ૈત્ છથિ। સંગહિ મૈય઼ા કે દર્વા`
મે ળ1ુ1ાત્ કે હિસાવ્ સં મનોકામ્ના ક1ૈત્ છથિ । એહન્ માન્ય઼તા શ્રછિ ળે
એહિઠામ્ કય઼હ઼ મનોકામ્ના શ્રવ઼શ્ય઼ પૂ1ા હોઙત્ શ્રછિ। મનોકામ્ના પૂ1ા
મેઠાક્ વાદ્ ભક્ત્ પુનઃ એહિઠામ્ શ્રાવિ઼ મનૌતી ક1ૈત્ છથિ । ળાહિ કા1મ્
સાઠો ભરિ ભક્તક્ શ્રાવ઼ા ળાહી ઠાગ્। ઙે 1હૈત્ શ્રછિ ખુદા નવ઼1ાત્રા મે વિ઼શાહ઼
મેઠા ઠગૈત્ શ્રછિ શ્રા સાંસ્કતિક્ કાર્ય઼કર્મ્ સેહો હોઙત્ શ્રછિ। નવ઼1ાત્રા કેં
દશો દિનક્ વ઼ાતવ઼1મ્ એહિઠામ્ વડ઼ 1ભર્ગ`ભ' ળાઙત્ શ્રછિ। નવ઼ાદા ભગવ઼તી
સ્થાન્ કેં ઐતિહાસિક્ મહત્વ઼ કેં શ્રંદાળ્ એહિ વાત્ સં ઠગાય઼હ઼ ળા સકૈત્
શ્રછિ ળે 1ાળા હય઼હટ્ટ્ કેં દ્વ઼ા1ા એહિ મન્દિ`મે મૂર્તિક્ સ્થાપ્ના મેહ઼ છહ઼નિ
ળાહિ કા1મ્ મૈય઼ા કેં નામ્ હય઼હટ્ટ્ દેવ઼ી પઠનિ એહિ શક્તિપીઙ્ કેં વ઼ર્ણન્
દેવ઼ી ભાગવ઼ત્ પુ1ામ્ શ્રા મત્સ્ય઼ પુ1ામ્ મે સેહો ભેંટૈત્ શ્રછિ ળાહિ કા1મ્ સં
એહિ સ્થાન્ કે ઐતિહાસિક્ મહત્વ઼ વઢ઼િ ળાઙત્ શ્રછિ। ઠોક્ શ્રાસ્થાક્ કેંદ્1
વનહ઼ એહિ સ્થાન્ કેં પર્ય઼ટક્ કેં માન્ય઼તા ભેટ્વાક્ ઠેહ઼ સેહો પ્રય઼ાસ્ ભએ
1હહ઼ શ્રછિ। ખુદા એહિમે કતેક્ સમય઼ ઠાગત્ તક`કોનો ઠીક્ નહિ, કા1મ્

૧Iળ્ય઼ સર્કા ૅએહિ ક્ષેત્રક્ વ઼િકાસ્ કેં ૭૯ શ્રોતેક્ સક્રીય઼ નહિ છથિ ળતેક્ હૅવાક્ યાહી।
-પ્રેમશંકર ૅદ્દા " પવ઼ન્" સંગમ્ વ઼િહા, દિ૯ઠી

શ્રપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com પ ૅપઙા૩।

२. ५. નોશન્ ળનક્પુરી- કથાનક્

 ગોશન્ ળનક્પુરી

कथानक्

" एक्टा कथानक् याही मित्र ! मियठिस्टिक् ।"
" कथा किया नइं ? हम्रे स किया ? श्रा मियठिस्टिके किया ?"
" माने किछु श्रठग् हइट् क' होइ । कथान्कमे किछु श्रप्ना हिसावे हेगश्रेर्क गुन्ळाइस् गहैछै । कथामे ई सुविया नइं होइछै । श्रा सव् स वेसी श्रहां सन् मियठिस्टिक् ठेप्पक्सव् सस्तमे पइट् ळाइछै ।"
" मुदा कहव् त हम् श्रप्ने वात् ! "
" हेतै ।"
" तहन् डीक् छै । एक्टा प्लौट् मन्मे तैयार्श्रइ, सुनाउ ?"
" हेतै ।"
" डीक् छै । मुदा यैर्य् गाप्पव्, वीय्मे टोक्टाक् नइं कगव् . . . . "
. . . .
श्रन्हार्गाइत्, डइनियांके वेटा कदम् तर्मगठ् पगठ् छै ।
नीक् ठोक् ' वढ़म्' तर्यिवा गहठ् छै डइनिया वेटाके ।
. . . .
मयावह् यियागठ् श्रांइप्प्, गुंह् मूत् श्रा कमिप्पामे ठेमगायठ्, टप्टप्, टप्कैत् ठाठ् ठाठ् ठेहु स ठठाइत् यर्ती, श्रा ठठायठ् डइनियांके मइठ् ढोठ् श्चाटठ् नूश्रां, श्रा श्रोक्रा यागुकात् मनसायठ् हांकठ् मीड़्के डहक्कैत् वर्व

મુહડાન્સવ્, શ્રા ખ્પિડ્કી સ મુહિયાની દૈત્ નીક્ ઙોકક્ તસ્વીર્છપ૭ શ્રઙ્છ શ્રખ્પવાર્મે । નીક્ ઙોક્સવ્ પઢૈત્ શ્રઙ્છ શ્રખ્વાર્। મુહં વિયક્' વૈત્ શ્રઙ્છ- " એક્કઙ્સ્મે શતાવ્દીમે સેહો એના ?"

. . . .

નીક્ ઙોક્ નવ્કા, યક્યક્ કપ્ડ઼ા પહિરૈત્ શ્રઙ્છ । ળાઙત્ શ્રઙ્છ ' વઢ઼મ્' તર્। મૌર્યઢ઼વૈત્ શ્રઙ્છ । શ્વાદ્ય્ા સ નત્ હોઙત્ શ્રઙ્છ -" ૧ય્છ્ા કનુ હે વઢ઼મ્ ! દુષ્ટાત્મા, મૂત્ પ્રેત્, પિશાય્ પિશાયિની, ડાઙન્ ળોગિન્ સ ૧ય્છ્ા કનુ હે ળગદમ્વા ! હે કાઙી ! સંહાર્કનુ શ્રોહિ સવ્ દુષ્ પ્રવ્રિત્તિકે ! "

યૂપ્ ગુગ્ગુ૭ સ યુશ્રાંઙત્ શ્રાહુત્કે યુશ્રાં હાથમે મરૈત્ વાઙવય્યાકે માથ્ હંસોતૈથ્ શ્રઙ્છ નીક્ ઙોક્ ।

વઢ઼મ્ થાનક્ ગહ્વર્સ વહ૧ાઙત્ યામી છૂવૈત્ શ્રઙ્છ નીક્ ઙોકક્ માથ્ । સિન્દુ૧ક્ ઙા૭ ટીકા વ઼ા છા૩૧ક્ કા૧ી ટીકા ઙગ્વૈત્ શ્રઙ્છ સવ્હક્ મા૭પર્ । પઢૈત્ શ્રઙ્છ શુમમસ્તુ મન્ત્૧ । કામ્નામે ગોહાઙ્ર્કરૈત્ શ્રઙ્છ -" ડાકિની પિશાયિનીકે નાશ્ હો ! " ળય઼ળય઼્કાર્ સ ગુંળાય઼્માન્ મ' ળાઙત્ શ્રઙ્છ વઢ઼મથાનક્ ૩ત્સવ્ ।

. . . .

ઘૈ૭મે શ્રસંખ્ય઼ મૂંડ઼ છૈ । મૂંડ઼સ્વમે સ શ્રસંખ્ય઼ ઙળોતક્ કમળોર્ ટિમ્ટિમ્ વહ૧ા ૧હ૭ શ્રઙ્છ । ઘૈ૭ક્ ૩પ્પર્કે ઢક્નામે કે યદ્માક્ ઙળોત્ ૩પ્પ૧ે હવ઼ામે હે૧ા ૧હ૭ શ્રઙ્છ । પિ૭પિ૭ ઙળોત્મે ઘે૧ા વનૌને, ડઙનિય઼ાંસન્ મૂંહ્કાન્ વાઙીસવ્, યિન્હાઙત્ નઙ઼ં શ્રઙ્છ, વસ્ મીડ઼સન્ દેખાઙત્ શ્રઙ્છ, નાંઙય્ ૧હ૭ શ્રઙ્છ । ગાઙવ્ ૧હ૭ શ્રઙ્છ -" હે શ્રન્હાર્૧ાઙત્ હિહિય઼ા ।

નીક્ઙોક્ નાક્ સુક્રૈત્ શ્રઙ્છ -" શ્રઙ્છ ત ઈ હમ્રે સંસ્કૃતિ, મુદા પુ૧ાન્ શ્રઙ્છ । મળા નઙ઼ં શ્રાઙવ્ ૧હ૭ શ્રઙ્છ ।"

વઢ઼મથાનક્ યર્મખ્વ઼ળ્ પર્ટાંગ૭ માઙક્ સ ગૂંળૈત્ શ્રઙ્છ શ્યૂળન્ સંગીત્ - ' ય૭ ય૭ ગે ડઙનિય઼ાં કદમ્ તર્, તો૧ા વેટાકે ખ્યવ઼ૌ વઢ઼મ્ તર્।'

. . . .

નીક્ ϴોક્ ϻાইત્ ગેϴ્ શ્રইછ્ । કી વોર્ડ્ શ્રા ડ્1ϻસેટક્ વેસક્ યক્যક্ છાતીકે કોંઢ્ કોંઢ્ છિટ્કા 1૯ϴ્ શ્રইછ્ । ϻત્ત્ નીક્ ϴોક્સવ્, વિળϴીળ્કા નાંইય્ 1૯ϴ્ શ્રইછ્ । વઢ઼ϻથાનક્ છત્ પ઼સ છિડ઼િয়াইત્ ક્ષϴડ્ ϴাইટક્ ইળોતક્ વাইઢ઼ϻે વહિ 1૯ϴ્ શ્રই નીકϴોકક્ ϻન્, ૩દ્દાϻ્ । યા1ુ દિસ્ ળয়ળ઼્કા઼ હુ઼કા઼ શ્રইછ્ -' યϴ્ યϴ્ ગે ડইનિয়াં કદϻ્ ત઼, તો1ા વેટાકે ‌ધ્યઽ્વૌ વઢ઼ϻ્ ત઼।'

. . . .

1াইત્ ϻુદા શ્રન્હિ1ϵ શ્રইછ્ । ડইનિয়াંકે ગાϻ્ϻે ત શ્રાશ્રો઼ ઘન્ શ્રન્હા઼ । શતાવ્દિয়ো પુ1ાન્, ળર્ળ઼ હિહિয়াক্ ϻ1ϴ્ ইળોત્, ϻાથ્પ઼ϴદ્ને નાંইય્ 1૯ϴ્ ડইનિϵસન્ ϴોકસવ્હક્ ળીવ્નক্ શ્રન્હા઼સ નইં ળીત્ સકϴ્ શ્રইછ્ । કત્વો શ્રો ગાવશ્રો -' તોহ્1ે ϻ1ોસે વઢ઼ϻ્ વાવા હિહિয়া વનૌϴিয়ো হો ।'

સવ્વે઼ડইનિϵંકે વેટા ϻ1ૈત્ શ્રইછ્ । સવ્વે઼ડইનિϵકે ϻુંহ્ નાક્ સ ϻϻ્કૈત્ શ્રইછ્ ϴহૂ । શ્રহૂવે઼ইহે ϻેϴ્ શ્રইછ્ ।

સવ્વે઼ળકા શ્રহૂવે઼નીક્ ϴોકે નইં, શ્રોક઼શ્રપ્નો ϴોક્સવ્ ϻગાવ્' યাহৈત્ શ્રইછ્ શ્રોક્રા ગાϻ્ સ -' ઈ ગાϻ્ સ ϻাইગ્ કિϵ નইં ળાইછૈ ! ' શ્રોક઼શ્રપન્ ϴોક્, ળેક્રા ડ઼છૈ ળે ડইનિয়াંકે વহન્ને શ્રોક્રો વેટા નইં ϻই઼ળાয় । નીક્ ϴોક્કે કહીં શ્રોકવ્1ોસ્વϻે ડইનિয়াં નইં દેપ્પા ળાয় ।. . . . "

" ϻુદા ડইનિয়াંકે વેટા કિয়া ϻ1ϴ્ ? યাহે ડইનিয়াં, ડইનিয়াં કિϵ ϻેϴ્ ?"

" શ્રાપ્પિ઼યૈર્ય઼ ટુટિϵ ગેϴ્ ! ϵક઼ળવાવ્ શ્રનેક્ ϻ' સકૈત્ શ્રইછ્ । ડইનিয়াં ϻহિϴા શ્રইછ્, યাহે ડইনিয়াં છોટ્ ળাইત્ . . . . . "

" છોટ્ ળাইત્ ?"

" ϵহ્ ! ϵના વળૌછી, ળેના શ્રহાં ইહુગϴૈન્ડ્ સ શ્રાযϴ્ হોই । হં છોટ્ ળাইત્ ! નીક્ ϴોક્સવ્ ϻેહ્નત્ કવ1ૈ્ϴા સવ્કે છોટ્ ળাইત્ કહૈછૈ ।"

" ϻેહ્નત્ ત હϻ્હૂં કવ1ૈછી ।"

" ϻુદા શ્રহાં ગૂંহ્ ત નইં ૩হ્વૈ છી ને ϻহોદয্ ! શ્રহাં ϻ' 1 ત નইં ને ૩হ્વૈ

છી મહોદય્ ! શ્રહાં વિચ્છિન્ ત નઇં ને ૩પ્યાૈ છી, શ્રહાં ળુત્તા ત નઇં ને સીવૈ છી, શ્રહાંકે કિછુ ૧પૈયા વા કિછુ સેં શ્રન્નાક્ પ્યાતિં શ્રાનક્ ૧ાઇત્ ૧હ્ગીન્ કર્વાવ્' ઙેઙ્ વિવશ્ ત નઇં ને કયઙ્ ળાઇય્ . . . . . !"

"મેઙ્ ! મેઙ્ ! શ્રાગૂ વઢ્ !"

". . . ત ડઇનિયાં ગ૧ીવો મ' સકૈય્ । ડઇનિયાં વિદેશિયાકે શ્રસગ૧ુશ્રા વ' ઙ સેહો મ' સકૈય્ , વા ડઇનિયા નીક્ ઙેકક્કેઙ્ શ્રટેની સેહો મ' સકૈય્ ।"

"તવ્ ?"

"તવ્ કી ! શ્રન્હાં ૧ાઇત્, ડઇનિયાંકે વેટા મ૧ેઙ્ પ૧ેઙ્ છૈ । નીક્ ઙેક્ વઢ્મ્ ર્ત ડઇનિયાંકે વેટાકે યિવા ૧ઙેઙ્ છૈ ।"

"શ્રોહ્ ! વન્દ્ કનુ ઈ પુર્ના ૧ાગ્ । હર્મ માથ્ શ્ચાઇટ્ ળાયત્ ।"

"વસ્ ! એત્વેમે ટેં વાઇળ્ ગેઙ્હું ? ળે યુગ્ યુગ્ સ ઈ મોઇગ્ ૧ઙેઙ્ શ્રઇ, શ્રોકર્ કી હાઙ્ હોઇત્ હેતૈ ? . . . . . કથાનક્ નઇં યાહી ? વિયઙિસ્ટિક્ ?"

"શ્રોહ્ ! શ્રો ત યાહ્વે કની । મુદા કનેક્ દઝ્મ્ ત યં દિય્ ! શ્રોહ્ કતે મયાનક્ ! . . . . શ્રાવ્ કહૂ !"

"ત, શ્રન્હાં ૧ાઇત્ . . ."

"શ્ચેં શ્રોહે ?"

"હં, કતૌ સ વાત્ ત શ્રાગૂ વઢાવ્હી પતૈં ને !"

"હં, હોડ !"

"ડીક્ છૈ । મુદા ટોકુ નઇં વીચ્ચે । વ્યાન્ મટૈક્ ળાઇછૈ । . . . . . , ડઇનિયાંકે વેટા મ૧ેઙ્ પ૧ેઙ્ છૈ । ગૂંહ્, મૂંત્ શ્રા કવિપ્પા સ ઙેમ૧ાયઙ્ શ્રા માથ્ સ પૈં તક્ યુગીન્ યાત્નાકે સમાધિ વનઙ્ શ્રઇ શ્રો । શ્રો મન્મે શ્રઇ દુનિયાંકે સ૧ાય્ સહેળને શ્રઇ શ્રા શ્રોકર્ શ્રાંઇપ્પે એક્ટા શ્રાક્રોશિત્ પ્રશ્ન પ્રક્ષેપિત્ શ્રઇછ્ । એક્ટા યુગકે પ્રશ્ન ! - નીક્ ઙેક્ કિયા યિવા ગેઙ્ શ્રોકર્ વેટાકે ? કહિયા શ્રન્ત્ હોયત્ ઈ નીક્ ઙેકક્ દુનિયાં ? કહિયા વનત્ ઈ

દુનિયાં નીક્, સવહક્ઌ્ ?"
સમ્યક્ે મોઌ્પ ર્એક્ટા તપ્તી ટાંગઌ્ અઇ - એકઇસમ્ શતાબ્દિ ! આ ઓઇ તપ્તીમે ઌટૈક્ ૧૯ઌ્ અઇ ડઇનિયાં આ ઓક ર્વેટા , પેન્ડુલમ્ ળકા દૂઌૈત્ ।

. . . .

અપ્પવાૃક્ મુંહ્પ ર્એક્દિસ્ ડઇનિયાંક્ ઌહૂ સ ઌટ્પથ્ દ્િૃશ્ય અઇછ્, ત દોસ ર્દિસ્ ૩ત્સવ્મે મોતઌ્ ળયળ્કા ર્કૌત્ નીક્ ઌોકક્ દ્િૃશ્ય છપઌ્ અઇછ્ । શિર્ષક્ અઇછ્ -' તોહ્ૃ મોૃસે વઢ્ન્ વાવા । . . . . . . '

. . . .

" ઓહ્ ! ઓહ્ ! વન્દ્ કરુ ! ઈ કથાનક્ ! "
" હં, અઇ સ વેસી કહ્ઌે કી ળા સકૈય્ ? અઇ સ આગૂ ત કિછુ કર્વાક્ ળરુૃી હોઇછૈ ।"
" કી કર્વાક્ ળરુૃી છૈ ?"
" અઇ સડ્ઌ્, મોતઌ્ નીક્ ઌોકક્ દુનિયાંક્ ધ્વંસ્ આ સવહક્ઌ્ નીક્ દુનિયાંક્ નિર્માણ્ ।"
" ઓહ્ ! કતે ભયાનક્ ! એહન્ કથાનક્ વળાર્મે યઌ્તૈ ?"
" ઈ ત અહાં ળાની । હમ્રા ત કથાનક્ સુનબ્વાક્ છઌ્, સે સુના દેઌ્હુ઼ ।"
" એના કિયા વળૈછી ? આવ્ અહું હમ્રા અપરિચિત્સન્ વુદ્દા ૧૯ઌ્ છી । એતેક્ પીડ્રા, એતેક્ આક્રોશ્ અહાં કથાન્કમે કોના ભઌહ્ઁ ? આશ્ચર્ય્ અઇછ્ ! "
" ઠીક્ કહ્ઌહું ! હમ્હુ઼ ઓહી યુગીન્ યાત્નાકે એક્ટા હિસ્સા છી । હમ્હુ઼ એક્ટા ડઇનિયાંકે વેટા છી, ળેક ર્માય્ અપન્ વેટાકે વયાવ્' મે અપન્ ળાન્ દ' દેઌક્ ।"
" ઓહ્ ! "

અપન્ મંતવ્ય editorial.staff.videha@gmail.com પર પઠાઉ

२. ६. ભુવ઼નેશ્વર્ યૌર્સિયા "ભુનેશ્"- દૂ ટા વીહ્નિ કથા

ભુવ઼નેશ્વર્ યૌર્સિયા " ભુનેશ્"

દૂ ટા વીહ્નિ કથા

૧

પ્યાનાપૂર્તિ

ધૂડ઼ન્ કક્શ્રાક્ પોતા પડૈત્ છઌ ટોકૈત્ પૂછઌિપ્યન્ વૌશ્રા ને ક્ પ્યાનાપૂર્તિ કપ્યાનાપૂર્ત્ કક્રા વાળઌ ળાય઼ત્ છઌ?
વૌશ્રા સમદ્દાવૈત્ દેપ્યિય઼ૌ વાવા પ્યાનાપૂર્તિ વ઼ેહ્ શ્રછિ ળપ્યન્ પપ્પા પ્યાય઼ક્ ઌેઌ વૈક્સૈ છથિન્ શ્રા પહિઌ પર્સન્ કેૅવાદ્ ળપ્યન્ દાક્ઌ નર્કાની શ્રા નોટી ભાત્ ભાં સે ભંગૈય઼ છથિન્ તક્રે વાળઌ ળાય઼ત્ છઌ પ્યાનાપૂર્તિ।
કક્શ્રા શ્રપ્પન્ ળેવિ ટટોઌૈત્ દૂ ટાકા નિકાઌિપ્યિન્ શ્રા દૈત્ વાળઌિપ્યિન્ ળાઊ ઌઌટ્ન્ભા દોકાન્ સં દૂ ટા યૌક્ઌેટ્ ઌs ઌેવ્ શ્રા એક્ટા શ્રહૌં પ્યાય઼વ્ શ્રા

એકટા હમ્રો દેવ્।
વૌશ્રા યિંહૂક્ પાડ઼ૈત્ હર્મ ળવાવ્ નીક્ છઠ્।

૨
દેહ્ વાન્હઠ્ હાથ્ વાહ

એકટા પુ1ુષ્ કે વાવૂળી ગુળૈ ગેઠાહ્।
3 કનૈત્ 1હ્િથન્ હો વાવૂ હો વાવૂ તો1ા વિના કોના 1હ્વૈ।
ક્રિય઼ા કર્મ્ કે સમાન્ એકત્રિત્ કય઼ઠ્ ગેઠ્।
યર્યા વનઠ્ શ્રા ઠાસ્ કે સુતાય઼ઠ્ ગેઠ્।
પંડી ળી પુછ્ઠાહ્ શ્રહા◌ે◌ંક વાવૂળી કે કોનો એહન્ ઇચ્છ્◌ા ળે નહિં પૂર્ મેઠ્
હૈત્ સેહ્ વાળૂ।
3 શ્રાદ્મી વાળઠ્ હેહ્ હર્મ વાવૂળી સિકંદર્ મહાન્ કે વડ઼કા મક્ત્ 1હ્િથન્
શ્રા કહિય઼ો કાઠ્ વળૈત્ 1હ્િથન્ ળે હમ્ મ1વ્ તs હર્મ વ઼િદાઈ સિકંદર્ મહાન્
ળકાં કા1વ્ હર્મ હાથ્ વાહ કs દેવ્।
પંડી ળી તs વેસ્ કી દેહ્ વાન્હઠ્ 1હશ્ર દિય઼ૌ શ્રા હાથ્ વાહ કs દિય઼ૌ।
શ્રપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com
પર્ પડા3।

२. ७. કુમાર્ મનોળ્ કશ્ય઼પ્- ૨ ટા ઠઘુક્થા

કુમાર્ મનોળ્ કશ્ય઼પ્

૨ ટા ઠઘુક્થા

૧

ઐઠ્ પાનિ, ગેઠ્ પાનિ

શ્રાઈ પે કમીશન્ કે એનિય઼ર્વંટેઠૈ ઠોક્ નિ૧ાશ્ ત' છઠૈહે ળે શ્રાશાનુ૧ૂપ્ પે કમીશન્ શ્રપન્ નિપોર્ટ્ નહિં દેઠ્કૈ શ્રા સર્કા૧ો શ્રાશ્ પર્પાનિય઼ે ઢ઼ાઠકૈ; મુદા શ્રપન્ કોન્ વ઼શ્! ળૈહ્ હાથ્ સૈહ્ સાથ્! એકમુશ્ત્ તીસ્ હળાર્પાવિ ક' શ્રો ૧ોમાંચિત્ મ' ૧હઠ્ છઠ્ા ળેવ્ કે શ્ચેર્તળ્વીળ્ ક' ક' દેઘ્ઠક્. . . . . ઊંય્ વુદ્દા ૧હઠ્ છૈ ઊપર્સ' । વસ્ મે પાકેટ્મા૧ી શ્રોહિના વેસી! વ઼િયાઠર્ક્ ઘર્ળેવા કાઠ્ પૈઘ્ ઠિશ્ચાશ્ચ્ મે ૧ાપ્પિ ક' દૂ-તીન્ મત્તા મોડ઼િ ક' કસિય઼ા ક' હાથ્ મે પકડ઼ને ૧હત્ા શ્રાઈ શ્રો ૧ોમાંચિત્ છઠ્! ઠગૈ ળે કપ્પન્ સમય઼્ હોઈ શ્રા શ્રો ઘર્પહુંચિ ક' કનિય઼ાં કે ઠિશ્ચાશ્ચ્ થમ્હાવૈ દર્માહા કે ત' સમ્ પાઈ ૩ધા૧ી યુક્તા ક૧ૈ મે ગ૧ામ્ ઠોહિય઼ા મે પડ઼ઠ્ પાનિક્ વૂન્ન્ ળકાં ક્ષમ્મ્ મે નિપત્તા મ' ળાઈત્ છૈ. . . . . શ્ચેર્ ૩ધા૧ીક્ દુષ્યક્ર એહિના માસ્-દર્-માસ્, સાઠ્-દર્-સાઠ્ યઠૈત્ ૧હૈત્ છૌ શ્રાઈ ઈ શ્રતિ૧િક્ત્ પાઈ પાવિ શ્રો કતેક્ ખ્યુશ્ હેતૈ! શ્રપન્ કોનો સપ્પ્-મનો૧થ્ ત' વેયા૧ી સોચ્વે ને કૌત્ છૈ કહિય઼ો!

શ્રો વસ્ સ્ટૈંડ્ સ' હ્ટકાર્ને ઘર્પહુંયઠ્ા કેવાડ઼ ખ્યોઠિતે કનિય઼ાં કે ઠિશ્ચાશ્ચ્ થમ્હા દેઠ્કૈ એક્ટા ગહીર્પૈઘ્ મુસ્કાન્ સંગ્ા

- ' कि છિય઼ૈ?'

- ' ખ્યોઠિ ક' દેપ્પિય઼ૌ તપ્પન્ ને વુહ્વૈ! '

- ' कि દેપ્પિય઼ૌ શ્રપ્પને મકાન્ માઠિક્ કહિ ક' ગેઠૈ ળે એક્ સાઠ્ કે

किराया अगाऊ दैत छै, नहिं त' मकान खाली क' दैत छै....... बाप के हार्ट के आपरेशन करेतौ एकर बौआ के ट्यूशन से पढ़ेनाइ जरूरी छै....... रिजल्ट खराब भ' गेल छौ। बाबू गाम सं कैक बेर कहलखिन् जे सीरक रिती-रिती भ' क' आबि गेलैन्...... जाड़ सिरसिराइ छथिन्। घरो मे कतेक दिन पर सुरेन्द्र गाम् कहड़ा.........!!'

कनियां बजैत रहै मुदा ओ बहीर.. जड़वत्.. पार्थिव डाढ़! खुशी एतेक क्षणिक होइ छै ओ सोचैतो ने रहै। विश्वास टेबुल पर ओंघरा पड़ल छलै।

२

गृह-प्रबंधक

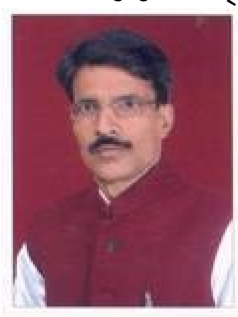
पार्टी रिसेप्शन के छलै आ एहि बहाने एक-दोसरा के परिवार स' परिचय-पात सेहो भ' रहल छलै। पंती अपन कनियां के दोस्त-महिम स' परिचय शुरूआत करैत कहलखिन् - 'हिनका स' मिलू, मिसेज कावेरी! हमर धर्मपत्नी! स्टेट बैंक मे सीनियर मैनेजर छथि' गर्वोन्नत मिसेज कावेरी सभ दिस ताकलनि। शर्माजी सेहो कोना पाछां रहितथि; हुनको कनियां त' उप-निदेशक के पद पर छथिन्! मिसेज शुक्ला जे सीमा सुरक्षा बल मे डेपुटी कमांडेंट छथीह स्वयं अपन परिचय देलनि। सभक कनियां के बढ़ि-चढ़ि क' परिचय दैत देखि मिसेज सिन्हा हीनभावना स' जमीन मे धंस' लगलीह। सभ एक-स-एक उच्च पदस्थ कामकाजी महिला छै; ताहि मे हिनकर अपन परिचय मे कहब जे हम किछु नहिं करैत छी, तुच्छता बुझेलनि। ताबे बाड़ खसि पड़लनि। श्रीवास्तवजी पुछलखिन् - 'सिन्हाजी आब आहां ने अपन कनियां स' सबके परिचय करबियौन्?' 'हं.... हं.... अवश्य! सुनयना हमर धर्मपत्नी नहिं; अर्धांगिनी छथि! .. आया कि समझु हमर सम्पूर्ण शरीरक स्वामिनी! हिनक हमर जीवन मे योगदानक जते प्रशंसा कैल जाय; कम्मे हैत! ई हिनके कुशल गृह-प्रबंधन के कमाल छनि जे हम्रा सभ आनंदमय जीवन-यापन

क' 1૯ ઉ છી શ્રા દુહૂ વય્યા પ્રશાનિક્ શ્રયિકાની શ્રછિ।' સુગંયા કે છાતી ગર્વ્ સ' શ્રૂઉ' ઊ૭ઊનિ। શ્રન્ય્ મહિઊ સમ્ કોનો ને કોનો વહાને શ્રોત્' સ' સહટ્વાક્ વાટ્ તાક્' ઊ૭ઊીહ્।

-કુમાર્ મનોળ્ કશ્યપ્, સમ્પ્રતિ: ભારત સર્કાર કે ૩પ્-સચિવ્, સંપર્ક: સી-11, ટાવર્-4, ટાઇપ્-5, કિદવઈ નગર પૂર્વ (દિઊી હાટ્ કે સામ્ને), નઈ દિઊી-110023 મો. 9810811850 / 8178216239 ઈ-મેઉ: writetokmanoj@gmail.com

શ્રપન્ મંતવ્ય્ editorial.staff.videha@gmail.com પર પઠાઉ।

૨. ૮. શંભુ કુમાર સિંહ્- થીમક્ પ્યોળ્

શંભુ કુમાર સિંહ્

થીમક્ પ્યોળ્

તાર્કિક્ રૂપેં ળં દેખ્ઉ ળાએ તં મૈથિઊ સાહિત્યક્ ઇઞાનક્ષેત્રમે હમ્ ' ગોવર ગમેશ્' છી। શૂન્ય્ છી। શ્રો શૂન્ય્ ળે પ્રાયઃ કોનો સંખ્યાક્ વામ્ ભાગમે રહૈત્ શ્રસ્તિત્વહીન્ રહૈત્ શ્રછિ। મુદા મૈથિઊ સાહિત્યક્ ખ્યાતિ-ઉવ્ધ્ સાહિત્યકાર, વિદેહ્ ઈ-પત્રિકાક્ પ્રમુખ્ સંપાદક્ મહોદય્ શ્રાદણીય્ શ્રી

ગળેન્દ્1 વાવૂ સે માન્વાક્ ઠેઠ્ તૈયા ર્નહિ છથિ। હુન્કા ગ્રમ્ છનિ ળે ળ એહિ શૂન્યકેં ધીય્ કએ કોનો સંખ્યાક્ દહિના માગમે વૈસા દેઠ્ ળાએ ત શ્રોહિ સંખ્યાક્ માન્ 10 ગુમા વઢ઼િ ળેતૈક્ (એતએ કોનો સંખ્યાકેં મૈથિઠી માષા માનઠ્ ળાએ) । મુદા હમ્ કી છી સે હગ્રાસ્ નીક્ કે ળાનિ સકૈત્ શ્રછિ?
' ગોવર્ગમેશ્' હેવાક્ સ્પષ્ટ્ પ્રમામ્ હગ્રા તખ્ન્ મેટિ ળાઇત્ શ્રછિ ળખ્ન્ હમ્ શ્રપ્નાહિ કિછુ છિટ્શુટ્ કવિ઼તા, કથા, નિવંધ્ શ્રાદિ મૂઠ્યાંકન્ કૈત્ છી।
એક્ટા દીર્ઘ્ શ્રંતગ઼ાઠક્ પશ્ચાત્ શ્રાઇ શ્રો પુનઃ મેઠ્ પઠૌને છથિઃ
" 1ખ્ના સાર્દ્શ્રામંત્રિત્ શ્રછિ। ગળેન્દ્1, વ઼્હાટ્સૈપ્. . . " ।
એક્ મોન્ મેઠ્, મેઠ્કેં ઙગનોંક' દિયૈક઼્। શ્રેમોન્મે શ્રાએઠ્ ળે ળખ્ન્ હગ્રો સન્ 1યનાકા1ક્ 1ખ્નાકે શ્રોક્ટમે કિશ્રો છાપિ દૈત્ છથિ ત હર્ષે કી। મુદા પ્રશ્ન છઠ્ ળે હમ્ હુન્કી કી પઠવિશ્રનિ? શ્રનુસંધાનાત્મક્ ઠેખ્ ત હગ્રા વસક્ વાત્ નહિ થિક્, તખ્ન્? વહુત્ દેર્ ધનિ ગુનધુન્મે ઠાગઠ્ 1હ્ઠહું। નિર્મય઼્ કેઠ્હું ળે કોનો નવ઼્ કથા ઠિખ્ કએ પઠા દૈત્ છિય઼િ। મુદા ઠાખ્ પ્રય઼ાસક્ વાવ઼ળૂદ્ હગ્રા કોનો એહન્ ' થીમ્' (વિ઼ષય઼્) વુ઼દ્' મે નહિ શ્રાએઠ્ ળેક્રા પર્હમ્ શ્રપન્ કઠમ્ યઠા સકી। તખ્નાહિ મોન્મે એક્ટા યુક્તિ સુદ઼ઠ્!
શ્રાઇ કાર્યાઠય઼સં ઘર્ ળએવાક્ ક્રમ્મે એક્-એક્ વ઼સ્તુ, દૃિશ્ય઼, ઘટ્ના શ્રાદિક્ ગહન્ શ્રવ઼ઠોકન્ કૈત્ ળાએવ્, કત્હું-ને-કત્હું સં કોનો ' થીમ્' ત મેટિએ ળાએત્।
સીશ્રાઈશ્રાઈએઠ્ કેર્ મુખ્ય઼ દ્વ઼ાર્ હાઇવે઼ સં એક્દમ્ સટઠ્ છૈક઼્। સડ઼્કક્ શ્રાક્રિતિ ચૌવ્ટિય઼ા ળકાં છૈક઼્। પૈદઠ્ પાર્પથક્ કોનો નિર્દેશ્ નહિ હેવાક્ કા1મ્ ગાડ઼ી-ઘોડ઼ાક્ શ્રાવ઼ાળાહીક્ વીચ્ ઠોક્કેં શ્રાર્-પાર્કા1વ્ એતએ કઠિન્ ચુનૌતી સન્ છૈક઼્। હમ્ સડ઼્કક્ કાત્મે ઠાઢ઼્ મએ સડ઼ક્ ખાઠી હેવાક્ પ્રતીક્ષા કા1એ ઠાગઠહું।
ચૂંઙ s s s s s , મડ઼ાક્! શ્રાહ્! શ્રોહ્!
એક્ટા સ્કૂટી સવ઼ાર્ કામિની સોદ્દાક્ ગાડ઼ીમે ચક્કા માગિ દેને 1હૈક઼્। દુર્યોગ્ ળે શ્રોહિ કામિનીક્ પાછૂ વૈસઠ્ ઠગમગ્ 20-22 વ઼ર્ષીય઼્ શ્રોહિ યુવ઼કક્

પઽ૧ક્ હડ્ડી ટૂટિ ગેભ્ છઠૈક્, ળપ્પન્ કી શ્રો કામિની શ્રાશ્રિક્ 1ૂપસં યૉટિભ્ મૅભ્ છઠીહ્, એહન્ વુદ્દાઙ્ત્ છઙ્ગ હુન્કા ૩ઙએવાક્ શ્રા સહા1ા દૅવાક્ ઠેભ્ કૈક્ટા હાથ્ એક્કિ સંગ્ ૩ઙિ ગેભ્ 1ૈહક્ ળપ્પન્ કી ગંમીર્ 1ૂપસં ઘાયૃભ્ શ્રોહિ યુવ્કક્ દિસ્ કર્મ્ઞે ઠોકક્ વ્યાન્ 1ૈહક્ા વીય્ સડ્ક્ પર્ મીડ્ ળમા મ' ગેઠૈક્ા ઽ ત' કહૂ ળે હુન્કા સમક્ માગ્યૃ નીક્ છઙ્નિ ળે એતએસં મહળ્ 100 ગળક્ દૂરી પર્ વીએમ્ શ્રસ્પતાઙ્ 1ૈહક્, ળતએ હુન્કા દુનૂ ગોટે કેં પ્રાથ્મિક્ ૩પચા1ક્ હેતુ પઙા દેભ્ ગેઙ્નિા
સડ્ક્ પાર્ કએઠાક્ વાદ્ ઠિંગ1ાળક્ ચાહક્ દોકાન્ છનિા ચાહ્ પીવાક્ ઠાથે હર્મ્હું શ્રોતએ વૈસિ ગેભ્હુંા એક્ટા સુન્દર્, સૌમ્ય મહાશયૃ દનાદન્ સિગરેટક્ કશ્ ઠગા 1હભ્ છઠાહ્ા હુનક્ પ્યોંપ્પી એહિ વાતક્ સ્પષ્ટ્ સંકેત્ દએ 1હભ્ છભ્ ળે સિગ્રેટ્ શ્રપન્ 1ંગ્ દેપ્પાએવ્ શ્રા1ંમ્ કએ દેને છઙ્ગ ળપ્પન્ કોનો તેહભ્ઠા દ્વા1ા હુનક્ શ્રમિવાદન્ કએભ્ ગેઙ્નિ તં પતા ઠાગભ્ ળે ' મહાશયૃ' વીએમ્ શ્રસ્પતાઙ્મે ડાક્ટર્ છથિા સંતોષ્ મૅભ્, યઠૂ સિગ્રેટ્ હિનક્ કી વિગાડ્િ ઠેત્? ઽ તં સ્વયૃં ડાક્ટર્ છથિા
એક્ટા ગ1ીવ્-સન્ ઠોક્ પાનિક્ પ્પાઠી વોત્ઠમે શ્રપન્ વીમાર્ પત્નીક્ ઠેભ્ ચાહ્ ઠએ 1હભ્ છઠાહ્ ળે વગ્ઠક્ વીએમ્ શ્રસ્પતાઙ્મે મતી છઠીહ્ા હુન્કા સંગ્ કુપોષ્ણક્ શિકાર્ એક્ટા 5-6 વર્ષીયૃ કનકિવી 1હ્નિા મૈભ્ વસ્ત્1, શ્રોઠ્1ાએભ્ કેશ્, શ્રાંપ્પિમે કાંચી, ચનુષાકાર્ ટાંગ્ શ્રા કદીમા-સન્ પેટ્ા કોનો વિસ્કુટક્ પૈકૈટ્ દિસ્ ઙ્શા1ા ક' 1હભ્ છઠીહ્ા
" કતેક્ દામ્ છૈક્ એક્? " વાપ્ દોકાનદા1સં પુછભ્કૈક્ા
" દસ્ 1ૂપૈયૃાા"

. . . .

વેચા1ાક્ ચેહ1ા ૩ત્રિ ગેઠૈક્ા કેકક્ દિસ્ ઙ્શા1ા કૈત્ શ્રો શ્રેર્ પૂછ્ઠક્-એક્?
" દૂ 1ૂપૈયૃાા"
' એક્ટા દ' દિશ્રૌક્ા" વાપ્ શ્રપન્ કનકિવીકે શ્રો કેક્ દ' કએ શ્રોક્ા

વ૯ઠએવાક્ શ્રસ્થઠ્ પ્રયાસ્ કએ ૧૯ઠ્ છઠાહ્ જુદા શ્રો નહિ માન્ઠક્ા શ્રો કનકિવી કેક્ ઘુમાકએ દૂ઼ ેશ્રેકિ દેઠક્ા વાપ્ કેક્ ૩ઙાકએ શ્રોક્રા દ્દાનિ- પોછિ શ્રપ્ના ળેવીમે ૧ાપ્પિ ઠેઠક્ા કનકિવીક્ શ્રવ઼િ૧ઠ્ ૧઼દન્ ળા૧ી ૧૯ૈક્ા વાપક્ ય઼્યાન્ શ્રાવ્ શ્રોમ્હ઼ નહિ છઠૈક્ા શ્રો શ્રકાર્મે઼ં હમ્રા દિસ્ દેપ્યૈત્ વાળએ ઠાગઠાહ્:

" કી કહી માય઼! ઈ શ્રસ્પતાઠ્ વ઼ઠા ઙકૈત્ છૈક્, ઙકૈત્! ૧ાતિક્ વા૧ઠ્ વળે સર્કા૧ી શ્રસ્પતાઠ્મે કોનો ઙાક્ટ઼ નહિ ૧૯ૈક્ એહિઠેઠ્ હમ્ એહિ ઙકૈતક્ શ્રેર્મે પડ઼િ ગેઠ્હુ઼ં। એખન્ યનિ 2, 500 ૧઼. ખર્ચા કના દેઠક્ શ્રછિ શ્રા પતા નહિ. . . ।"

" મગવ઼ાન્ ગ૧ીવ્ ઠોક્કે઼ં વીમા૧ી દૈતે કિએક્ છથિન્?" ઈ વાત્ શ્રોક્રા હઠ્કસં નહિ નિક્કિઠ સક્ઠૈક્ા

હમ્ શ્રોતએસં શ્રાગૂ વઢ઼ઠહું।

શ્રાવ્ હમ્ દોસ઼ જુપ્ય઼ સડ઼ક્ પ઼ છઠ્હુ઼ં। એતએ સડ઼કક્ વામ્ માગમે એક્ટા ઙાક્ટ૧ક્ પ્રાઇવ઼ેટ્ ક્લિનિક્ છઠ્નિ। શ્રો પ્રાય઼ઃ શ્રપન્ કેહુની ટેવુઠ્ પ઼ ટિકૌને શ્રપન્ ગાઠ્ થામ્હને વૈસઠ્ ૧૯ૈત્ છથિ। સડ઼કસં શ્રાવ઼ાળાહી કનએ વ઼ઠા શાય઼તે કોનો ઠોક્ હેતૈક્ ળેક્રા શ્રો ગિદ્ય-દ્દિ૧ષ્ટિએં નહિ દેપ્યૈત્ હોથિ। હુન્કા ઠોકવાગકે઼ં સ્વ઼સ્થ્ દેપ્ ઈર્ષ્ય઼ા હોઇત્ છઠ્નિ (સંમ્વ઼તઃ) । શ્રો (સંમ્વ઼તઃ) મોન્હિ- મોન્ સોચૈત્ ૧૯ૈત્ છઠાહ્, " ઈ ઠોક્ સમ્ સ્વ઼સ્થ્ કિએક્ છૈક્? વીમા઼ મએ હમ્રા ઠગ્ ઈઠાળક્ હેતુ કિએક્ નહિ શ્રવૈત્ શ્રછિ? "

હમ્ શ્રાગૂ વઢ઼ૈત્ છી।

કિછુ દૂ઼ યઠ્ઠાક્ પશ્ચાત્, સડ઼કક્ દહિના કાત્ એક્ટા વુઢ઼િય઼ા શ્રુટ્પાથ્ પ઼ સાગ્ વેચિ ૧૯ઠ્ છઠીહ્। હુન્કા છિટ્ટામે કુઠ્ મિઠાકએ તીન્ તર્હક્ સાગ્, 15-20 નેવો શ્રા કિછુએક્ કિઠોક્ ઠગપાસ્ હનિય઼ મિ૧યાઈ છઠ્નિ। શ્રોતએ એક્ટા ગાડ઼ી ૧઼કઠ્। શ્રોહિ ગાડ઼ીસં નિકઠએ વ઼ઠા યુગઠક્ ઙાઇ દેપ્વા ય઼ોગ્ય઼ ૧૯ૈત્। પુછ્ઠા પ઼ વુઢ઼િય઼ા કહઠ્કૈક્, " સાગ્ 5 ૧઼. જુટ્ઇ઼ા" । દામ્ સુનિ શ્રોહિ યુગઠકેં ઠાગઠૈક્ ળેના શ્રો વુઢ઼િય઼ા 5 ૧઼. જુટ્ઇ઼ા

સાગ્ વેયિકए કોનો ક્રાઙ્મ્ ક' 1૯ઌ્ છઠૈક્ા શ્રાવ્ શ્રુ1ૂ મેઠૈક્ મોઌ્-મોઠાય્ શ્રા શ્રંતત: સાગક્ દ઼ તય્ મેઠૈક્ 4 1ૂ. મુટ્ઙ્ાા યુગઌ્ એક્ મુટ્ઙ્ા સાગ્ ઠેઠક્ 4 1ૂ. કે઼ છુટ્ટા પાઙ શ્રોક્રા થમ્વૈત્, યઠૈત્ વનઌા ૯મ્ ૬ સમ્ ઘટનાક્રમ્ દેપ્ યુકઌ્ છઌ્હુ઼, એહિઠેઌ્ દ઼ળાનવ્ શ્રાવ્ ૯મ્રા ઠેઌ્ શ્રાવ઼શ્યક્ નાહિ 1હિ ગેઌ્ છઌા ૯મ્હુ઼ દૂ મુટ્ઙ્ા સાગ્ ઠેઌ્હુ઼ શ્રા દૂ-ટકિયાક્ યાગિટા સિક્કા શ્રોક્રા થમા દેઠિએક્ા એહિપ઼ વુઢિયાક્ યૈય્ ટૂટિ ગેઠૈક્ા શ્રો વાળ્ઠિ-વાવૂ ટૂ ટકા શ્રા઼ દિશ્રૌક્ા ૯મ્ કહઠિએક્, " એપ્નો તં શ્રહાં શ્રોક્રા સમ્કે઼ દૂ ટકે મુટ્ઙ્ા સાગ્ દેને છિયૈક્ા"

શ્રો વાળ્ઠિ-" વાવૂ, 300 ટકાક્ માઌ્ શ્રાનો છઠિયૈક્, કચ્ચા સૌદા છૈક્, શ્રાઙ વુદ્દાઙત્ નૈ છૈક્ ળે પૂંળિશ્રો ઊપ઼મ' સક્તૌ"

૯મ્ કહઠિયૈક્, " શ્રચ્છ્ા શ્રહાં એ૯ન્ ક1ૂ, ૯મ્રા પાંચ્ મુટ્ઙ્ા સાગ્ શ્રા઼ દ' દિશ્રા" ૬ કહિ ૯મ્ શ્રોક્રાસ્ પૂર્વમે દેઌ્ ગેઌ્ પાઙ ઘુ1ા કए 35 ટકા દ' શ્રાગૂ વઢ઼ઠહું।

શ્રોતएસં વઢ઼ઠાક્ વાદ્ ૯મ્ મોન્હિ-મોન્ શ્રપન્ તુઌ્ના શ્રોહિ કા઼ વ઼ઠાસં યનિક્ ઠોકસં કए 1૯ઌ્ છઌ્હુ઼ા ૯મ્રા નળિમે શ્રો તુચ્છ્ ઠાગિ 1૯ઌ્ છઠાહ્ા ળપ્પન્ કિ ૯મ્ સ્વ઼યંકેં વહુત્ વડ઼કા દયાવ઼ાન્ વુદ્ધિ 1૯ઌ્ છઌ્હુ઼ા " શ્રાપ્પિ઼ સાગક્ પાંચ્ટા શ્રતિ1િક્ત્ મુટ્ઙ્ા કીનિ શ્રોહિ વુઢ઼િયા પ઼ ૩પ્કા઼ ળે કેને છઌ્હુ઼ા"

શ્રાવ્ ૯મ્ ધી1ે-ધી1ે શ્રપન્ ઘ1ાક્ (કિ1ાય઼ાક્) સીઢ઼ી યઢ઼િ 1૯ઌ્ છઌ્હુ઼ા કપ્ડ઼ા વદ્દિઠ હાથ્ પય઼ છોઌ્હુ઼, કિછુ કાઠક્ વાદ્ ટી. વ઼ી શ્રાન્ કેઌ્હુ઼ તં " કૌન્ વનેગા કરોડ઼પતિ શ્રર્થાત્ કેવીસી" પ્રસા1િત્ મ' 1૯ઌ્ છઠૈક્ા હાટ્-સીટ્ પ઼ વૈસઌ્ છઠીહ્ મહા1ાષ્ટ્1ક્ કોનો છોટ્-સન્ ગામસં શ્રાएઌ્ એક્ટા 30-35 વ઼ર્ષીય્ વિ઼ધ્વ઼ાા કાર્યક્રમક્ સંયા઼ઠક્ શ્રી શ્રમિતામ્ વચ્ચનસં ગપશ્પક્ ક્રમ્મે શ્રો વતૌઠ્નિ ળે, " હુનક્ પતિ એક્ સાયા1ણ્ કિસાન્ છઠાહ્, શ્રો કપાસક્ ખેતી હેતુ વૈંકસં 2 ઠાપ્ ટકા 1િણ્ ઠેને છઠાહ્ા 1િણ્-વ઼સૂઠી હેતુ વૈંકક્ તતેક્ દવ઼ાવ્ વઢ઼ઠૈક્ ળે શ્રો દૂ૬ વ઼ર્ષ્ પૂર્વ઼

શ્રાત્મહત્યા ક' ઙેઙ્થિ। શ્રાવ્ હમ્ સ્વયં પ્યેત્મે કાળ્ કનૈત્ છી। ળં કેવીસી સં કિછુ 1કમ્ ળીત્ સક્ઙહું તં ક્રમશઃ સાત્ શ્રા તીન્ વ઼ર્ષીય઼ વયિય઼ાક્ ઙાઙન્-પાઙન્, શિક્ષા-દીક્ષા શ્રાદિ પ઼્ય઼ર્ય઼ ક1વ઼ા"
ઘડ઼ી દેપ્ઙહું તં પતા યઙઙ્ ળે 1ાતિક્ 10 વળૈત્ 1હૈક્ા કનેક્ કાઙક્ વાદ્ શ્રાંપ્પિ મુનિ યિંત્મક્ મુદ્1ામે સોયએ ઙાગઙહું ળે ૩ક્ત્ ઘટનાક્રમ્ સમ્મે સં કોનો " થીમ્" ૩ડાશ્રોઙ્ ળા સકૈત્ શ્રછિ કી? સત્ય઼ કહી તં એહિ સમ્ ઘટનાક્રમ્ મે સં ઈ સમ્ " થીમ્" તં મ' એ સકૈત્ છઙ્-વિ઼પ્રીત્ સેક્સક્ પ્રતિ સહળાકર્ષમ્, વ્ય઼સન્ વિ઼વે઼ક્કેં નષ્ટ કએ દૈત્ છૈક્, ગ1ીવક્ દુર્માગ્ય઼ : વીમા1ી, વિના વિ઼ળ્ઞાપન્ વ઼ઙા ડાક્ટ઼, દયા઼વા઼ન્, કિસાનક્ દુર્દશા શ્રાદિ। . . . ઙાપ્ પ્રય઼ાસ્ કેઙહું ળે એહિમે સં કોનો એક્ થીમ્કેં શ્રાયા઼વનાકએ કિછુ ઙિપ્ ઠી, મુદા કઙમ્ નહિ યઙિ સકઙ્ા શ્રાવ્ વુદ્' મે શ્રાવિ 1હઙ્ શ્રછિ ળે કોનો શ્રાન્ 1યનાકા1ક્ કવિ઼તા કથા પ઼ (પ્યા1વ્, શ્રાઙોયનાત્મક્ નહિ) ટિપ્પણી કએ દેવ્ કતેક્ શ્રાસાન્ છૈક્, મુદા શ્રપ્ના વેર્મે. . . ।
હમ્ નિષ્કર્ષ્ પ઼ પહુંચ્ ગેઙ્ 1હી ળે, " કિછુ ઙિપ્વાક્ ઙેઙ્ માત્ર ' થીમ્' નહિ શ્રપિતુ માષા શ્રા શ્રમિવ્ય઼ક્તિ-કૌશઙ્ સેહો યાહી, ળેક઼હમ્રામે સર્વ઼થા શ્રમાવ્ શ્રછિ।"
શ્રાવ્ ળં ગળેન્દ્1 વાવૂ શ્રૈ઼ કહિશ્રો તગેદા કર્તાહ્ તં ઈમાનદા1ીસં ક્ષમા પ્રાર્થના ક' ઙેપ્નિ। શ્રા઼ સક્કે કી?
-ડા. શંમુ કુમા઼ સિંહ્, વ઼1ીય઼ 1િસોર્સ્ પર્સન્, 1ાષ્ટ્1ીય઼ શ્રનુવા઼દ્ મિશન્, માતીય઼ માષા સંસ્થાન્, મૈસુ1 સંપર્ક્ સૂત્ર- 9986890429

શ્રપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com પ઼ પઙા૩।

૨. ૮. શિવ઼્ શંક઼ કથા- પાર્થ઼
શિવ઼્ શંક઼

कथा- **पाथर**

(1)

कथा- 'पाथर'

ओहि परोपट्टामे मिथलेश बाबूक मकानक जोड़ा नहि छल. दूरहिसँ पता चलि जाइत छल. ओकर कोनो जवाब नहि। झाँटि-बिहाड़िमे पहाड़ जेकाँ ठाढ़. न टस-सँ-मस। मकान एतेक चर्चित छल - जे टोलक नामे मिथिला टोल पड़ि गेल।

मिथलेश बाबूक दलान, खरिहिआन आ घर सभ बड़ भव्य छल - दलान आ खरिहिआन बेस नमहर। टोलमे कोनो शादी-बिआह हुअए तऽ बरिआतिक मेल हुनकरे दलानक आश्रय छल। हुनकर दलान कतेको बेटीकेँ कन्यादान करवा चुकल छल। लगनक समयमे हुनकर दलानक स्वरूप रंगीन भऽ जाइत छल. वसंतक बयार बहए लागैत छल। चूँकि ओहि टोलमे तेहन कोनो तरहक स्थान नहि छल जतऽ कि कोनो तरहक सामाजिक उत्सवक आयोजन नीक जेकाँ करल जा सकैत छल, नहि तऽ कोनो तरहक जनवासा छल आ नहि तऽ कोनो तरहक स्कूले छल। हालाँकि एकटा मिडिल स्कूल छल मुदा ओ टोलसँ दूर. बाधमे छल. जेकर कि शादी-बिआहमे कोनो उपयोगीता नहि छल।

मिथलेश बाबूक जमानामे मरवान खरइ वाला मल्लाह सभ मरवानक समयमे, हुनके दरवाजा पर डेरा देने रहैत छल। टोलमे कोनो पंचैती हुअए तऽ मिथलेश बाबूक दलान पर पंचायतक बैठाड़ होअए।

भदबरिआमे जखन बदरी लागि जाइत छल, तऽ चारि-पाँचटा ताशक पार्टी गुलाम-बीबी-एक्का-दहलाक गणितमे ओझराएल. अपना जोड़ीकेँ जीतबाक दावेदारीमे एड़ी-चोटीक जोर लगाबए।

(२)

करबनो-काल बीच-बीचमे माहौल गरमा जाइत छल। कोनो-कोनो पार्टी क्षणिक आवेशक बादमे भसिया कऽ उकटा-पैंची करऽ लागैत छल। लोक क्षणिक आवेशमे केहन उग्र रूप धारण कऽ लैत अछि आ केहन विकट परिस्थिति आबि जाइत अछि। एकर छोट-मोट उदाहरण एहिठाम देखबाए पड़ैत छल। मुदा, अंतमे सभ किछु शान्त भऽ जाइत छल।

मिथिलेश बाबूक आदत छलन्हि - दू टाइम चाय पीबाक - भोर आ साँझमे। ओहि टाइम दलान पर जे कोउ व्यक्ति उपस्थित रहथि, हुनका चाय मिलनाए अनिवार्य बूझू। ताहि हेतु कतेको लोक चाहक लोभे दरवाजा पर पैटकुनिआ देने रहथि।

दलानक आगूमे खरिहिआन बेस नमहर छल। खरिहिआनक चारू कात बेली, चम्पा-चमेली, गुलाब, सींगहार, अड़हुल आदि फूलक गाछ लागल। खरिहिआन कम पुष्पवाटिका अधिक बुझाइत छल। खरिहिआनक चारू कात बाँसक जाफरी लागल आ दूटा गेट छल। दूनू गेट पर अशोकक गाछ- ई गाछ आगान्तुक स्वागतमे सदिखन तैयार रहैत छल। केहनो तमसाएल व्यक्ति हुनकर दरवाज़ा पर पहुँचि जाइत छल तऽ हुनकर तामस छू-मंतर भऽ जाइत छल। हुनकर दलानक हवामे एकटा दोसरे मदिरा मिश्रित छल आहि मदिराकेँ पान करलाक उपरान्त मदिरा तामससँ प्रतिक्रिया कऽ तामसकेँ उदासीन बना दैत छल। खरिहिआनक एक कातमे चापाकल छल. जेकर शीतल आ मधुर जलसँ लोक तृप्ति होएत छल।

छलानक बगलसँ आँगन जएबाक रास्ता छल।

(3)

एहि प्रकारे पूरबसँ दलान आ एकटा घर, उत्तरसँ दूटा घर, पश्चिमसँ दूटा घर आ दक्षिणसँ दूटा घर— समटा पक्का- पोखरिया-पाटन। चारू कातसँ घर, बीचमे आँगन बेस नमहर। पछबरिया आ उत्तरबरिया कोनमे छत पर जएबाक लेल सीढ़ी छल। घर सभ बेस औल-फैल आ बड्ड सुन्दर। घरमे सुख-शांतिक सरिता बहैत छल।

मिथलेश बाबूक स्वभाव बड्ड नीक। हुनक स्वभावमे शामिल छल- शांतचित्त, समाजसेवी, उदारचित्त, परोपकारी, सामाजिक कार्यमे सदिखन आगू रहब, कन्याकेँ शिक्षामे आगू करएमे विशेष योगदान - सचमुच गौ आदमी। तहने हुनकर धर्मपत्नी - सुशीला देवी। मिथलेश बाबूक खेती-बाड़ी बड्ड विशाल, दरवाजा पर सदिखन एकटा महीस आ एकटा गाय - दूधक लेल। जहियासँ ट्रैक्टर खरीद लेलान्हि ओहि दिनसँ बथान बरदविहीन भऽ गेल।

मिथलेश बाबूकेँ दूटा बेटा - नरेश आ गणेश। दुनूटा बेटा नान्हिटासँ बदमाश- एकटा अगत्ती तँ दोसर खुरलुच्ची। मिथलेश बाबू कतेक प्रयास कएलन्हि - जे बेटा पढ़ि-लिखि मनुक्ख बनि जाए। मुदा दुनू बेटा शपथ खा लेने छल कि सूरज देवता पूरबसँ पश्चिममे उगऽ लगताह, पढ़ब नहि, चाहे जे किछु भऽ जाए। हालाँकि मिथलेश बाबू पढ़ाबऽ खातिर दरवाजा पर एकटा मास्टर साहेबकेँ सेहो रखलान्हि, मुदा परिणाम विपरीते रहल। एतेक धरि सफलता मिलल, जे खीचि-तीरि कऽ नरेश आठवाँ तक आ गणेश सातवाँ तक पढ़िकऽ अंगूठा छाप कलंककेँ धोइ देलक

(4)

आ साक्षर बनि गेल। दुनूटा बेटा टोलक लुच्चा-लफंगाक सत्संगमे पड़िकऽ सुपुत्रसँ परिवर्तित भऽ कुपुत्र बनि गेल। दुनूटा बेटा बाइक लऽ कऽ दिनभरि चौक-चौराहा आ बाजारमे छिछियाइत रहैत छल। चौकक चाहक दोकान पर गुलछर्रा छोड़इत आ राजनीति पर बकर्देठी करैत अपनाकेँ राजनेता सिद्ध करबाक विफल प्रयास करए। मिलै-जुलै कऽ ई दिनचर्या बनि चुकल छल। दुनू बेटाक क्रियाकलाप देखिकऽ मिथलेश बाबूक आ हुनक पत्नीकेँ टेंशन बढ़ल जाइत छल। अंतमे कनिआ परामर्श देलखिन्ह - "जे नरेशकेँ विवाह कऽ दिऔक। शायद घर-गृहस्थीमे ओझरा कए सुधरि जाए।" मिथलेश बाबू नरेशकेँ विवाह कऽ देलखिन्ह। मुदा नरेश खेती-गृहस्थी देखबाक बदला कनियामे ओझरा गेल, कनियाकेँ आगू-पाछू करए लागल, दिनभरि कनियामे सटल रहैत छल। मतलब कनियाकेँ बॉडीगार्ड बनि गेल।

गणेशक सेहो विवाह करबाक वयस भऽ गेल छल। गणेशकेँ पड़ोसक गाम करनौतीमे एकटा दोसर जातिक कन्यासँ प्रेम-प्रसंग चलैत छल। लड़की नव सांस्कृतिक रंगमे रंगल छल जेकरा ऊपर पाश्चात्य सांस्कृतिक मैल जमल छल, फैशनक बोखार लागल छल लड़की ऊपरसँ गोर मुदा भीतरिया कारी। एहि प्रेम-प्रसंगक बिहाड़ि कतेक बेर उठि चुकल छल। अड़ोस-पड़ोसमे, चौक-चौराहा पर आ भोगी-भेहरमे सेहो कानाफूसी होमऽ लागल छल। एहि तरहक प्रेम-प्रसंगक चर्चा आगिक लपेटि जेकाँ बहुत तेजीसँ फैलि जाइत अछि। गामक चौक पर एहन खबरिकेँ लोक नूनगर-चहटगर बनाकऽ खूब सुनाबैत अछि, जेना-आइ दुनूटाकेँ

(5)

ओहि बाधमे देखलहुँ, काल्हि बाजारक सिनेमा हॉलमे आ परसू मंदिरक पछुआड़मे। मिथिलेश बाबूकेँ सेहो एहि खबरिकेँ बारेमे एक दिन पता चलि गेल। मिथिलेश बाबू आ हुनक पत्नी गणेशकेँ कतेक बेर समझैबाक प्रयास करलन्हि परन्च गणेश नहि मानलक। अंतमे मिथिलेश बाबू मर्माहत भऽ गेलाह आ गणेशकेँ बिआह कऽ देखलन्हि।

वर्ष धरि घर-गृहस्थी सभ ठीके-ठाक चालि रहल छल। बरखक बादमे घरमे खटपटक सुगबुगाहट होमए लागल। दुनू पुतोहु आ सासमे अनबन शुरू होमए लागल, करखनो काजक लेल आ करखनो कोनो वस्तुक लेल। धीरे-धीरे ई अनबन कहियो-काल महाभारतक रूप लऽ लैत छल। घरमे जतऽ शांतिक सरिता बहैत छल ओतऽ आब अशांतिक आगि लागि गेल। लोक चाहे तऽ नमहर बातकेँ परदासँ झाँपि कऽ ओकरा फुसि बना सकैत अछि आ छोट बातमे मिरचाइ लगाकेँ ओकरा बतंगड़ बना सकैत अछि। जाधरि लोक परिवार आ समाजमे सामंजस्यताक जाल नहि बीनत ताधरि सुख-शांतिक कल्पना करब असंभव अछि। रोज-रोज कलहसँ त्रस्त भए मिथलेश बाबूक ब्लडप्रेशर हाई रहए लागल, ओ अस्वस्थ भऽ गेलाह। एक दिनक दिलक दौरा पड़लन्हि ओ कालक गालमे समा गेलाह आ स्वर्गवास भऽ गेलाह। एहि सदमासँ पीड़ित हुनक पत्नी अस्वस्थ रहए लगलीह ओ सेहो एक दिन भगवानक घर विदा भऽ गेलीह।

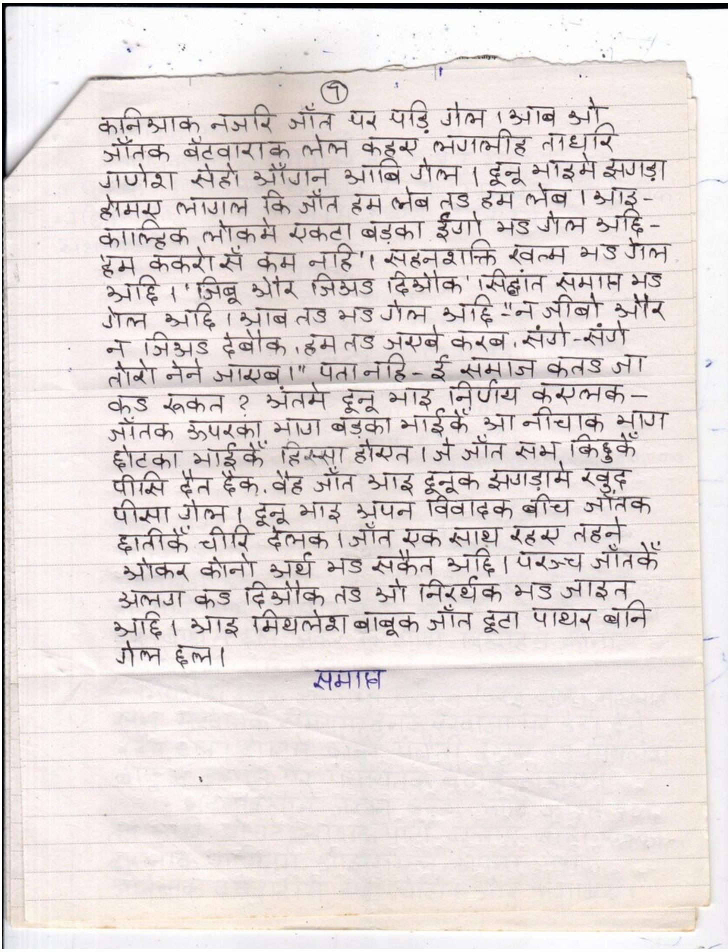
सभ किछु समय पर हुअए तऽ नीक लगैत अछि

(6)

मुदा समयसँ पूर्व होएब आ समयक उपरान्त तऽ लोकक दिलमे कचोट होइत अछि। ईश्वरक नियमक चक्र समयानुकूल घूमैत अछि, सभ किछु नियत समय पर होइत अछि- समय पर सर्दी, समय पर गर्मी आ समय पर बरसात। मुदा हमरा लोकनि स्वार्थसँ वशीभूत भऽ कऽ प्रकृतिकेँ साथ छेड़छाड़ करैत छी। ताहि हेतु परिणाम विपरीत आबि जाइत अछि।

एहि बीच नरेशकेँ एकटा बेटा भऽ गेल आ गणेशकेँ एकटा बेटी जन्म लेलक। आब घरक महाभारत विकराल रूप धारण कऽ लेलक, रोज कोनो-ने-कोनो फसाद, पानि माथसँ ऊपर भेल जा रहल छल। दुनू भाइ सेहो एक-दोसरकेँ देखऽ नहि चाहैत छल। अंतमे निर्णय भेल- रवि दिन पाँचटा पंच बजाकऽ सभ किछुक बँटवारा कऽ देल जाए। रवि दिन साँझखन पंच सभ अएलाह- बँटबाक प्रक्रिया शुरू भेल। खेत-पथारि, कलम-गाछी, घर-द्वारि सभ किछुक बँटबारा भऽ गेल। बड़का बेटाकेँ तीनटा घर, छोटका बेटाकेँ तीनटा घर, दलान साझिआ आ एकटा घरक दाम लगाएल गेल। काल्हि तक जे सभ किछु एक जगह छल आइ ओ सभटा दू जगह भऽ गेल, एक-दोसरसँ सभ किछु अलग भऽ गेल। बँटैत-बँटैत राति भऽ गेल आ पंच सभ अपन-अपन घर चालि गेलाह।

दरवाजा परसँ नरेश आँगन आएल, अपना हिस्सामे पड़ल उत्तरबरिया घरक दुहारि पर पड़ल जाँत पर ओकर नजरि पड़ि गेल। एखन धरि जाँतक बँटबारा नहि भेल छल, जाँतपर ककरो नजरि नहि गेल छल। नरेश जाँतकेँ घरमे राखऽ लागल, तखने गणेशक

(7)

कनिआक नजरि जाँत पर पड़ि गेल। आब ओ जाँतक बँटवाराक लेल कहए लगलीह ताधरि गणेश सेहो आँगन आबि गेल। दूनू भाइमे झगड़ा होमए लागल कि जाँत हम लेब तऽ हम लेब। आइ-काल्हिक लोकमे एकटा बड़का ईगो भऽ गेल अछि- हम ककरोसँ कम नहि'। सहनशक्ति खत्म भऽ गेल अछि। 'जिबू और जिअऽ दिऔक' सिद्धांत समाप्त भऽ गेल अछि। आब तऽ भऽ गेल अछि "न जीबो और न जिअऽ देबौक, हम तऽ मरबे करब, संगे-संग तोरो नेने जाएब।" पता नहि- ई समाज कतऽ जा कऽ रुकत? अंतमे दूनू भाइ निर्णय करलक- जाँतक ऊपरका भाग बड़का भाईकेँ आ नीचाक भाग छोटका भाईकेँ हिस्सा होएत। जे जाँत सभ किछुकेँ पीसि दैत छैक, वैह जाँत आइ दूनूक झगड़ामे स्वयं पीसा गेल। दूनू भाइ अपन विवादक बीच जाँतक छातीकेँ चीरि देलक। जाँत एक साथ रहए तहने ओकर कोनो अर्थ भऽ सकैत अछि। परन्च जाँतकेँ अलग कऽ दिऔक तऽ ओ निरर्थक भऽ जाइत अछि। आइ मिथिलेश बाबूक जाँत टूटा पाथर बनि गेल छल।

समाप्त

-શિવ્ શંકર્, મ. નં. ૧૭૧૮, સેક્ટ૮-૨, પાની ટંકી કે નિકટ્, શ્રીદાવાદ્, વ઼૭૭ઞ્ગઢ઼, હિયાાIII ફ઼-પત્ર-
shivshankar0040@gmail.com

શ્રપન્ મંતવ્ય editorial.staff.videha@gmail.com પ઼ઠાઉ

૨. ૧૦. શ્રાક્ષીષ્ શ્રનયિન્હાર્- પસ્રઍ્ ગ્રમ્ ય્યત્મ હેતૈઃ ગાળ્ઠક્ સંદર્મમે

શ્રાક્ષીષ્ શ્રનયિન્હાર્

પસ્રઍ્ ગ્રમ્ ય્યત્મ હેતૈઃ ગાળ્ઠક્ સંદર્મમે

1

શ્રમિતાભ્ વચ્ચન્ (Ami t abh Bachchan) 2022 મે શ્ર્ઙ્ શ્રપન્ સુપર્હિટ્ ક્વિ઼ળ્ શ્રો ' कौન્ વનેગા कરોડ઼પતિ (Kaun Banega Cr or epat i) ' સં ટીવ઼ીપર્ ઍઠાહ્ ઍહિ " कौન્ વનેગા कરોડ઼પતિ" કેર્ પ્રોમોમે ઍક્ટા કંટેસ્ટે◌ંટ્ શ્રમિતાભ્ વચ્ચન્ (Ami t abh Bachchan KBC) क સામ્ને હાટ્ સીટ્પર્ વૈસઍ્ છથિ શ્રા વિગ્ વી કંટેસ્ટે◌ંટસં સવ઼ાઍ્ कs 1હઍ્ છથિન્। વિગ્ વી કંટેસ્ટે◌ંટસં પૂછૈ છથિન્- ' ઍહિમેમેસં कોન્ વ઼સ્તુમે ળીપીઍસ્ કેર્ ટેક્નોઠાળી ઠાગઍ્ છૈ?' ઍહિ સંગે વચ્ચન્ ળી કંટેસ્ટે◌ંટ્કે◌ યાનિટા શ્રાપ્શન્ દૈ છથિન્।

શ્રમિતાભ્ વચ્ચન્ ઍહિ સવ઼ાઠક્ ળવ઼ાવ્ કે ઠિઍ શ્રાપ્શન્ દૈત્ છથિન્- ' A) ટાઇપ1ાઇટર્, B) ટેઠીવિ઼ળન્, C) સૈટેઠાઇટ્, D) 2 હળા1ક્ નોટ્. ' સામ્ને વૈસઍ્ કંટસ્ટે◌ંટ્ ઍહિ પ્રશ્નક્ ળવ઼ાવ્મે D શ્રાપ્શન્ ય઼ાની 2 હળા1ક્ નોટ્કે◌ યુનૈત્ છથિ। ઍહિપર્ વિગ્ વી કહઠિ્પ્પન્ ળે ઈ ળવ઼ાવ્ ગઠત્ શ્રછિ મુદા કંટેસ્ટે◌ંટ્કે◌ ઍહિપર્ વિ઼સ્વ઼ાસ્ નૈ હોઇત્ છૈ। શ્રો કહૈ છૈ ' શ્રહાં હમ્રા સંગ્ મળાક્ (પ્રૈ◌ંક્) कs 1હઍ્ છી ને"

ઍહિપર્ વિગ્ વી કહૈત્ છથિન્ ળે શ્રહાંક્ 3ત્તર્ સય્મે ગઠત્ શ્રછિ। કંટેસ્ટે◌ંટ્ શ્ર્ઙ્ કહૈ છનિ ળે હમ્ ન્યૂળમે તં ઙ્ઍહ્ દેખ્ને 1હિયૈ તં ઍહિમે હર્મ કોન્ ગઠ્તી? ગઠ્તી તં પત્રકાર્ સમ્હક્ છૈ। શ્રમિતાભ્ વચ્ચન્ ઍહિપર્ કહૈત્ છથિન્-ગઠ્તી પત્રકા1ક્ હેતૈ મુદા નોક્સાન્ તં શ્રહાંક્ મેઍ્ ને, શ્રો શ્રાગૂ કહૈત્ છથિન્ ળે

શ્ર્ઠક્ પ્યિ્રસ્ સદિપ્યન્ વચ્વાક્ યાહી। શ્રો કહઠિ્પ્યન્- ' ઉઞાન્ ળહાંસં મેટએ વટોિ ઠી મુદા શ્રોહિસં પહિને શ્રોક્રા યેક્ ks ઠી ળે ઽ સહી છૈ વ઼ા કિ નૈ"। પ્રોમો શ્રેય઼ કૈત્ સોની ટી. મી દ્વ઼ાાા ઽ ઠિપ્યઠ્ ગેઠ્ કૈપ્શન્ છઠ્- ' હમ્ સમ્ એક્ટા એહન્ ઠોક્કે઼ં ળાનૈ છી ળે હમ્રા શ્રનવ઼ૈીશ્રાઽડ્ સન્સની પ્યિ્ર સુનાવૈએ। શ્રોહન્ ઠોક્કે઼ં કમેંટ્મે ટૈગ્ કાૂ શ્રા હુન્કાસ્ કહૂ ળે-' ઉઞાન્ ળહાંસં મેટએ વટોિ ઠી મુદા શ્રોહિસં પહિને શ્રોક્રા યેક્ ks ઠી ળે ઽ સહી છૈ વ઼ા કિ નૈ"। ઽ પૂાા મીડિય઼ો એહિ ઠિંક્પ઼ દેપ્યિ સકૈત્ છી- https://www.youtube.com/watch?v=r5JS2fZU70U

2

૩પ્રમે હમ્ ટીવ઼ી વઠા પ્રસંગ્ એહિ ઠેઠ્ ઠેઠ્હુ઼ં ળે વર્ષ્ 2021 મે પ્રકાશ્રિત્ તાાાનંદ્ હ્દા ' તાુમ્' ળીક્ કથિત્ ગળઠ્ સંગ્રહ્ " ઘ઼-ઘ઼ઽળોત્ ાહ્ય઼" કે઼ મૂમિકા પઢ઼વાક્ ઠેઠ્ મેટઠ્। મેટઠ્ તં પૂાા પોથી મુદા હમ્ મૂમિકે ધનિ ાહવ઼। એહિ સંગ્રહ્મે કુઠ્ દૂટા મૂમિકા છૈ પહિઠ્ ગંગેશ્ ગુંળન્ ળીક્ ઠિપ્યઠ્ શ્રા તક઼ વાદ્ દોસ઼ શ્રપ્નો ઠેપ્યક્ દ્વ઼ાાા। તાૂમળી શ્રપન્ મૂમિકામે ઠિપ્યૈ છથિ (પ્રિષ્ઠ- 11) - " શ્રોના ગળઠક્ કિછુ વ઼્યાક્રમ્ સેહો હોઽત્ છૈક઼। ળેના કિછુ વિ઼દ્વ઼ાન્ સાહિત્ય઼ પ્રેમીક્ શ્રમિમત્ છનિ। તાહિ સં હમ્ પૂમતઃ શ્રનમિઞ ાહઠ્ છી। વિ઼ગત્ કતેકો દશક્ સં પત્ર-પત્રિકા મે છિડ઼િયૈઠ્ ગળઠ્ સમ્ પઢ઼વાક્ સુય઼ોગ્ મેટઠ્ શ્રછિ, વ઼ૈહ્ હમ઼ ઠિપ્યઠ્ ગળઠક્ શ્રાયા઼ ાહઠ્ શ્રછિ। તૈં ળં ગળઠક્ વ઼્યાકર્મક્ શ્રનુાૂપ્ ઽ ગળઠ્ સમ્ શ્રન્શ્રિટ્ હો તં તાહિ ઠેઠ્ ક્ષમા યાહવ઼્"

તાુમળીક્ ઠિપ્ઠસં ઽ સ્પષ્ટ્ શ્રછિ ળે શ્રો પત્ર-પત્રિકામે પ્રકાશ્રિત્ ગળઠ્ પઢ઼િ એહન્ ઠિપ્ઠનિ। શ્રા તંઽ શ્રમિતામ્ વચ્ચન્કે઼ં કહએ પડ઼ૈત્ છનિ- ઉઞાન્ ળહાંસં મેટએ વટોિ ઠી મુદા શ્રોહિસં પહિને શ્રોક્રા યેક્ ks ઠી ળે ઽ સહી છૈ વ઼ા કિ નૈ"। શ્રા તાહિમે તાુમળી શ્રૈઠ્ મs ગેઠ્ છથિ શ્રા એહિ ૩શ્રમે ળા ks સમ્ મેહ્નતિ નોક્સાન્ મs ગેઠિ્ના । શ્રોના હમ્ તં કહવ્ ળે તાુમળી

સહીસં કોનો પત્રિકા નૈ પઢ઼ને હેતા કા1મ્ ળ પઢ઼ને 1હિત્યિ તં હુન્કા ળીવ઼ન્ દ્દા, કવિ઼વ઼ર્સીતા1ાબ્ દ્દા, બચુપ્ળી શ્રાદિક્ ગળઠ્ બેટઠ્ 1હિત્તિ શ્રા હુન્કા ગળઠક્ વ્ય઼ાકર્મ઼સં પરિચય઼્ સેહો બેઠ્ 1હિત્તિ। શ્રાસ્ચર્ય઼ ળે તત્રુમળી "બાર્તી બંડન્" સન્ પત્રિકાસં ળુડ઼ઠ્ છથિ શ્રા શ્રો શ્રધ્ય઼ય઼ન્ કર્વાબે પછુશ્રાએઠ્ 1હૈ છથિ।

ગંગેશ્ ગુંળનળી શ્રપન્ બૂમિકાબે ગાએઠે ગીત્ ગેને છથિ શ્રોહિબે કોનો નવ઼્ વાત્ નૈ છૈ। વસ્ હશ્રા હુન્કાસ્ એક્ટા વાત્ પુછ્વાક્ શ્રછિ ળે ળીવ઼ન્ દ્દા, કવિ઼વ઼ર્સીતા1ાબ્ દ્દા, બચુપ્ળી શ્રાદિ સબ્ ગળઠક્ વ્ય઼ાકર્1ણર્પગળઠ્ ભિષ્ને છથિ તઙ્ હિસાવે શ્રોહો સબ્ શ્રાધુનિક્ ગળઠ્ પંડિત્ કહેતા કિ નૈ કહેતા (દેખૂ પ્રિષ્ઠ-8) ।

કુઠ્ બિઠા કs " ઘ઼ર્-ઘ઼ર્ ઙળોત્ 1હય઼્" નાબક્ પોથીબે ળે 1ચ્ના સબ્ શ્રછિ સે ગળઠ્ નૈ શ્રછિ, કા1મ્ શ્રોહિબે વહ્ર્-કાશ્ચિય઼ા શ્રાદિ ળે ગળઠક્ શ્રનિવ઼ાર્ય઼ તત્વ઼ છૈ તર્કપાઠન્ નહિ બેઠ્ છૈ। શ્રો 1ચ્ના સબ્ કવિ઼તા, ગીત્ શ્રા કિ શ્રાન્ કિછુ બs સકૈએ બુદા ગળઠ્ નૈ શ્રછિ। ળિન્કા ઙ્ વુદ્દાઙત્ હોઙન્ ળે એહિબે વહ્ર્ છૈ શ્રો વહ્1ક્ નિર્ધા1મ્ બાત્રા સહિત્ કs દેથિ॥

3

બનોળ્ શાણ્ડિઠ્ય઼ કે ર્કથિત્ ગળઠ્ સંગ્રહ્ "વાળવ્ વહ્ઠિ 1હઠ્ છૈ" કે ર્ બૂમિકાક્ શ્રંશ્ દેખઠ્ ળાએ-- "હશ્રા ઠેઠ્ ગળઠબે બુખ્ય઼તઃ દૂટા તત્વ઼ શ્રાવ઼સ્ય઼ક્ શ્રછિ, ળકર્હમ્ ય઼થાસંભવ઼્ શ્રનુપાઠન્ કૈત્ છી। પ્રથમ્ શ્રછિ, ગળઠક્ પા1મ્પરિક્ શિઠ્પક્ શ્રાચાર્ય, બત્ઠા, વહ્ર્, 1દીક્ષ શ્રા કાશ્ચિય઼ાક્ શ્રનુપાઠન્। એતય઼્ દૂટા વિન્દુર્પહમ્ છૂટ્ ઠૈત્ છી- પહિઠ્ ઙ્ ળે, હમ્ બક્તાબે તપ્પઠ્ઠુસક્ પ્રય઼ોગ્ નહિએ ળકાં કૈત્ છી શ્રા દોસર્ ઙ્ ળે હમ્ વહ્1ક્ શ્રનુપાઠન્ શ્રંકગણિતીય઼્ પદ્ધ્ય઼તિક્ વળાએ સ્વ઼1ક્ શ્રાચાર્ય કૈત્ છી। સે એહિ કાર્ણે ળે હમ્ બાનૈત્ છી ળે તપ્પઠ્ઠુસક્ પ્રય઼ોગ્ કય઼્ને ગળઠબે કોનો ગુણાત્બક્ વ્રિદ્ધ્ય઼િ નહિ હોઙત્ છૈ શ્રા ળહાં ધરિ વહ્1ક્ સવ઼ાઠ્ છૈક્ તં બાત્રા-ગણ્નાક્ ઉદ્દેશ્ય઼ ઙહો હોઙત્ છૈક્ ળે ઉચ્ચાર્ણબે સંતુઠન્ વનઠ્ 1હૈ,

ળર્ક શ્રનુપાઠન્ હમ્ સ્વ઼1ક્ શ્રાયાર્પ કનિતે છી। દોર્સ શ્રાવ઼સ્ય઼ક્ તત્વ઼ ળે હગ્રા ઠેઠ્ શ્રછિ સે શ્રછિ કથ્ય઼। એહિ મામિઠામે હમ્ હિન્દીક્ કાઠ્ળય઼ી ગળઠ્કાં દુષ્યંત્ કુમા1ક્ ' સ્કૂઠ્' ક શ્રનુગામી છી" , (પ્રિષ્ઠ-9)
એહિ શ્રંસ્મે સમ્ ગ્રમે-ગ્રમ્ શ્રછિ મુદા દૂ ટા નમ્હ ગ્રમ્પ હમ્ વાત્ કા1વ઼। પહિઠ્ ભૂમિકામે ળે વહ્1ક્ શ્રનુપાઠન્ સ્વ઼1ક્ શ્રાયાર્પ કર્વાક્ વાત્ મેઠ્ છૈ સે શ્રાપ્પિ કી છૈ? કોન્ છંદ્, કોન્ વહ્, કોન્ એહન્ મીટ છૈ ળે કિ સ્વ઼1ક્ નિશ્ચિત્ શ્રાયાર્પ નૈ છૈ। સમ્ છૈ ળે માત્રિક્ છંદ્મે દોહેકેં ઠિશ્ર તં 13-11 કે શ્રઠાવ઼ે શ્રોહિમે શ્રા1ો નિય઼મક્ પાઠન્ કા1એ પડ઼ૈત્ છૈ। તંડ઼ ળે કિય઼ો ડ઼ કહ્થિ ળે હમ્ સ્વ઼1ક્ શ્રાયાર્પ ગળઠ્ ઠિપ્પૈત્ છી તં સીયે વૃદ્દિ ઠિશ્ર ળે શ્રો સુવિ઼યાવ઼ાદી છથિ શ્રા શ્રપ્ના હિસાવેં વાળિ 1હઠ્ છથિ કા1મ્ ળપ્પન્ કોનો નિશ્ચિત્ સ્વ઼ર્પ 1ય્ના હેતૈ તં શ્રો છંદોવદ્ય્ હેતૈ ળેના શ્રનુષ્ટુપ્, દોહા, સવૈ઼ય઼ા, ગળઠ્ શ્રાદિ। મુદા ળં શ્રનિશ્ચિત્ સ્વ઼1ક્ શ્રાયાર્પ 1ય્ના હેતૈ તં શ્રો શ્રાધુનિક્ કવિ઼તા, ગીત્ શ્રાદિ હેતૈ। એહિ ભૂમિકાક્ સમસં શ્રાપત્તિળનક્ વાત્ ડ઼ ળે ઠેપ્પક્ શ્રપન્ કમ્ળોરી નુકેવાક્ ઠેઠ્ દુષ્યંત્ કુમાંકે નામ્ ઠs ઠેઠાહ્। દુષ્યંત્ કુમાં હિંદી ગળઠમે કથ્ય઼ કે પવિ઼ર્તન્ કેઠાહ્ મુદા વહ્1ક્ સંગે। ળી હાં, શ્રંકગમીતીય઼ વહ્1ક્ પાઠન્ કૈત। હમ્ શ્રનેક્ ડામ્ ૩દાહ્1મ્ દેને છી વ઼એહ્ ૩દાહ્1મ્ સમ્ એહૂ ડામ્ દs 1હઠ્ છી-
હો ગઈ હૈ / પીંપર્વ઼ત્ / -સી પિઘઠની / યાહિએ,
ડ઼સ્ હિમાઠય઼ / સે કોઈ ગં / ગા નિક્ઠની / યાહિએ
એહિ ગળઠ્ વહ્ શ્રછિ 2122 / 2122 / 2122 / 212 શ્રાવ્ શ્રહાં સમ્ એ ગળઠકેં ૩પ્રા કs ળાંચિ સકૈત્ છી।

મત્ કહો શ્રાકાશ્ મેં કુહ્1ા ઘના હૈ
ય઼હ્ કિસી કી વ્ય઼ક્તિગત્ શ્રાઠોય્ના હૈ

એહિ ગળઠ્ વહ્ શ્રછિ 2122 / 2122 / 2122 શ્રાવ્ શ્રહાં સમ્ એ

ગજ઼ઠકેં ૩પ્રા કs ળાંયિ સકૈત્ છી।

એક઼ શ્રતિરિક્ત્ દુષ્યંત્ કુમા૧ક્ શ્રાનો ગજ઼ઠકેં શ્રહાં સમ્ શ્રપ્નો ળાંયિ સકૈત્ છી। મૈથિઠક્ સ્વ઼ામાવ્ હોડ્ત્ છૈ ળે ળપ્યન્ એક્ટા સવૂત્ મેટિ ળાડ્ત્ છૈ તપ્યન્ શ્રો દોસ઼નામ્ ઠs ઠેત્ તંડ્ હશ્રા વૂદ્દઠ્ શ્રછિ ળે મનોળ્ શ્રાપ્ડિઠ્ય઼ કે઼ ભવિ઼ષ્ય઼ક્ પોથી સજ્જો શ્રદમ્ ગોંડ્વ઼ી શ્રા કિ શ્રાનો નામ્ ઠીપ્યઠ્ મેટત્ તંડ્ હમ્ શ્રહી ડામ્ શ્રદમ્ ગોંડ્વ઼ીક્ દૂ ટા ગળઠ્ શ્રા શ્રોક઼ વહ઼ દેપ્યા ૧હઠ્ છી-

ગ઼ળ઼ઠ્ કો ઠે યઠો શ્રવ્ ગાંવ્ કે દિઠ્કશ્ નળ઼ાનોં મેં
મુસઠ્સઠ્ શ્ર્ન્ કા દમ્ ઘુટ્તા હૈ ડ્ન્ શ્રદ્દવી ડ્દાનોં મેં

એહિ ગળઠ્ વહ઼ શ્રછિ 1222 / 1222 / 1222 / 1222 શ્રાવ્ શ્રહાં સમ્ એ ગજ઼ઠકેં ૩પ્રા કs ળાંયિ સકૈત્ છી।

મૂપ્ કે એહ્સાસ્ કો શ્રેનો-સુપ્ન્ તક્ ઠે યઠો
ય઼ા શ્રદવ્ કો મુશ્ક઼ઠિસો કી શ્રંળુમન્ તક્ ઠે યઠો

એહિ ગળઠ્ વહ઼ શ્રછિ 2122 / 2122 / 2122 / 212 શ્રાવ્ શ્રહાં સમ્ એ ગજ઼ઠકેં ૩પ્રા કs ળાંયિ સકૈત્ છી।

કુઠ્ મિઠા કs દેપ્પી તં મનોળ્ શ્રાપ્ડિઠ્ય઼ શ્રપન્ કમળોનીકેં દુષ્યંત્ કુમાર઼ શ્રાનોપિત્ કs શ્રમ્ પસાર઼ૈ છથિ। પાઠ્કકેં તય઼ કર્વાક્ છનિ ળે એહન્ શ્રમિત્ ઠેપ્યક્ કે઼ ૧પ્ના સંગે કી કર્વાક્ યાહી। કુઠ્ મિઠા કs એક્ વે઼શ્રે઼હમ્ કહી ળે "વાળવ્ વદ્દિઠ ૧હઠ્ છૈ" નામક્ પોથીમે ળે ૧પ્ના સમ્ શ્રછિ સે ગળઠ્ નૈ શ્રછિ કા૧મ્ એહિમે વહ્૧ક્ પાઠન્ નૈ શ્રછિ। શ્રો ૧પ્ના સમ્ કવિ઼તા, ગીત્ શ્રા કિ શ્રાન્ કિછુ મs સકૈએ મુદા ગળઠ્ નૈ શ્રછિ।

4

"નવ્ યુદ્દય઼ક્ શ્રોનિશ્રાન્" ડ્ પોથી છનિ પ્રેમચંદ્ પંક્ળકેં। એહિમે સંક્તિઠત્

૧ચ્ના સઋકેં હશ્રા " કથિત્ ગળઙ્" કહ્વામે સેહો ઠાળ્ હોઙ્ત્ શ્રછિ ઐહિ પોથીક્ મૂમિકા ઠેપ્યક્ છથિ કમઠમોહન્ યુન્મૂા યુન્મૂળીક્ કથિત્ ગળઙ્ સંગ્રહક્ શ્રાઠોચ્ના હમ્ કs યુકઙ્ છી શ્રા ળે પઢ્ને હેતાહ્ સે વુહિતે હેતાહ્ ળે યુન્મૂળીક્ ઠિપ્યઙ્ મૂમિકા વઠા પોથીક્ ૧ચ્નાક્ સ્તર્કેહન્ હેતૈ પ્યાસ્ કs ળપ્યન્ કિ શ્રોક્રા ળપ્યન્ ગળઙ્ કહઙ્ ગેઙ્ હો। કુઙ્ મિઠા કs વુહિઐ ગેઙ્ હેવૈ ળે શ્રહૂ પોથીક્ ૧ચ્ના સમ્ ગળઙ્ નૈ શ્રછિ।

5

" ટાંગઙ્ મોઠાયમ્ ગૈદ્" ઙ્ કથિત્ ગળઙ્ સંગ્રહ્ છનિ ૧ામેશ્વર્ નિશ્રાંત્ ળીક્। ઐહિ પોથીમે કુઙ્ દૂ ટા મૂમિકા શ્રછિ પહિઙ્ ૧ામઠોયન્ ઙાકુળીક્ શ્રા દોસર્ નિશ્રાંત્ળીક્ શ્રપ્નો। સંઙ્હિ-સંગ્ શ્રાદિ સિન્હાળીક્ શ્રાશીર્વયન્ સેહો છૈક્ પોથીક્ પછિઠા કર્મપેળ્પા ૧ામઠોચ્નળી શ્રપન્ મૂમિકામે ઠિપ્યૈ છથિ ળે " મત્ઠા, કાશ્વિયા, વહ્ર્ શ્રાદિ ઐકર્વાયા નહિ હોઙ્ત્ છૈક્" (પ્રિષ્ઠ-6) , ૧ામઠોયન્ ળી ગળઙ્ વિધાક્ નહિ છઠાહ્ તઙ્યો ઐહન્ વાત્ સાહસપૂર્વક્ ઠીપ્પિ સકૈત્ છઠાહ્। ૧ામેશ્વળી શ્રપન્ મૂમિકામે ઠિપ્યૈ છથિ ળે " . . તૈં વહ્ર્ (છંદ્) ક દ્રિ૧ષ્ટિએં ળટિઙ્ ૧હિતો કોનો મા્ષામે ઠિપ્યઙ્ ગળઙ્ શ્નેષ્ઠ શ્રા સુંદર્મ' ળાઙ્છ્" , (પ્રિષ્ઠ-9) , શ્રા ઙ્ વાત્ સહી છૈ મુદા દુષ્પ્ શ્રત્વે ળે ૧ામેશ્વર્ળીક્ કથિત્ ગળઙ્ સઋમે વહ્૧ક્ કોનો ઙોસ્ પ્રમાણ્ નહિ મેટઙ્। યત્ર-કુત્ર વહ્ને મી૧ક્ પ્રવાહ્ સન્ વુહૂના ળાઙ્ત્ છૈ મુદા શ્રોહો કોનો સાયાસ્ ૧ૂપ્મે નહિ છૈ। સંભ્વત: શ્રાને ળકાં નિશ્રાંત્ળી ઙ્ઐહ્ વૂહૈ છથિ ળે ળેહન્ પાંતિ ઠિપ્યા ગેઠૈ સઐહ્ વહ્ર્ (છંદ્) મs ગેઠૈ।

કુઙ્ મિઠા કs શ્રહૂ પોથીક્ ૧ચ્ના સમ્ ગળઙ્ નહિ શ્રછિ કા૧ણ્ ઐહિમે વહ્૧ક્ પાઠન્ નૈ શ્રછિ। મુદા હશ્રા ઙ્ માન્વામે કોનો સંકોય્ નહિ ળે ઐહિ સંગ્રહ્ ૧ચ્ના સઋમે કાશ્વિયા શ્રો ૧દીક્ષ્ નીક્ ળકાં નિર્વાહ્ કઐઙ્ ગેઙ્ છૈ (કિછુ શ્રપ્વાદ્ છોડ઼િ) । તંઙ્ હશ્રા નળ્રિમે મૈથિઠીમે કથિત્ ગળઠક્ ળે શ્નિંપ્ઠા છૈ તાહિમે ઙ્ પોથી શ્રછિ। સુધાંશુ શેખર્યૌધ્રી, વાવા વૈદ્યનાથ્, શ્ર૧વિન્દ્ ઙાકુર્ઐવં વૈકુંઙ્ દ્રા વાદ્ ઙ્ પાંયમ્ ઐહન્ ઠોક્ છથિ ળિન્કર્૧ચ્ના

કમ્મો મેહન્તિસ્ ગળઠ્ વનિ સકૈણ ળ હર્મ વાત્ નિશાંત્ળી ઠગ્ કહિયો પહુંચ્નિ ત ળર્ગૂ શ્રો એહિ વાર્ત્યગૈ કર્થિ।

એહિ પોથીમે શ્રાદી સિન્હાળીક્ શ્રાશીર્વ્યન્ કી માનિ કs ઠેઠ્ ગેઠ્ છૈ સે નહિ પતા। ળ સંગીતક્ કોનો પોથીર્પ શ્રા1દાળીક્ વ્યન્ 1હિત્નિ ત શ્રો માન્વાક્ વાય્યતા હશ્રા 1હૈત્ મુદા એહન્ નૈ છૈ ળે શ્રાદી સિન્હાળીક્ ઠિપ્ઠાસ્ કોનો 1ય્ના ગળઠમે વદ્દિઠ ળેતૈ। કુઠ્ મિઠા ks દેપ્પી ત 1ામેશ્વ઼ળીક્ 1ય્ના ગળઠ્ ત નહિ છનિ મુદા ગળઠસં વેસી દૂરો નહિ છનિ।

6

" સળના સિનેહિયા" કે ઠેપ્પક્ છથિ સતીશ્ સાળન્। એહિ પોથીમે ગીત્ વેસી શ્રછિ શ્રા એહન્ 1ય્ના ળક્ા ગળઠ્ કહઠ્ ગેઠ્ છૈ સે કમ્। શ્રોના ઈ સમ્ ગળઠ્ છૈહો નૈ। એહિ પોથીમે કુઠ્ દૂ ટા મૂમિકા શ્રછિ પહિઠ્ શ્રળિત્ શ્રાળાદ્ શ્રા દોસ ઠેપ્પક્ કે શ્રપ્નો। સ્વ઼માવ઼ત: ળપ્પન્ મૂમિકા ઠેપ્પક્ શ્રળિત્ શ્રાળાદ્ છથિ શ્રો ૩પન્ય઼ાસોકેં ગળઠ્ કહિ સકૈત્ છથિ, કોનો માની વાત્ નૈ। ઈ સ્પષ્ટ્ શ્રછિ ળે એહિ પોથીમે ગળઠ્ વ઼િધાક્ કોનો 1ય્ના નૈ શ્રછિ।

7

" સ્વ઼ેદ્-1ાગ્" ઈ કથિત્ ગળઠ્ સંગ્રહ્ ધીરેન્દ્1 પ્રેમર્ષિળીક્ સંપાદ્નમે પ્રકાશિત્ મેઠ્ છનિ। એહિ પોથીમે નેપાઠક્ યુવ઼ા સમ્હક્ 1ય્ના સમ્ ગળઠક્ નામસં શ્રાએઠ્ શ્રછિ। એહિ યુવ઼ા સમ્મેસ્ કિછુ યુવ઼ા મેહ્નતી મs સકૈ છઠાહ્ મુદા શ્રો સમ્ પ્રેમર્ષિળીક્ પસા1ઠ્ ગ્રમ્મે શ્રુંસઠ્ છથિ। શ્રાઇ હમ્ કિ કિયો યુવ઼ા સમ્કે઼ં ઈ કહિ ૩ત્સાહિત્ ks સકૈત્ છી ળે યઠૂ કાઠ્હિ મેને ઈ સમ્ મેહ્નતિ કર્તા। મુદા શ્રપન્ કમળોની નુકેવાક્ શ્રછિ તઇ યુવ઼ો સમ્ મેહ્નતિ નૈ કર્થિ એહન્ વાત્ સોયવ્ સાહિત્ય઼ સંગે છઠ્ હેતૈ। યુવ઼ા સમ્કે઼ં મેહ્નતિ કર્વાક્ યાહી મુદા એહિ સંગ્રહ્મે પ્રેમર્ષિળી શ્રપન્ ગ્રમ્, શ્રપન્ કમળોનીકેં નેપાઠક્ યુવ઼ા ઠેપ્પકર્પ ઠાદિ દેને છથિ શ્રા ૩મ્મેદ્ કને છથિ ળે યુવ઼ાક્ કમળોની વહન્નો હમ્ સુ1ક્ષિત્ વયિ ળાએવ઼। હિનક્ કિછુ ગ્રમ્, કમળોની શ્રા કુંઠા હિન્કે ઠિપ્પઠ્ મૂમિકામે મેટૈણ। પ્રિષ્ઠ- 13 પ પ્રેમર્ષિળી ઠિપ્પે છથિ-

" તથાપિ પ્રશ્ન ૩ઙૈત્ શ્રછિ ળે ળક્રા હ્મ્ ગળ૭્ કહિ ૧૯૭્ છિયૈક્ વ઼ા ળે ૧પ્મા સમ્ એહિમે સ૭ગ્૧હિત્ શ્રછિ સે કી ગળ૭ે છિયૈક્? ળં શ્રાઙ્સં ઙેઢ્ દશક્ પહિને ઙ્ પ્રશ્ન શ્રવૈત્ તં એક્ નથ્રિ દેપ્પિત્હિં કેશ્રો કહિ, દિતએ-વિ૭્કુ૭્, ઙ્ ગળ૭ે છિયૈક્| ળુદા પછિ૭| સમય઼્ વગય઼્-વાનિ શ્રા શ્રાન્તિ૧ક્ ગુમ્વ઼ત્તાપ્ર્માત્ર નહિ મs ગળ૭ક્ ગમ્મિત્પ્ર્સેહો કિછુ કાળ્ હોવ્s ૭ાગ૭્ છૈક્| શ્રા ળપ્પન્ ગમ્મિતીય઼્ સૂત્રસ્માક્ પ્યાંપ્ર્કોનો ૧પ્મા દુ૧સ્ત્ નહિ વૈસૈત્ છૈક્ તં શ્રોક્રા ગળ૭્ કહ્વાસ્ પર્હેળ્ ક૭નિહાં એક્ટા ળમાત્ સેહો સક્રિય઼્ શ્રછિ સમ્પ્૧તિ| શ્રોહિ ળમાતક્ વિ઼યાં શ્રા શ્રમિય઼ાનક્ સેહો સમ્માન્ કરૈત્ છી હમ્| હર્મ્યાર્મી| શ્રછિ ળે સૂત્રવદ્ય્ કાળક્ શ્રમ્યાસ્ કા૭ાન્તર્મે વિ઼શેષ્ ગતિશી૭્તાક્ માર્ગ્ સેહો પ્રાપ્ત્ ક૧ત્|

કોનો શ્રુસ્૭ક્ વીળ્ કત્હુસ્ શ્રાએ૭્ હુશ્રએ, ળાહિ ળમીન્મે શ્રોક્રા વુન૭્ ગે૭્ છૈક્ શ્રોહિ માટિક્ ૩ર્વ઼૧ાશક્તિ એવં ૧ૌદ્-વસાત્ શ્રોક્રા ળાહિ ૧ૂપેં ળનમ્s, પનપ્s શ્રા શ્રુૌદાએમે પ્રભાવ઼્ પાડ઼ૈત્ છૈક્ સે શ્રોહિ શ્રુસ્૭ક્ ગુમ્ હોઙ્ત્ છૈક્| ઙ્ પ્રાક્રિતિક્ નિય઼મ્ છિયૈક્| મૈથિ૭ી ભાષાક્ સ્વ઼૧ૂપ્, સુગન્ય્ શ્રા સૌષ્ઙવ઼્ ગળ૭કેં કોન્ ૧ૂપેં શ્રંગેળને શ્રછિ શ્રા સમય઼્-ક્રમ્મે હોઙ્ત્ ૧૯૭્ વા૩ગ્ કિંવ઼ા ૧ોપ્નીસ્ હ૧િશ્રાઙ્ત્ ગળ૭્-વ્રિક્ષમે કોન્ ત૨્હક્ શ્રુ૭્ ૭ાગ૭્ શ્રછિ; ૩એહ્ મૈથિ૭ી ગળ૭ક્ સુપ્મા સુશ્રાદ્ શ્રા સ્વ઼૧ૂપ્ મs સકૈત્ છૈક્| શ્રાઙ્ ળં પં. ળીવ઼ન્ દ્ભા સદ્૧િશ્ પ્રા૧મ્મિક્ ગળ૭કા૧૭ોક્નિ શ્રપન્ માન્સક્ માટિમે સાનિક્s મૈથિ૭ીક્ યાંપ્રમે ગળ૭ક્ વા૩ગ્ નહિ કએને ૧હિત્યિ તં ળાનિ નહિ સોમ્દેવ઼્, સિય઼ા૧ામ્ દ્ભા ' સ૧સ્' , ક૭ાનન્દ્ ભટ્ટ્, ૧વ઼ીન્દ્૧નાથ્ ઙાકુ૨્, ઙા. ૧ાળેન્દ્૧ વિ઼મ૭્, ઙા. તા૧ાનન્દ્ વિ઼ય઼ોગી, શ્રુળ૭ુર્૧હ્માન્ હાશ્મી, ઙા. ૧ામયૈતન્ય઼ ધી૧ળ્, ળગદીશયન્દ્૧ ઙાકુ૨્ ' શ્રનિ૭્' , ઙા. ધી૧ેન્દ્૧ ધી૨્, ધી૧ેન્દ્૧ ધી૧ળ્, ળનાર્દન્ ૭૭ન્, ઙા. દેવ઼શએક૨્નવ઼ીન્, ૧ામગ્રોસ્ કાપ્ડિ ' ગ્રર્મ ' , ઙા. વિ઼ભૂતિ શ્રાનન્દ્, ઙા. ૧ામ્દેવ઼્ દ્ભા, વાવા વૈ઼દ્ય઼નાથ્, ઙા. શેશ્રુા૭િકા વ઼ર્મા, ઙા. કમ૭મોહન્ યુન્નૂ, ઙા. ન૧ેન્દ્૧, ૧ોશન્ ળનક્પુ૧ી, શ્રળિત્ શ્રાળાદ્, ળિય઼ા૩ર્૧હ્માન્ ળાશ્રુી, શ્રશોક્ દત્ત્

સદ્િ1શ્ 1ચનાકા1ઠોક્નિ ગળઠ્ નામસં કિછુ ઠિખ્વાક્ સાહસ્ કનિત્થ્િ વ઼ા નહિ! ળં ૩િઠિપ્પિત્ સાહિત્યકા1સ્રક્ શ્રતિ1િક્તો સૈક્ડ઼ો 1ચનાયમી ગળઠમે કઠમ્ નહિ મંળૈત્ 1હિત્થ્િ તં 1ાળીવ઼1ઝળન્ મિશ્ર, નવ઼ઠશ્રી પઠ્કળ, દીપનાા1ાયમ્ વિદ્ય઼ાર્થી, શ્રાશ્રિષ્ શ્રનચિન્હાર્, મૈથિઠ્ પ્રશાન્ત્, પ્રદીપ્ પ્રિષ્પ્, શ્રમિત્ મિશ્ર, કુન્દનકુમાર્ કર્મ્, વાઠમુકુન્દ્, શ્રમિઠાષ્ ડાકુર્, સુમિત્ મિશ્ર શ્રાદિસન્ 1ચનાકાર્ ળાનિ નહિ ગળઠ્ શ્રધ્ય઼ય઼ન્-ઠેખન્દિસ્ પ્રવ્રિત્ મs પવિત્થ્િ વ઼ા નહિ।"

હુન્કર્ એહિ મૂમિકાક્ શુ1શ્રાત્મે એહન્ ળમાત્ કેર્ યર્યા કનૈ છથિ ળે વિના નિય઼મ્ 1ચ્નાકે ગળઠ્ કહ્વાસ્ પર્હૈળ્ કનૈએ મુદા પ્રેમર્ષિળીમે એતેક્ સાહસ્ કિએક્ ને છનિ ળે શ્રો વિના નામ્ ઠિખ્ને યર્યા કનૈ છથિ। સાહિત્ય઼મે છથિ તં એકૌ પૌશ્રા સાહસ્ 1હ્વાક્ યાહી પ્રેમર્ષિળી ઠગ્। મૂમિકાક્ દોસર્ માગમે પ્રેમર્ષિળી ગળઠક્ ઙ્તિહાસ્કેં ગઠત્ કર્વાક્ કુત્સિત્ પ્રય઼ાસ્ કેઠાહ્ શ્રછિ। એહિ પ્રસંગમે મૈથિઠી ગળઠક્ કાળ્ સેહો સાર્વ઼ળિક્ શ્રછિ શ્રા પ્રમર્ષિળીક્ કથન્ સેહો હમ્ દેઠ્હું। પાડક્ તય઼ કs ઠેતાહ્।

એકર્ શ્રતિ1િક્ત્ શ્રહી મૂમિકામે પ્રેમર્ષિળી ઠિખૈ છથિ (પ્રિષ્ઠ-14) - " મુદા શ્રોક્રા (1ચ્નાકે) ખાિ1ળ્ કર્વાક્ કર્વાક્ શ્રયિકાર્ વ઼ા સામર્થ્ય઼ કક્રો નહિ 1હૈત્ છૈક્।" એહિ કથ્નક્ કી મત્ઠવ્ છૈ સે હમ્રા નહિ વુદ્દાએઠ્। 1ચ્નાકે કિય઼ો ખાિ1ળ્ કઙએ ને સકૈએ મુદા કોનો 1ચ્નાકે ઠેખક્ ળવ1દસ્તી ઠેવઠ્ ઠગા કs પા1સ્વાક્ પ્રય઼ાસ્ કનૈ છથિ તં શ્રોહિ ઠેવઠકેં ખાિ1ળ્ કર્વાક્ શ્રયિકાર્ સમીક્ષક-શ્રાઠોચ્કકેં ળ1ૂદિઠ્ ગેઠ્ છૈ સમાળ્ દ્વ઼ા1ા। શ્રા તંઙ ઙ કહ્વામે કોનો સંકોય્ નૈ ળે એહિ પોથીક્ 1ચ્ના ગળઠક્ માપદંડ્પર્નૈ શ્રછિ। છોટ્ કાઠખંડ્ ઠેઠ્ પ્રેમર્ષિળી નિમાહિ ઠેતાહ્ મુદા મવ઼િષ્ય઼મે ળખન્ મેહ્નતી યુવ઼ા સર્જક્ શ્રૌળ્ 1હ્તૈ તખન્ હુન્કર્ કાળક્ નામોનિશાન્ નહિ વચ્તનિ।

8

" વ઼િશ્વ઼ગ્રામક્ વઠિવ઼ેદીપ" ઙ કથિત્ ગળઠ્ સંગ્રહ્ છનિ શ્રળિત્ શ્રાળાદ્ કેર્ એહિ પોથીમે કોનો મૂમિકા નૈ શ્રછિ। શ્રાન્ ઠોકક્ કથિત્ ગળઠ્પર્ ઠીખએ

વઠા, સંગ્રહ્મે મૂમિકા ઠીપ્પए વઠા શ્રળિત્ળી શ્રપન્ સંગ્રહ્મે कोनो મૂમિકા किए ने देઠાह् से वात् ળं ગળઠक् નામ્પ ર્कિછુશ્રો ઠીપ્પિ देवए વઠા ઠોक् સમ્ वूहि ળાए તં શ્રાયા સમસ્યા શ્રોहीડામ્ પ્યત્મ મs ળેતૈ। एहि સંગ્રહ્ ૧૪ના સમ્ सेहो ગળઠ્ नै શ્રછિ।

9

હમ્ પહિનેहो कह्ने छी ળે વ્યક્તિગત્ તૌર્પ હમ્રા कोनो શ્રાળાદ્ कि वर्वाद् ૧૪નાસ્ दिक्कत् नै શ્રછિ। एक्टा પાડक् તૌર્પ હમ् શ્રોક્રો સમ્કે઼ पढ़ैत् छी। હમ્રા दिक्कत् તપ્યન્ होइए ળપ્યન્ कि कोनो ળ઼િયાक् નામ્પ ર્શ્રમ् પસા૧ઠ્ ળાइत् छै। શ્રપન્ કમળોનીકેં નુकेवाक् ઠેઠ્ ળ઼િયાक् નિયમ् સંગે મળાक् कएઠ् ળાइत् छै। ३પ્રमे ળતેक् पोथी ળતેक् ઠેપ્યक् के र्નામ્ હમ् ગનેઠ્हુ઼ से સમ્ શ્રપન્ કમ્ળોની નુकेवाक् ઠેઠ્ શ્રમ્ પસાર્ને छथि। શ્રાવ્ પયાસ્-सए ૧૪ના छै તં कोने ने कोनो ૧૪ના કથ્ય હિસાવેં नीक् हेवे कतै, किछु पांति नीक् ઠ઼वे कतै મુદા તર્ક નામ્ ગળઠે ટા किएक्? कવ઼િતા ૧પ્પિ ઠિશ્ર નામ્ ળપ્યન્ નિયમ् के र्પાઠન્ કનિતે नै छी તપ્યન્ શ્રો ગળઠ્ कोना? નર્મ્હ-નર્મ્હ મૂમિકા ઠિપ્યઠ્ ળાइए મુદા ળં एકૌ पांति શ્રોहिमे શ્રપન્ કમળોનીक् વાર્તામે ઠીપ્પિ देઠ્ ળાए તં एहन् थोड़े छै ળે कोनो પાડक् कि कोनो શ્રાઠોયक् ઠેપ્કकें શ્રાંસી ઠગા દેતૈ। મુદા ળં ई સમ્ શ્રहिना શ્રમ્ પસાર્તૈત્ ૧હતા તં कोनो ने कोनो શ્રાઠોયक् हिन्का સમ્કે઼ નપૈત્ ૧હત્, શ્રા શ્રहिना वेकार् कहैत् ૧હત્। ઠેપ્યक् શ્રપન્ કમળોનીકેં સાર્વ઼ળિનक् कनैत् ૧૪ના ઠીપ્પિ ई वेसी ઙમાન્દાર્ શ્રો સાહ્સી કાળ્ हेतै।

ગળઠ્ નિયમ્ ય઼દિ સમ્ ઠેઠ્ छै તં શ્રોक र्छूટ્ सेहो સમ્ ઠેઠ્ छै। મુદા छूटक् ३પ્યોગ્ વ઼एह् कs सकैए ળે कि શ્રનુશ્રાસિત્ होथि। वांकी શ્રાઠ્સી ઠોक् ઠેઠ્ छूट् की શ્રા નિયમ્ की?

શ્રપન્ મંતવ્ય़ editorial.staff.videha@gmail.com

प र्પડાउ।

૩. પદ્ય ખ્મડ્

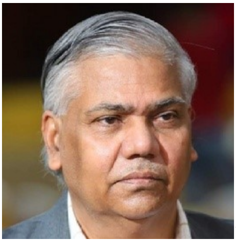
૩. ૧. ૧ાળ્ કિશોર્ મિશ્ર- કહૂ, ૩પ્રાગ્ દિશ્રઙ કક્કા?

૩. ૨. શિવ્ કુમાર્ દ્દા ટિ૭ૂ - ૩ ટા પદ્ય

૩. ૩. સમ્તા કુમાની- મિથિ૭ા હર્મ

૩. ૪. ડા ળિયાઉર્ ૧હ્માન્ ળાક્ષી- ૨ ટા શ્રાળાદ્ ગળ૭્

३. १. ૧ાળ્ કિશ્ોર્ મિશ્૧- કહૂ, ૩પ્રાગ્ દિશ્રઙ કક્રા?

૧ાળ્ કિશ્ોર્ મિશ્૧, ગિટાયઙ્ઙ્ યીશ્રૂ ઊેન્૧ઊ્ મૈનેળ્ (ઙ્), વી. એસ્. એન્. એઊ. (ฆુપ્યાળ્યઙ્), દિઊ્ઠી, ગાભ્- શ્રર્ેડીહ્, પો. શ્રર્ેહાટ્, ฆયુબ્ની

કહૂ , ૩પ્રાગ્ દિશ્રઙ કક્રા ?

ઠયઙ્ તિ મિ ૧ -પા ગ્ર, છી ઘૂમિ ૧ઙઊ્,

ฆર્વા ક શ્રછિ ઙ્ ઙળો ત સં,
ฆગિ ક' ળપ્પ્રે વન્દ્ કનૈત્ છી ,
તભ્ ฆગિ ળા ઙછ્ર, કો નો વેશ્રોંત્ સંા
સં

ઙળો ત -શ્રન્હા ૧ક્ -સભ્વન્ય્ કે
સો દ્દ૧ા વઙ્ ઠેઊ્ કહિ ઐન્હિ કિ નકા ?

એહિ , શ્રોદ્દ૧ો ટ કે ઠેઊ્ પુનિ ,
કહૂ, ૩પ્રા ગ દિ ઐન્હિ કિ નકા ?

વા દગિ વિ ઠા ગેઠૈ હથિ ઙ્રા મે,
છૈ સુપ્પા ૧ઙઊ્ , પ્પેત્ મે યા ન,
મેઘ્ નિ પત્તા મેઊ્, ગેઊ્ કત્ ' ?

વર્સયૃ, દૈક્ યા ન મે પ્રા મ્મા

દેપ્પિ ભિ શ્નૌ, છૈ કેહન્ મેઊ?
ળઊવ઼ા હક્ શ્નન્સો હાં ત, નપ્પ્રા ,
કિ નका कहि ऐन्हि ? की कहि ऐन्हि ?

कहू, उप्रा ગ દિ શ્નક્ક कक्रा ?

પૂર્વ઼ का ભक् ની क कतेको ,
ટુટઊ ળા ક્ષત્ શ્નછિ પ૧મ્પ૧ા ,

નહિ વુદ્દા ક્ષત્ શ્નછિ , कि नका कहि ऐन्हि ,

कहू , उप्रा ગ દિ શ્નક્ક कक्रा ?

મૈવાં ટ ળમી નક્ શ્નઙ્કુ र्मे,
उस्रा ही પ્પેત્ ' पड़ઊ वप्प्रा ,
कहू, उप्रा ગ દિ શ્નક્ક कक्रा ?

ઊक्प्प्ી ગા છ્ર प र्श्राम् प्पो यि ,
શ્નપ્નો સં कनैછ્ર, वां ટ-वप्प्रा
कहू, उप्रा ગ દિ શ્નક્ક कक्रा ?

શ્નનુમ્મા નો ને મ' पवैत् छै,
મ' ળેતૈ कप्पन् यती -कंपन्,
वળિ તો નહિ છથિ , વ઼સુન્ય૧ા ,

હો ડ્ત્ છન્હિ કિ એક્, કાં પયૃ કે મન્?

કિ નકા પૂછિ શ્રન્હિ ? કે, કી કહ્તા ?
ઈ ૩પ્રા ગ, કિ એક્ કિ શ્રો સુન્તા ?

વળશ્રોને વિ ન્, દુર્ગા ગયૃ શ્રાવિ ,
કિ એક્ વેસા હૈત્ શ્રછિ ૧૭ડા ?
હશ્રા દિ સ સં નેશ્રોંત્ છઠૈ કી ?
કહૂ , ૩પ્રા ગ દિ શ્રઙ કક્રા ?

કએગો ટ શ્રંધ્વિ શ્વા સક્ દ્વા ને,

ડ૭મગા એઠ્, મિ થિ ઠા -મા થક્ પા ગ,
વૈળ્ઞા નિ ક સો ય શ્રન્સો હાં ત છન્હિ ળિ નકા ,

હુન્ક ર્દુર્ગા ગક્ ળા ગઠ્ મા ગા

વિ ળ્ઞા ન પ ર્વિ શ્વા સ નહિ ળિ નકા ,
કહૂ, ૩પ્રા ગ દિ ઐન્હિ કિ નકા ?

તપત્ યા હ પિ વૈત્ કા ઠ,

પા કિ ળા ડ્ત્ છન્હિ મુહ્ ળિ નકા ,
શ્રહીં કહૂ, શ્રો કી કર્તા ?

ળા ક' ૩પ્રા ગ દેથિ ન્દ કિ નકા ?

તા મિ -કો ડ઼િ ષ્પેત્ હમ્ ૧ો પ૭હું,
૩ગિ ગે૭ શ્રપ્નો સં ધ્યગ્રા ,
કહૂ, ૩પ્રા ગ દિ શ્રક્ર કક્રા ?

સિ નેહ્ કતએ સં ઘો ગિ દિ શ્રક્ર?
તિ ૭કો ડ઼, મા છ , મપ્પા ન મે,
ગે૭ કતએ શ્રો શ્રપ્નૈતી ?
પર્સા ક્ર છ૭ સમક્ દ૭ા ન મે,

શ્રપ્નૈતી , મો ન, હિ ૧દ્યક્ મા વ઼ શ્રછિ ,
વઢ઼ત્ કો ના , કહિ પેન્હિ કિ નકા ?
કહૂ, ૩પ્રા ગ દિ પેન્હિ કિ નકા ?

શ્રપન્ મંતવ્ય editorial.staff.videha@gmail.com
પઁપડા૩ા

૩. ૨. શિવ઼ કુમાઁ દ્દા ટિ૭ૠ - ૩ ટા પદ્ય

 શિવ઼ કુમાઁ દ્દા ટિ૭ૠ

૩ ટા પદ્ય

१

મુદૈંયા' के કછે઼મે

1ળિપુત્ શ્નાસ્ત્નક્ કા૯્ છ૯્
યમ્મ્' સં સનાતન્ વે૯ા૯્ છ૯્
મૂર્તિ નૈ પૂળવ્ મુદા -
શ1ÆÆમ્ ગચ્છ્ાભિ કે઼ ૭૯્કા઼ છ૯્ !
શૈવ્ શાક્ત્ વૈષ્ણવ્ શ્રાક્રાંત્ છ૯્
શ્નુ1ાડત્ નૈ ન્યાય્ તર્ક્ દર્શન્ સિદ્ય્ાંત્ છ૯્
તપ્ત્રે ળન્ત્ર૯્ સીતાક્ યતી પ઼
યન્હા સોતી સ્વ઼1ૂપા મુદૈયા કે કોપ્પિ' સં
એક્ટા યિ૯્કા . .
ળાહિ સોતી મે માવ્ર સાશ્રોન્ માદો' મે પાનિ
શ્રોક્રે કછે઼મે ગોપિ દે૭ક્ ન્યાય્ કે઼ કુસુમ્
શ્રું઼કી મે૯્ ? ઙ ળાન્થિ ળગર્નાથ્
સનાતન્ દર્શન્ ક૯૯્કનિ ઙ યિ૯્કા નૈ
શ્રાચાર્ય્ છથિ - સનાતન્ કે઼1ક્ષક્ ૩દય્નાચાર્ય્
મુદા એપ્પન્ માવ્ર દર્શન્ શ્રા વૈશેષિક્ શોય્ માવ્ર કે઼
વિષય્ ળે વનિ ગે૯્ છથિ
વગૌની કે ત1૯ તે૯્ શોયક્ ળકાં
સોયા 1૯૯્ છથિ ! ! ! ! !
કાંકડ્ પાથ઼મા1૯્ શ્રપન્ ડી૯્પ઼
સ્નાદ્ય્ા માવ્ક્ નોં઼ સં નિત્ પૂળે છનિ
૩નિત્ સાહ સન્ કનિય્ન્ ગામક્ કિછ ળન્ -ળન્ની ૭ોક્નિ

२

શ્રતુકાન્ત્

ટહ્િ૭ ૧૬૭્ છ૭્હુ઼ પ્રગીતક્ શ્રુ૭્વાની' મે

ં૧ગવિર્હા શ્રૂ૭્ કે ર્સુગંયક્ શ્રાનંદ્ ૭ૈત્

શ્રાકિ શ્રુ૧ા ગે૭્ -એક્ટા ગીત્ !

સોય્' ૭૭૭હું વ઼િષય઼- વ઼િમર્શ્

કથી' ર્પ૭િપ્ય૭્ ળાએ. . ?

કત્હુ વાઢ઼િક્ કક્રોસ્ ત' કોનો' ઙામ્

સોહાશ્રોન્ સાશ્રોનક્ શ્રાનંદ્

તુકવંદી મિ૭ાન્ કૌત્ ૧હ્૭હું

૭િપ્પિ ૭િપ્પિ ક' પન્ના શ્રાઙ઼ૈત્ ૧હ્૭હું

નીક્' સં નીક્ ૧ત્વાક્ પ્રય઼ાસ્ ળે છ૭્

કિ શ્રપ્કે ૬ન્૬ના ૩ઙ૭્ ૬ેહ્

૭ાગિ ગે૭્ છ૭્ મોળ્રક્ થાર્પ

ઙ' ૧' સં મોન્ શ્રપસ્યા઼ત્

કહ્૭ક્ હીય઼ા -છોડ઼િ ને દિય઼ૌ

શ્રુર્૭િપ્' ૭૭૭હું -- શ્રતુકાંત્

૩

શ્રવ઼િ૧૭્ સ્ના઼િતિ (ગીત્)

વીત૭્ ક્ષમ્ શ્રુર્ઘુનિક્' શ્રાવય઼ શ્રોક્રે સંગ્' મે દૌઙ઼ી શ્રય઼

ય૭્ સપ્પી કિછ્ કા૭્' ૭ નૈર્હપ્પે૭વ્ પિત્તી કૌઙ઼ી શ્રય઼ !

પ્રેમક્ યટ્કન્ વાવૂકે હાથે માય઼ સિનેહક્ ઙટા શ્રય઼

ય૭્ માય઼સંગ્ શ્રુનો કર્વૈ ળે વિસ્ર૭્ શ્રો ટંટા શ્રય઼

હ્શ્રા દિશ્ તં દાફ઼ ઙાઢ઼ છથિ કહ્િથ ફ઼ પોતી ગૌની શ્રય઼ !

સુન્ ગે મુનિય઼ાં કિએ કનૈ છેં ળો પ્પેં૭ કિત્તી કિત્તી

ઢાઢ઼સકે શ્રહિવાત્ ળઙ઼ાક્' કહ્િથ હર્મ છોટ્કા પિત્તી

એહિઙાં વહ્શ્રાસિન્ વનિ ગે૭્હુ઼ શ્રાળુર્ક૧મ્ શ્રુ૭ૌઙ઼ી શ્રય઼ !

સાસુમાય઼ નહિ વિ઼યિક્ યાય઼ છથિ પ્રેમક્ પથ્ સંઘોર્ શ્રય઼્
હ' મ સૂત્તિ છી શ્રપન્ સેળ્પર્ યાહ્ વનાવ્થિ મોર્ શ્રય઼્
હે શિવ્ ળૈઘર્ વેટી વન્ઠૌં શ્રોહિડાં પ્રેમ્ તિઠૌડ઼ી શ્રય઼્

ऐ १यनार्प श्रपन् मंतव्य઼ editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

३. ३. સમ્તા કુમાની- મિથિઠા હમ્મ

 𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒯𑒧𑒩

हम मिथिला के वासी ,

बाजब हम्मर मैथिली अछी।

मंडन मिश्र के आंगन में भारती ,

शंकराचार्य के हरौलन अछी।

विद्यापति लेल जहां महादेव ,

उगना बनी ऐला।

एहन मिथिला गाम हम्मर ,

जहां सीता मां जन्म लेला।

थानेश्वर , कुशेश्वर अछी ,

बाबा के धाम ।

उच्चैठ, श्यामा आ अहिल्या ,

माता के स्थान ।

माछ, दही , पान, मखान ,

अछी भोजन प्रधान।

पाग, खराम से होई छइ ,

हम्मर अप्पन पहचान।

कोशी , कमला , बलान बहै ,

झिझरी , कज्री , सामा गीत।

मधुबनी पेंटिंग विश्वविख्यात ,

आ जाट - जट्टीन खेल।

मिथिला हम्मर जन्मभूमि ,

ई हम्मर पहचान अछी।

सदीखन मिथिला आगु बडा,

मनक इच्छा प्रधान अछी।

समता कुमारी

शिक्षिका, समस्तीपुर, बिहार।

।

-સમ્તા કુમાની, શિક્ષિકા, સમસ્તીપુ઼ વિહા઼
ઐ ૧૫નાપ઼ શ્રપન્ મંતવ્ય઼
editorial.staff.videha@gmail.com પ઼પડા૩।

३. ૪. ડા ળિયા૩઼૧હ્માન્ ળાક્ષી- ૨ ટા શ્રાળાદ્ ગળ઼

 ડા ળિયાઉર્1૬માન્ ળાસ્ત્રી

૨ ટા શ્રાળાદ્ ગળ૭્

૧

દેખ્યવ્ હુન્કા 1ૂપ્ શ્રપાર્

ક1વ્ ઋુદા નહિ હુન્કા પિયાર્

1ાયા ગોત્રી ળાક્ 1૯૭્ શ્રછિ

ળહાં પે વૈસ૭્ નંદકુમાર્

વર્ષ્યા મે નહિ પાની તનિકો

કી પ્રક્રિતિ કે વ્યવ્હાર્

કેવ૭્ હમ્હીં મૈથિઠી વાળવ્

કનિ ક1ૂ તે શ્રહાં વિચાર્

દૂડક્ દિ૭ઠી કી વાળૈત્ શ્રછિ

ગોળ્ વઢૈત્ શ્રછિ ન1સંહાર્

હમ્હું દોષી હમ્હું દાગી

સહિ 1૯૭્ છી શ્રત્યાચાર્

નહિ સોચ્થિ હમ્ ભવિષ્યક્ ઠે૭્

નહિ હમ્રા મે કછુ સુર્યા

૨

હમ્ વાળૈત્ છી પિય઼ાત્ક્ ગપ્પ્
કોનો શુભ્ સંસ્કાત્ક્ ગપ્પ્

હમ્રા નહિ સમીચીન્ વૂહૈત્ શ્રછિ
દિન્ મે ઈ શ્રંયકાત્ક્ ગપ્પ્

એક્ સ્વ઼ર્ મે હમ્ માનૈ છી
સંભવ્ નહિ ૩દ્ય્◌ાત્ક્ ગપ્પ્

કન્ય઼ાક્ સંખ્ય઼ા કમ્ ળે હોઇત્
વદ્િઠ ળાઇત્ ડંકાત્ક્ ગપ્પ્

ત્ાળનીતિ કે હમ્ ળાનૈત્ છી
હત્ય઼ા, ખૂન્, સંહાત્ક્ ગપ્પ્

હમ્રા ળુનિ શ્રહાં મેંટૈત્ છી
મ' ળાઇત્ શ્રખવાત્ક્ ગપ્પ્

કોનો દશા નહિ વાકી ત્પઠક્
પાપી ઈ સંસાત્ક્ ગપ્પ્
સમ્પાદ્કીય઼ ટિપ્પણી- ળિય઼ાઉર્ ત્હ્માન્ ળાક્ષી ળખન્ હિંદી-ઉર્દૂમે ગળઙ્ ઙિખૈ છથિ તખન્ પૂત્ા વર્ણ-કાશ્ચિય઼ા ત્હૈ છનિ મુદા હુનક્ મૈથિઠીમે ગળઙમે વર્ણૈ ત્હૈણા ળાક્ષી ળી એક્ટા હિંદી ગળઙ્ દેખ્યૂ એ ગળઙમે ૨૧૨૨-૨૧૨ કે

પાઠન્ केने છથિ હ૧ेक् पांतिमे श्रा काश्चिया ई ध्वनि साम्यताक् संग् छैा

- ડા ળિયાउ र्ह्रमान् ળાશ્રી, સ્નાતकोत्त र्हिंदी विभाग्, મિર્ળા ગાલિબ્ काલેળ् ગયા विहाર, 823001, 9934847941

श्रपन् मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com પર પઠાઉ

४. સંસ્ક્ૃિત્ ખામ્ડ્

४. १. ડા. દીપિકા- યમ્પૂસાહિત્યસ્યો વિઠાસઃ (દ્વિતીયોચ્છ્વાસઃ)

૪. ૧. ડા. દીપિકા- યમ્પૂસાહિત્ય઼સ્યો વિ઼ઠાસઃ (દ્વિ઼તીયો઼ચ્છ્વ઼ાસઃ)

યમ્પૂસાહિત્ય઼સ્યો વિ઼ઠાસઃ

(દ્વિ઼તીયો઼ચ્છ્વ઼ાસઃ)

ડા. દીપિકા

(સ્વ઼તન્ત્ર઼ઠેખ્ખિકા વે઼દ્વ઼તી-મહાવિ઼દ્ય઼ાઠય઼સ્ય઼ પ્રાક્તનપ્રાધ્ય઼ાપિકા ય)

યમ્પૂસાહિત્ય઼જગતિ શ્રાયાર્ય઼ત્રિવિ઼ક્રમમટ્ટસ્ય઼ નઠયમ્પૂ-નામ્ધેય઼ ગ્રન્થઃ પ્રથમં યમ્પૂકાવ્ય઼મ્ શ્રસ્તિ ઙ્તિ પ્રથિતઃ એવ઼। દશમશતાવ્દ્ય઼ામ્ શ્રસ્ય઼ ગ્રન્થસ્ય઼ ૧ય઼ના જાતા। શ્રસ્મિન્ ગ્રન્થે મૂઠતઃ ત્રિવિ઼ક્રમમટ્ટરયિતા સપ્ત-ઉચ્છ્વ઼ાસાઃ વ઼ર્તન્તે। એવ઼ં જનશ્રુતિઃ વ઼ર્તતે ય઼ત્ શ્રાયાર્ય઼ત્રિવિ઼ક્રમમટ્ટઃ વ઼ાગ્દેવ઼ી ક્રિપાવ઼શાત્ સપ્ત-ઉચ્છ્વ઼ાસપર્ય઼ન્તમેવ઼્ ઠેખ્યનં ક્રિતવ઼ાન્। શ્રતઃ ગ્રન્થોઽય઼મ્ શ્રપૂર્ણઃ।

તત્ર પ્રથમે ઉચ્છ્વ઼ાસે વિ઼વિ઼ધવિ઼ષ્ય઼ાણા વ઼ર્ણનં વ઼ર્તતે। શ્રાદૌ શ્રાહત્ય઼ પઞ્યવિ઼ંશતિશ્ઠોકાઃ વ઼ર્તન્તે। યે઼ષુ શ્ઠોકેષુ શિવ઼સ્ય઼ સ્તવ઼નં વ઼ર્તતે। એવ઼મેવ઼્ કામદેવ઼સ્ય઼ વ઼ર્ણનં, સરસ્વ઼ત્ય઼ાઃ સ્તવ઼નં, કાવ્ય઼વ઼ૈશિષ્ટ્ય઼ં, કુકવિ઼નિન્દા, દુર્જનનિન્દા, વિ઼દ્વ઼ત્જનાનાં વ઼ન્દના, સજ્જનદુર્જન્યો઼ઃ પાર્થક્ય઼મ્, શ્રાદિક્વિ઼ સ્તુતિઃ, વે઼દવ્ય઼ાસસ્તુતિઃ, મહામારતકથાવ઼ર્ણનં, વાણમટ્ટગુણાઢ્ય઼યો઼ઃ પ્રશંસા, સંમગશ્ઠેષવૈ઼શિષ્ટ્ય઼ાદીનાં વિ઼વ઼રણમ્ એષુ શ્ઠોકેષુ દત્તવ઼ાન્ શ્રસ્તિ શ્રાયાર્ય઼ઃ।

એવમેવ્ ગદ્યપ્રમાણે મધ્યે-મધ્યે પદ્યપ્રયોગપુરસ્સરં કવિવંશાદિવર્ણનમ્, આર્યાવર્તવર્ણનં, વિષયાપુરીવર્ણનં, નલવર્ણનં, મહામન્ત્રિવર્ણનં, નૃપવિલાસવર્ણનં, વર્ષાવર્ણનં, શૂકરોત્પાતવર્ણનં, મૃગયા-વિહાર-નિશ્ચયવર્ણનં, મૃગયાવર્ણનં, શૂકરદર્શનં, શરવર્ષણં, દ્વન્દ્વયુદ્ધ વર્ણનં, શૂકરજયો રાજ્ઞો વિશ્રામવર્ણનં, પથિકસ્યાગમનં, રાજ્ઞાકૌતુહલં, વિદર્ભવર્ણનં, રાજપુત્રીવર્ણનં, રાજ્ઞશ્ચિન્તાવર્ણનં, પથિકવિસર્જનં, રાજદશાવર્ણનં પ્રભૃતીનાં વિશદરૂપેણ વિસ્તૃતવર્ણનમ્ અસ્મિન્ ગ્રન્થે સન્દૃશ્યતે।

એષુ વર્ણનેષુ ઇદમ્પ્રાથમ્યેન્ આર્યાવર્તસ્ય યદ્વર્ણનમ્ અસ્તિ તન્નિશ્ચયેન્ ભારતવર્ષસ્ય મૂલસ્વરૂપં પ્રસ્તૌતિ। યસ્ય નિદર્શનમ્ અધોલિખિતેષુ ગદ્યેષુ-પદ્યેષુ ચ દ્રષ્ટું શક્યતે।

અસ્તિ સમસ્તવિશ્વમ્ભરાભોગભાસ્વલ્લલામભૂતાયમાન્, સમાનઃ સેવ્યત્યા નાકલોકસ્ય, ગ્રામ્યકવિકથાવન્ ઇવ નીરસસ્ય મનોહરઃ, મીન્ ઇવ ભારતાલઙ્કાર્ભૂત્, કાન્તાકુચમણ્ડલસ્પર્શ્ ઇવાગ્રણીઃ સર્વવિષયાણામ્, અનવીક્તત્ વ્યાકરણ્ ઇવાદિષ્ટપ્રકૃતિનિપાતોપસર્ગલોપસવર્ણવિકારઃ, પશુપતિજટાવન્ ઇવ વિકસિતકનકકમલકુવલયોચ્છલિતરજઃ પુઞ્જપિઞ્જરિતહંસાવતંસ્યા
પ્રચુરચલચકોરચક્રવાકકારણ્ડવમણ્ડલીમણ્ડિતતીર્યા
ભગીરથભૂપાલકીર્તિ-પતાકયા,
સ્વર્ગગમનસોપાનવીથીયમાનતિઙ્ગતરઙ્ગયા ગઙ્ગયા પુણ્યસ્થિલ પ્લાવિતશ્ચન્દ્રભાગાલઙ્કૃતૈકદેશશ્ચ, સારઃ સકલસંસારચક્રસ્ય, શરણ્યઃ પુણ્યકારિણામ્, આરામો રમણીયકકદલીવનસ્ય, ધામ્ ધર્મસ્ય, આસ્પદં સમ્પદામ્, આશ્રયઃ શ્રેયસામ્, આકરઃ સાધુવ્યવહારરત્નાનામ્, આચાર્યભવનમાર્યમર્યાદોપદેશાનામાર્યાવર્તો નામ દેશઃ।

શ્રાર્યાવ઼ર્તસ્ય઼ પ્રળાઃ કીદ્રિશાઃ ઙ્ત્ય઼પિ વ઼ર્મનમ્ શ્રત્ય઼ન્તં સમીયીન્તય઼ા ક્રિત્મિહ્-

ય઼સ્મિન્નવ઼ાતયર્મકર્મોપદેશશાન્તસમસ્તવ઼્ય઼ાયિવ઼્ય઼તિક્રાઃ

પુરૂષાયુષળીવ઼િન્ય઼ઃ સકઠસંાસુપ્મ્રાળ્ પ્રળાઃ તથાહિ- કુષ્ટય઼ોગો ગાન્યિકાપ્રોષુ, સ્ફોટપ્રવ઼ાદો વૈ઼ય઼ાકર્મેષુ, સંનિપાતસ્તાઠેષુ, ગ્રહસંક્રાન્તિર્ળ્ળોતિઃશાસ્ત્રેષુ, મૂતવ઼િકાર્વ઼ાદ્ સાંપ્ય઼ેષુ, ક્ષય઼સ્તિથિષુ, ગુઠમવ઼્રિદ્ય઼ર્વ઼નમૂમિષુ, ગઠગ્રહો મત્સ્ય઼ેષુ, ગામ્ડકોત્થ઼ાનં પર્વ઼તવ઼નમૂમિષુ, શૂઠપ્પસમ્વન્યશ્યમ્ડિકાય઼ત્રેષુ, દ્રિશ્ય઼તે ન પ્રળાસુ ॥ ય઼ત્ર યતુગોપશોમિતાઃ સઙ્ગામા ઙ્વ઼્ ગ્રામાઃ, તુઙ્ગસઠકઠમ્વ઼નાઃ સર્વ઼ત્ર નગા ઙ્વ઼્ નગપ્રદેશાઃ, સદાયમમ્ડનાનિ નૂપુામીવ઼્ પુામિ, સદાન્મોગા પ્રમઞ્ળના ઙ્વ઼્ ળનાઃ, પ્રિય઼ાઠપનસાામિ ય઼ૌવ઼નાનીવ઼્ વ઼નાનિ, વ઼િટપિહિતાશ્યટિકા ઙ્વ઼્ વ઼ાટિકાઃ, નિર્વ઼્રિતિસ્થાનાનિ સુકઠવ઼ામીવ઼ેક્ષુ ક્ષેત્રસત્ામિ, ળઠાવ઼િઠક્ષમાઃ પશુપુરૂષા ઙ્વ઼ાપ્રમામાસ્તડાગમાગા, કૂપિતકપિકુઠાકુઠિતા ઠઙ્કેશ્વ઼ાકિંક્રા ઙ્વ઼્ મગનકુમ્માકર્માઘનસ્વ઼ાપાઃ કૂપાઃ, પીવ઼ોયસઃ સમિત્ ઙ્વ઼્ ગાવ઼ઃ, સતીવ઼્રતાપ્દોષા સૂર્ય઼દ્ય઼ુતય઼્ ઙ્વ઼્ કુઠસ્ત્રિય઼ઃ ॥ ય઼ત્ર ય મનોહાનિસાાસદ્વ઼ન્દ્વ઼ાસ્તત્પુરૂષેમ્ દ્રિવ઼ગુના યાયિષ્ઠિતાઃ કાદમ્વીગદ્ય઼વન્યા ઙ્વ઼્ દ્રિશ્ય઼માનવહુવ઼્રીહય઼ઃ કેદાાઃ ।

કિં વહુના।

નાસ્તિ સા નગ્રી ય઼ત્ર ન વ઼ાપી ન પય઼ોધ્રા।

દ્રિશ્ય઼તે ન ય ય઼ત્ર સ્ત્ની નવ઼ાપીનપય઼ોધ્રા॥

શ્રપિ ય

મવ઼ન્તિ શાઠ્ગુને વ઼્રિક્ષશાપ્પા વ઼િપઠ્ઠવ઼ાઃ।

ળાય઼ન્તે ન તુ ઠોકસ્ય઼ કદાપિ ન વ઼િપઠ્ઠવ઼ાઃ॥

ઉક્તવ઼ર્મનં ન કેવ઼ઠં તત્કાઠીનમાતસ્ય઼ વ઼ૈશિષ્ટય઼ં પ્રસ્તૌતિ। સમસામય઼િકાષ્ટ્રસ્ય઼ વ઼િનિર્માણમ્ શ્રપિ ઉક્તયાત્ઠે એવ઼્ કર્તું શક્ય઼તે ઙતિ નિશ્યપ્રયમ્। શ્રાર્યાવ઼ર્તસ્ય઼

દેશઃ પુણ્યતમોદ્દેશઃ કસ્યાસૌ ન પ્રિયો ભવેત્।
યુક્તોऽનુક્રોશસંપન્નૈર્યો જનૈરિવ યોજનૈઃ॥
(અનુવર્તતે)
અપન મંતવ્ય editorial.staff.videha@gmail.com
પર પઠાઉ।

Videha
e-Learning
Gajendra Thakur